

ଦୋଷ କୁଞ୍ଚାରିର ହାର୍ଯ୍ୟ ମୂଳର ପ୍ରତି ଦୁଆଁ
ରଖିଲେ ଗହିର ଶବ୍ଦର ସଙ୍ଗେ ଅପଣାର ଲାହ
କେବିବା ନିଷ୍ଠୁ ଏହା ବୋଲିବା ବାହୁଦା !
ବର୍ଷା ଦର୍ଶ ଦେଖ ଲେବେ ‘ମାର୍କସ’ଙ୍କ
ଉଦ୍‌ଦୃଷ୍ଟି ସବଦା ସୁରଖ ରଖି ହାର୍ଯ୍ୟ ଘେହିରେ
ଅବଶ୍ୱି ଦୋର ଥିଲା ମନୁଷ୍ୟଗାର ପରିଚୟ
ହେବେ ।

一六一

କଣେ ଲୋକ ଦେବାନ ଅଧିକର ତଥି
• କଳରେ ସମ୍ପର୍କରେ ଦଶର ନେବା ପରେ
ପୌଚଦୟ ବାହୀଦ୍ୱା ଅଇନର ତ ୧୯୩ ଫା
ମତେ ଅନ୍ୟ ଏହି କଣ୍ଠର ଅଧିକରେ ବାହୀର
କଳ ମେଜେଞ୍ଚୁର ବାହାରୁ ଦଶର ଦିଅନ୍ତି
ଅବାଲଗରୁ ଦଶର ପାଇଥିବା ଲୋକ ବାହୀ
ଦୋର୍ବଳେ ମୋଷନ ଅମନ ବରଥିଲା । ବିଶ-
ରପତି ଶୁଣେ ମହାଦୟ ଦରଖାସ୍ତାରର
ତତ୍ତ୍ଵରୁ ପରିମଳେ ସେ ମେଜେଞ୍ଚୁରଙ୍କ
ଅଦେଶ ଦସମରମାସ ତା ୮୮ ଉଗ୍ରକୁ ହୋଇ
ସ୍ଵବା ପ୍ରକେ ଏବେବାଳ ସେ ଦେଖିଥାରେ
ଥୁଣ୍ଡିଲା । ତତ୍ତ୍ଵର ଦିନର ଯେ ସେ
ତ ୨୦ କ ମଧ୍ୟରେ ମୋଷନ ଆଶ୍ରମ ଦରଥିଲା ।
ଅକ୍ଷୁଦତ ହେଲା ବିଶୁରପତି ମହୋଦୟ ଗୃହ-
ରତା ସହି ଏବୁଷ ଦରଖାସ୍ତାକ ଅମନ
ଦେବାର ଅଦେଶ ଦେଇଥିଲା ମାତି ମଧ୍ୟ-
ଲାର ଲୋକଙ୍କ ବାହା ଜଣା କାହିଁ । ବିଶୁର-
ପତି ମହୋଦୟର ସେହି ନିୟମ ତଳାଇବାରୁ
ରହା ଥିଲେ ସେ ମୋଷନର ଲୋକମାନଙ୍କୁ
ବାହା କାଣିବା କାରଣ ବାହା ସମୟ ଦେବେ ।
ଏ ମୋଦିବାରେ ମାକିଶ୍ରେଷ୍ଠଙ୍କ ନିବିଡ଼ରେ
ଅଦେବତ ଦେବା ପୂର୍ବ ଦୁଇମାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ
ଦରଖାସ୍ତାକ ଅଦାଲଗରୁ ଦଶର କେଇଥିଲା
ମନ୍ତ୍ର ସେ ବାହା ଶୁଣିଲେ କାହିଁ । ବିଶୁରପତି
ଶୁଣେ ତ ବାରଣ୍ୟପ ନକ୍ଷେତ୍ୟମାନେ
ଦେବକା ଅହାରଗର ତଣ୍ଣିରୁ ମାତି ତର ତ
ଥିବା ଦେଉରେ କୁଳକାଳ ଦରେ । ବାହୀ
କେ ହରେ ମୋଷନ ଦେବା ସମନ୍ଧରେ ଆଜ-
ନରେ ଦୌରୀ ସମୟ କିନ୍ତୁ ନାହିଁ ଏବି
ଅଦେଶ ଦେବ ପରେ ଅଛେବ କାଳ ଅନ୍ତର
ଦେବେ କାନାପ୍ରକାର ଗୋଲଘୋଲ ପାଇବା
ଅସମକ କୁହେ । ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ବିବେଚନାରେ
ଏଥୁ ସତାଶେ ଗୋଟିଏ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଖ ଦେବ
ପାଇଯୁ ଏହି ବାହା ତ ୨୦ ନ ଦେବାରେ
କିମ୍ବା କାହିଁ ।

ଧୂମକେତୁ ।
ଅନ୍ଧବାଲ ଚର୍ଚିବିଶ୍ଵରେ ଧୂମକେତୁର ଚର୍ଚା
ଏଣ୍ଡକୁ, ଦିଲ୍ଲୀ ବାଗଳ ପଥା ହେଣୀସ୍ତୁ
କରିବାରେ ଧୂମକେତୁର ପ୍ରବମାନ
ଦେଖାଇ ଦିଅପାଇଅଛି । ଅକୁ ଦିଲ୍ଲୀ
ବାଗଳରେ ପୂର୍ବୀପ୍ରାତି ସଙ୍ଗେ ଦୂରଗୋଟି
ଧୂମକେତୁ ଦେଖା ଯାଉଥିଲା ମାତ୍ର ବାହା ଦେଲି
ପ୍ରମରେତୁ ଦୂରଗୋଟି କେଣାପିଲେଗୁମାନେ
ପ୍ରକାଶ ଦରଖାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମାରବେଳ
ବାଦେନ ବାକ୍ତାତାରେ ଦେଲି ଧୂମକେତୁ
ଦେଖିଥିବାର ମହାସ ତା ୨୮ ରାତର ପଥରେ
ଦେଖା କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ଲେଖିଥାଏନ୍ତି ଯି
ଏହା ପର୍ମିମାକାଶରେ ସହିତ ତା ଏହା ଧରିଯାଇରେ
ଦେଖା ଯାଉଅଛି । ଏଥର ଅଭୂତ ମୋହନାର
ମହ ସାରଜମର ଅକଷ ଠିକରା ହୋଇ ମାହଁ
ଏହା ଏହେ ରଦ୍ଦ ସେ ଦୂରବିଶ୍ଵରା ସାହାରୀ
କିନା ଦିନିକ ମାହଁ । ଦୂରବିଶ୍ଵରରେ ସୁର
ଦୃଶ୍ୟ ପାଇରେ ଦେଖାଯାଇ ଗାହଁ ଏବ ଦୂର-
ଦୃଶ୍ୟ କରିବାକୁ କରିଲା । ଏହା ଦୂରଦେଶରେ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଭୂତ ଏହି ବସ୍ତାର ଦର ପୁଷ୍ପମାର ନିଜ
ଦେର୍ଭୀ ଦେଖିଲେ ସର୍ବଦେଶେ ଅଛି ଦିନିକ ନାହଁ ।
ଏହେଲ ମାସ ଅଭୂତରେ ଏହା ସୂର୍ଯ୍ୟାଦୟୀ
ଦୂରେ ପୂର୍ବାକାଶରେ ଉଚ୍ଚିତରୁଣେ ଦେଖାଯିବ ।
ଏହି ଧୂମକେତୁର ଅବର୍ଗାବ ଦେଲେ ଦେଶରେ
ନାନା ପ୍ରକାର ଦୂରଗତା ସହିବାର ପ୍ରମାଦ ଚର୍ଚା
ଦିନରୁ ଶୁଣାଯାଏ ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇସତାରେ
ଦୟକୁର ବିଦିଦୋଇ ଦରଦ୍ଵାରା ଓ ନନ୍ଦାଗାନୀ
ଦୟକୁର ଦେଖାଯାଇଥିବା ଏବ ଯଦାହୋତାରେ ପକ୍ଷଗୁଡ଼ୀ
ଦେଶରମି କରନ ପଞ୍ଚ ମେଷ ନମରାତ୍ର ଘୋଟି-
ଦେଇ ଯାଇ ଶର୍ଯ୍ୟ ମୋହର ପ୍ରାଣ କଣି
ଦୟକୁର ବାବୁ ସେ ସବୁ ଏହି ଧୂମକେତୁର ଫଳ
ବୋଲି ରଚନା ଦୋରିଅଛି । ଏଥାକୁ ଧର
ରବଟ ପଇ ସାହେବ ଲେଖିଥାଏନ୍ତି ସେ ଏଥରେ
ଦୌର୍ଯ୍ୟ ଅମଙ୍ଗଳର ଅଶକା ଗାହଁ । ପୁଷ୍ପମାର
ସଙ୍ଗେ ଉଚ୍ଚ ଧୂମକେତୁର ସର୍ବର୍ଣ୍ଣ ଦୂରଦେ-
ଶରେ ଦୌର୍ଯ୍ୟ ପୁଷ୍ପମାର ମନ୍ତ୍ରାବକୁ ମାବକ୍ଷଣା ଜାଲ
ସେବେତୁର ବାଧା ହଏ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ରୂପ୍ୟ,
ଦୟକୁର ପାରେ । ସବରଂ ଉଚ୍ଚ ସର୍ବର୍ଣ୍ଣ
ପୁଷ୍ପମାର ଦୂରଗତା ଦୟ ନାହଁ । ୧୮୭୯
ମହିଦାରେ ପୁଷ୍ପମାର ଧୂମକେତୁର ଲକ୍ଷତବ୍ୟେ
ବୁଲ ମାତ୍ରଥିଲା ଏବ ଦେବେଦେଶେ ବାହା
ଦେହ ଜାଣିଶାଇଲେ ଗାହଁ । ଏହି ପୁଷ୍ପମାରେ
ଦୟକୁର ଦର୍ଶ ଦେଲି କିମାମତ ପ୍ରାଣିମାକମର

ସମାଜମ ଦୋଷରେ ଏବ ପ୍ରତିକର୍ଷ ପ୍ରୟେ
ଗୋ * ଓ ଧୂମକେଚୁର ଦର୍ଶନ ମିଳଇ । ଧୂ-
କେଚୁରାବ ଅମଙ୍ଗଳ ହେବାର ସ୍ଥଳେ ଅଣେବ
ଅମରୁ ଗାଢା ଗଟିଆନ୍ତା ଏବ ବର୍ଜମାନ ରହୁର
ଚର୍କ ବର୍କ କରିବାକୁ ହେତୁ ଓ ଆନ୍ତେ । ମର
ମାସ ତା ୧୦ ରଖିରେ ଅମେଗାଲେ ଧୂମକେଚୁର
ଲାଞ୍ଛମଧରେ ରହିବା ଏବ ତାଦା ଏବେ ସମ୍ମ
ସେ ଯେତେ ନମ୍ବଲଙ୍କ ହେଉଥିବେ ଯାଗିବୁ
ଅଳ୍ପିରଖରେ ପୂର୍ବର ରଖା ଯାଇଗାରେ କୋର
ସରଜନ ଦରଖେଲ ମଟୋଡ଼ୟ ବହୁଅଛନ୍ତି । ଏ ଜାଗିଲ୍
ଲୋବକୁ ସାର୍ଥାନ୍ଦେଶୀ ଲୋକେ ଦୁଇପଦ୍ମା ଜ୍ଵାପା-
ର୍କଳ ଅଶ୍ଵରେ ଅଥବା ଚୌରୁହରେ ଯୁଦ୍ଧ
ତାଳାପ୍ରଦାର କଥା ବହୁବସନ୍ତି । ଧୂମକେଚୁ
ଅସେଲ ସମୟର ଦୂର୍ଦରନାମାର ରହୁସଙ୍ଗେ
ଲଗଇଦେବା ସତକ ମାତ୍ର ଯେଉଁ ଦୂର୍ଦରବା-
ଦେଇ ଧୂମକେଚୁ ଉଥାଏ ଗେତେବେଳେ
ବାହୁବି ଧୂମକେଚୁ ବାହାର ନ ଦରନ୍ତୁ ?
ଅଳଗଟ ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ମୃତିରେ ପ୍ରଚୁନର ଅବ୍ୟଥି
ଖାପବାହବ କିୟମାନ୍ୟାନ୍ତି ତାଳାପ୍ରଦାର ସଫଳ
ଘରୁସ୍ତ ଏବ ପ୍ରତିମାଲେ ପ୍ରତିକୁଳେ ଦେ-
ଖାଇ ଅଛନ୍ତି ସେ ଗ୍ରହ ନଶି ବା ଧୂମକେଚୁ
ସଙ୍ଗେ ସେମାନର ବୌଣସି ସମ୍ରକ୍ଷ ଦାହି,
ବେଳିର ଧୂମକେଚୁଠାରୁ ଅଧିନ ଲମ୍ବ ପ୍ରତି-
କଷିଷ୍ଠ ଧୂମକେଚୁ ଦେଖା ଯାଇଅଛି । ଏହିଏକୁ
ସେଇ ଧୂମକେଚୁ ଦୃଶ୍ୟଗୋଚର ହୋଇଥାଏ
ସଙ୍କାପେନ୍ଦ୍ରା ଲମ୍ବ ଲାଞ୍ଛର ଦେଖି କୋଣିଏ
ହୋଇ ମାଇଲ ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଅବ୍ୟଥି-
ଶର ଅଧିନିର ପ୍ରାତରେ ବନ୍ଦ ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଧୂମ-
କେଚୁର ଲାଞ୍ଛ ପର୍ଦ୍ଦୟ ପରି ଦେଖିଗାଏ । ଅବନ୍ତି
ଛଗଲାଗରକ ମହିମା ଅନ୍ତରୁ ତାଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣ
ଅବନ୍ତି ଏ ଅବନ୍ତି ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଅଳନ୍ତବା-
ଳର ଅଳନ୍ତଲା ପ୍ରବାସ କରୁଥିଲେ ।

—*—
ଅବସାନ ପର୍ଦ୍ଦା

ଅବଗନ୍ଧ ପ୍ରଦର୍ଶନ ମତ ବ ୨ ଏବୁ ପ୍ରତି-
ବର୍ଷ ହୋଇଥିବାକୁବୁଝ ଗୋଟିଏ ବାଣୀର
କ୍ୟାପାର ହୋଇଥିଲା । ମତ ମାସ, ଚା ୫ ରେ-
ରେ ସେ ଉଲାର ପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ବଲର ସର୍ବପରି
୩୯୦ ର ଡେସ୍କୁଟ ବନ୍ଦିଶନର ସାହେବ ଏବା
ପିଟାଇଥିଲେ । ପଢ଼ିଲାବାସମାରେ ପ୍ରତିତିତ
ବିବରଣ୍ୟ ସମେତ ମର୍ମ ଏହି କି ଅବେଳା ଶିଳ୍ପ
କୃଷି ଓ ଜଙ୍ଗଲକାର ବୃକ୍ଷ ପ୍ରଦର୍ଶନ ହୋଇ-
ଥିଲା ଏବଂ ଦର୍ଶକ ୨୨୭ ବଳାର ହୋଇଥିଲେ ।
ପ୍ରଦର୍ଶନ ମର୍ମପରେ ପଠିବ ବିବରଣୀରେ

ଲେଖାରୁ କି ଆହୁ, ଶାତପଥି, ଧାନ, ମଜା
ପ୍ରଦୂଷରେ ଉନ୍ଦର କେଣ୍ଟା ଅଳେହାଙ୍କରେ
ସତ୍ତକ କୋରାରୁ ଏବ ଶିଳ୍ପାର୍ଥୀ ହେଠେ-
ତାଙ୍କରେ ଉବ୍ଦର ହୋଇଥିବାର ଉପାଦ ଅବ-
ବରୁ ସ୍ଵର୍ଗ ବୁଝା ଦାଖାନ୍ତି ରେଷମ ପ୍ରଦୂଷର
ହେଠେବ ବାର୍ଷୀ ହୋଇଥାରୁ ଚାହିଁ । ମୁଲ୍ଲାଜାନ୍ତି
ପ୍ରବାହ କେବା ମସାବ ମତ୍ତାତରେ ଥକୁ
ରେଣୁ ସେ ସବୁ ପିଲାର ବିଦ୍ୟାର ସମସ୍ତାପନେ ।
ଲୁଗା, ଫେର, ଅଦର, ଲୁହା ଓ ଗୁଡ଼ପ୍ରସ୍ତୁତର
ଉଦ୍‌ବନ୍ଦ ପ୍ରଣାଲୀ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବ
ଡିଣାର ବୃଷି ମନ୍ଦିରରେ ଦିଲ ପ୍ରଦୂଷ
କୁଣ୍ଡିତ ଓ ଶ୍ରୀବାବାଜ ସାହାଯ୍ୟରେ ଗୁଣ୍ଠା
ପ୍ରଣାଲୀ ଦୂହାର ଦେଇଥିଲେ । ଏ ସମସ୍ତବାର
ଉପକାର ହେବାର ଅଣା କର୍ମ୍ୟାବେ । ମାତ୍ର
ଅଧିକାର ନରାର ଏବ ପୂର୍ବପ୍ରାଚୀର ଅନ୍ତି
ଅନ୍ତ୍ୟାମୀ ବାନ୍ଦିଲୁ ବର୍ଣ୍ଣରେ ଏହି ଦିଲର ଉପ-
ଦେଶ ଓ ଉତ୍ତାଦରଶଦାସ ସ୍ତରିକା ଦେବା ସରଜ
ନୁହେ । ସାଧାରଣର ଲୋକେ କେବଳ ଯାହା
ଦେଖି ମନିକ ଅନନ୍ତ ଲାଭ କରିବାକୁ ପୃତିର୍ଣ୍ଣ
ନାଲୁ ଅସମ୍ଭବ ସେଠାରେ ଦିଶା ପାଇ ତାହିଁ
ବାର୍ଷୀରେ ପରିବତ କରିବା ଲୋକ ଅବାଳ
ମନେ କୁଅର । ଏହା ଭାଲକେର ଛାତା ଅନ୍ୟ
ତୌରେ ମତ୍ତାତାର ବଜା ଏ ବର୍ଷ ପ୍ରଦର୍ଶନାରୁ
ଅପି ତ ଥୁରେ ଏବ ସାଧାରଣ ହେବା କୁଇ
ଏହି ବଜାରୁ ଅଧିକ ଦୋଷ କଥିଲା । ଏଥିରୁ
କୋଣ କୁଅର ବଣିଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିଜ୍ଞର ମନ ଏ ଦିଲ
ସଫେତିର ଅକ୍ଷୟ ହୋଇ ନାହିଁ । ଶଜ୍ଜ ମହା-
ତତ୍ତ୍ଵପରିବର୍ତ୍ତ ବିଶେଷ ଉପାଦ ଓ ସହିତ,
କୁଟି ପିଣ୍ଡାଦର ଜୀବର ଶାର୍ପ ହେବା ସମ୍ବନ୍ଧ
ନୁହେ । ସାଧାରଣ ଲୋକ ହେହେଁ ଉନ୍ଦର
ଲୋକିଲେ ସୁଦା ଦେଖ ଏହି ଅଧି ସାହାଯ୍ୟ କରି
କାହାରେ ସାଧକ କରିବାକୁ ଅବଶ୍ୟନ୍ତ । ଏହି ସମସ୍ତ
କିବେତତା କରି ଅମ୍ବେମାତେ କହୁଥିଲୁଁ ଏବ
ବର୍ଦ୍ଧମାନ କହୁଅଛୁ ସେ ପୃତିର୍ଣ୍ଣନାରେ ସାନ୍ତି
ବ୍ୟାସ କୁଅର ତାହା ଉଦ୍‌ବନ୍ଦପ୍ରଣାଲୀର ବୃଷି ଓ
ବଦାନ୍ତରେତ ଶକ୍ତି ଶମାରେ ବ୍ୟସ ତରେ
ଅଧିକ ପଳ ଲାଭ ହେବ । ତହିଲକ୍ଷ୍ମୀରରେ
ପ୍ରକାଶ ସେ ଅବଶ୍ୟକ ପୃତିର୍ଣ୍ଣନାର ବାପର ବ୍ୟସ
ଟ ୨୦୦ ଟାରୁ ବୃଷି ବରଗ ଟ ୩୦୦ ଟା । ଏବ
ସାଧାରଣ ହେବା ଟ ୨୦୦ ଟା ସାହାଯ୍ୟ କିଲ-
ଥିଲା । ଅବଶ୍ୟକ ବଜା ଧରିବାର କହିବିଲାରୁ
ଅବକ ହେବିଥିଲା । ପ୍ରଦର୍ଶନ ସର ଓ ଚର୍ଚର
ସାଜ ରଖାବ ଉପରିବର ସୁରକ୍ଷାବାର ପୃତି-
ର୍ଣ୍ଣ ସେ ସମସ୍ତରେ ଅଧିକ ବ୍ୟସ ଦୂର କାହିଁ
ଏହା ସବକୋଟି ଅଟେ । ତଥାତ ପ୍ରଦର୍ଶନ
ସରକାରରେ ମେହମାନଙ୍କର ଯେତେ ଅଧି ବ୍ୟସ

ଦେଉଥିଲୁ ସେ ପରମାଣ ଛିପିବାର ଦେବା-
ବନ୍ଧୁରେ ସକେହ । ଯେବେ ସେହି ଗଜା ବୃତ୍ତି
ଓ ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପରେ ବ୍ୟସ କୁଆଡ଼ା ଚେବେ ଅମ୍ବେ
ମାତେ ମନେକରୁ ଅଧିକ ଉପକାର ହୁଆନ୍ତା ।
ଘାଷା ଓ କାନ୍ଦରେ ପ୍ରଦର୍ଶନାର ଉଦେଶ୍ୟ ସଫଳ
ହୁଏ ଶିଳ୍ପାଦାତରୁ ଦୂର କଥା ଓ ବୃତ୍ତିଶିଳ୍ପ ସବାଙ୍ଗେ
ଏ ପ୍ରଦେଶପୁର ଅବଧିକ । ଯେବେ ଅନ୍ତରୁଳିର
ପ୍ରଖାନ୍ଦକର୍ମସ୍ଥଳୀ ବୃତ୍ତି ସମ୍ପଦ ପ୍ରଦର୍ଶନାରେ କାହିଁ
ଦେଉଥିବା ଗଜାରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଦୂର ଏହଙ୍କାଳ
ମେଳ ହତକର ସରକ ଓ ଶେବରୁ ଦୂରି ଦେଇ
ପଠାଇବେ ଓ ସେମାନେ ଟିକ୍କା ପାଇ ଘରକୁ
ଫେରସାଇ ସେହି ପ୍ରଶାଲୀରେ କର୍ମ କରିବେ
ତେବେ ପେମାତେ ଭଲ କାର୍ଯ୍ୟ କର ନିଜର
ଜୟନ୍ତି ବହବେ । ଗାଢା ଦେଖି ତଳୁଦିନର
ବୃତ୍ତିଶିଳ୍ପକେ ଟିକ୍କା ପାଇବେ । ପ୍ରଦର୍ଶନ
ଅଧେର-ଅଧିକରେ ଭଲଦେବାର ଅମ୍ବେମାତେ
ବିରେତବା ହରୁ ।

ବୋମାର ବ୍ୟାକିଲ୍ ସୁଜା

ଉପାସ ସମ୍ବନ୍ଧ

ବୋଲାଇ କଥିବାକିମୁର ଉପଧ ବିଭଗ
ସମ୍ବନ୍ଦ କାର୍ଯ୍ୟ କମାପ ତା ୬୫ରୁଙ୍କେ ବିଧାନଶ୍ଳେଷନ
କାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ଯାଇଥିଲା । ପେଠା ନେମୀର
ବୁନ୍ଦେଶ୍ୱର ଏବଂ ସର ଜାଗପତିନାୟକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ପ୍ରତିନିଧି ବୁନ୍ଦେଶ୍ୱର ଉଦୟେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲା ।
ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାଧପୂର୍ବକ ବୁନ୍ଦେଶ୍ୱର
ମହୋଦୟ ବହୁଲେ ସେ ଭାବର ଦୟାକାର
ମାର୍ଗରେ ଅଗ୍ରଚର ଦେଉଥିଲେ ହେଲେ ଦୂର୍ବଳ
ନିକଟ, ଅଣାନ୍ତି ଏବଂ ଅସମିକାର ପାଦରପଥ,
ବୁନ୍ଦ ବିକୁଳଥିଲା । ଦୂର୍ବଳ ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରକର ପ୍ରଭାବ
ଦ୍ଵାରା ଦରବାହାରଣ ବର୍ଣ୍ଣିଯେଥ ସଥାପାନ୍ଧ
ଦେଖିଲା ଦୂର୍ବଳମୁଣ୍ଡ ମାତ୍ର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୂରକରଣ
ଅନ୍ତର୍ହିତ କ ହେଲେ ଭାବର ଅଧିକରଣ
ଅନିବାର୍ୟ । ଗେଣ୍ଟ ପିତମାତ୍ରେ ନିର୍ବିଦ୍ଧିଭବରେ
ଚନ୍ଦ୍ର ରେ ଅଗ୍ରଚର କାଣ୍ଡହାର ଦେଶର ଅଣାନ୍ତି
ମେଘରୁ ଦମ୍ଭାବୁତ କ ଦରବାହାରଣ ଚନ୍ଦ୍ର
ଦରବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟା । ଗୃହରେ ପ୍ରତିନିଧି ଚନ୍ଦ୍ର-
ବାହାରକର ମହୋଦୟ ଅଗ୍ରଚର କଥା ମଧ୍ୟରେ
ଦୁଇବାନ୍ଧବରେ ସେ ଜଗ ପକେଶିବା ପରିଷାରେ
ଜନେଶ ହନ୍ଦୁଗାଲକା ଏବଂ ନନ୍ଦାରୁଥନେକଥାର୍ଥ
କାଳକା ଉତ୍ତରି ଦୋଷ ଅଛନ୍ତି ଦୁଇବକଥା ମହିନେ
ମୁସଲମାଳ ମହିନା ଜାଣେ ଦୁଇକାନ ଥିଲା ଦୂର୍ବଳ
ଦ୍ୱାରା । ମନୁଷ୍ୟର ଜୀବନ ପ୍ରାୟ ସମାଜର
ଜୀବନ ଉନ୍ନତ କାରିତମୁଣ୍ଡ ଧର୍ମରେ ଅନ୍ତର୍ମୁଖୀତ
ଦେବା ଉଚିତ । ସେହି ଧର୍ମର ପ୍ରଧାନ ଧାରା
ମନେଷ୍ୟର ପ୍ରେମ ବେ କାନ୍ଦିବ ଅପ୍ରକାଶ

ବିଲଗର ବିଦ୍ୟାକୟମାନଙ୍କରେ ସୁବା ଧର୍ମଶିଷ୍ଟ,
ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହି ନୁହେ । ତଥାଟି ସୁବଦୀ-
ମନ୍ଦିର, ଦୌର୍ଗରେ ଗୋଟିଏ ଧର୍ମରେ ଶଶାଦେଵା
ପ୍ରଯୋଜନୀୟ । ଉଦ୍‌ଦ ଏହି ପଦିତ ଧର୍ମଶିଷ୍ଟ
ଗୀତରେ ଅଛି ପଦ୍ୟ ମାତ୍ର କାହା ନିରାକୃ
ବେଳେନାହିଁ ଓ ଜିତିଲ । ଏଥରେ ଥିବା ଜ୍ଞାନ,
ଉଚ୍ଚ ଏବ ଯୋଗର ବିଷୟ ପାଠ କରିବାରେ
ବୟସ ଲେଖମାନେ ଧୂମ୍ରବ୍ରତ ସ୍ରଳେ ଏହା
ବାଲମାନଙ୍କ ହାତରେ ଦେଖା ଯୁକ୍ତିବଜ୍ଞା
ନୁହେ । ମଧ୍ୟ ଗୀତାକୁ ପଡ଼ୁଥିବାରେ ଲେଖି
ବଜମାଇ ସେହିରେ ନିଜ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସାଧକାର୍ଯ୍ୟ
ବିକୃତ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ଅମ୍ବେମାନେ ଅପାଣାର
ଉତ୍ତବ ସାଧନ କି କଲେ ଦେଖଇ ଥବାକୁ
ଉନ୍ନତ ଦେବ ଗାହଁ । ଏହି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ
ଅମ୍ବେମାନେ ଅପାଣାର ପଲମାନଙ୍କୁ ଅପାଣାର
କର୍ତ୍ତ୍ତୁଦ୍ୱାରୀଗରେ ସୁମରି ଉପଦେଶ ପ୍ରଦାନ
କରିବୁ । ଅମ୍ବେମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଅଚରଣ
ନିଜେ ଭାବାବଧାକ କି କରିବା ଏବ ଆପାଣା
ସହାରଣ ଓ ବିଚରଣ କୁକମିରୀ ପୁଣ୍ୟକାଳୀ-
କ୍ଷାସ ଅପ୍ରମଦିତ୍ୟ, ସରଜା ଏବ ଶଞ୍ଜୁଗୁର
ଦୁଷ୍ଟକୁ ନ ଦେଖାଇବା ପଢିଲୁଣ୍ଡି କେବେବେବେ
ଭର ଦେବ ନାହଁ । ଏଥିରୁ ଧଠକମାନେ
ଦେଖିବେ ସେ ବାଲମାନଙ୍କର ଉତ୍ତବ ମଠର
ଦେମାନଙ୍କର ଅଭିଭୂତ ଉପରେ ବିଶେଷ
ପରମାଣୁରେ କର୍ତ୍ତର କରେ । ନିଜେ ମର
ଉତ୍ତବରେ ପଦ୍ମତ ହେଲେ ତାହାର ପଲାବ
ସେପରି ଦେବା ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ । ସେ ଉପଦେଶ-
ଠାରୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ବଳ ଅଧିକ ଏବ ପଲମାନ
ସମ୍ମର୍ତ୍ତରେ ସେହି ପଦ୍ମତ ସବଦା ରଖିବା ।
ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତନ୍ତ୍ରବାରକର ମହାଶୟଦ୍ର ଭଥ୍
ଅଶ୍ରେ, ସତ୍ୟ ଅଟେ । ଅପେ ଧର୍ମଶିଷ୍ଟ
କର ଦ୍ୱାଳି ଶିଖାଇବା ସହଜ ଏବ ଚେରିବଳେ
ଦେବ ସେହି ମଦରେ ପରିବନ୍ଦ ହୋଇ
ଭାରତରେ ଥିଲୁଣ୍ଡ ଦୁଷ୍ଟକୁ ରଖିଥାଇ ଥିଲୁଣ୍ଡ ।
ସେ ଦୁଷ୍ଟକୁ ଏହା ଭାରତ ବାହୀର ଜଗତରେ
ମଧ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ ଥିଲେ । ତାହାର ବିଦ୍ୟାପ୍ରମାଣ ଏବ
ମନୁଷ୍ୟ ଭାବିକ ଜୀବ ମାଧ୍ୟରେ ଦୟାର ପାନ୍ତର
ଭାଷ୍ୟା ଦେଶ୍ୟମାନେ ସେମର୍ମର୍ମ ଅଧ୍ୟାବ-
ଦ୍ୟାର କର ପଦ୍ୟ ଧମକୁ ବିକୃତ କର ପଦ୍ୟରେ
ଆଜି ଭାରତର ରୂପ ଥିବ୍ୟପାକାର ଦୋଷାନ୍ତା ।
ସେ ବିଦ୍ୟାଧର୍ମଶିଷ୍ଟ ଏହା ବେଦପାଠରୁ ସମ୍ମ
ସିଲ । ଅମ୍ବେମାନେ ଉତ୍ତପ୍ତିରେ ଉତ୍ତପ୍ତିରେ
ସରଳ ସାକ୍ଷିତାନ ଧରିବା ଯାହା ବେଦରେ
ଅଛି ତାହା ବିଦ୍ୟାକୟମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତି
ହେଲେ ପଦ୍ମତ ଉତ୍ସକାର ଦେବ । ବେଦ
ସେମର୍ମ ହନ୍ତର, ବେମର୍ମ ମୁଦ୍ରମାନ, ଶିଖିଗୁର

१५

ତେ କେବଳ ମଧ୍ୟ ସଙ୍ଗର ଥିଲେ । ଯିବାର
ପଞ୍ଚଭିତରେ ପୁରିର ଅଧିକାର ଥିଲା ପ୍ରାୟ ସମୟ
ହେଉଥିବାର ବହିରେ ଅଧିକାର ଥିଲା ।
ବେଦର ପ୍ରକୃତ ଅର୍ଥ ବିକୃତ ଦେବାରୁ ଧେନୀ
ତାହାର ଅବାଦର ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ସେଥିର
ତାରଣ ଅମେଗାଦେ ବସନ୍ତ ଧର୍ମଶିଳ୍ପୀ କଲେ
ସହଜରେ ମନ୍ଦିରସା ନିର୍ମିତ ସଙ୍ଗେ ବୁଝିଲା,
ସଜ ଦ୍ୱାରା ତାହା ହୁଏବାକୁ ସମ୍ମଦିତ ଦେବ । ମାତ୍ର
ତାହାବୋଲି ଅଭିଭବତମାନେ ନିଷ୍ଠା ଦେଇ
ସମ୍ଭାବ ପାଇଛନ୍ତି । ଅପରା ଟିଲାକ ଅତରଣ
ପ୍ରତି ଖାନ୍ଦକକୁ ରଖିଲା ସେମାନଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣନା
ବର୍ମଥରେ ଏହି ବସ୍ତିକେ । କିନ୍ତୁ ଅତରଣ ମଧ୍ୟ
ରନ ରଖି ତହର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଟିଲାକ ଅଗରେ
ଆଇବା ଛୁଟିବ । ଅମ୍ବେମାନେ ଆଶା କରୁ
ତନ୍ଦୁବାରକର ମହାଶୟତ୍ର ଅମୂଳ୍ଯ ଉପଦେଶ
ଦେଖାଇଏ ବିଳାଚିତ୍ତରେ ବିବେଚନା କର
ତାର୍ଯ୍ୟଶ୍ଵରରେ ଅବଶ୍ୟ ଦେବେ ।

ସମ୍ବାଦ ସମ୍ବାଦ

ଭାବ ବରଣୀର ସମାଜବସ୍ଥାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗତ
କୁନ୍ୟୁତ୍ତା ମଧ୍ୟର ହନ୍ତୁଶ୍ଵାସ ପରିର କାମକ
ପକ୍ଷିଯାରେ ଅସୁଲ୍ଲଙ୍ଘ ହେ, ଏବଂ, ଗୁରୁତ୍ୱା ମହାଶୟଦ୍ଵ
ଗୋଟିଏ ଚନ୍ଦ୍ରଶୀଳ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱରେ ଉଚ୍ଚିତ୍ତାରେ ନେଇଛି । ବେ
ବହନ୍ତି ସେ ବଜ୍ରଲାରେ ସମମୋଦନ ବୟସ
ଦେଖିବାକୁ ସେଇ ଓ ଉତ୍ସବରେ ବିଦ୍ୟାମାଗରର
ସମାଜ ସ୍ଥାର ଦରବାରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦୋଷଥୁରେ ହେବେ
ଅନେକ ଚାନ୍ଦି ବାଜୁ ବହିଗଲ । ପଞ୍ଜାବରେ
ଦୟାକଳ ସମାଜବସ୍ଥାରରେ ଏମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା
ଅଧିକ ଧପଳ ଦ୍ଵାରା ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ମାତ୍ର ବଜ୍ରଲାରେ
ଅଧିକ ଅମୋଳକ ଦିଗନ୍ତ ଭିଣା । ସମାଜର
ବଢ଼ି ଲୋକମାନେ ସ୍ଵର୍ଗ କଥାରେ ସମାଜ କିମ୍ବା
ବନ୍ଦିତବ ମନେ କଥା ପାଦା ହୋଇ ଦୟାକଳର
ଧର କେଇଅଛନ୍ତି । ସମାଜର ଦୌର୍ଯ୍ୟପିତ୍ର ଗୋଟିଏ
ନିୟମ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ଧରେ କଥା ହୋଇ
ପାରେ । କ୍ରାନ୍ତିକାନଙ୍କର ଅଧିକାର ଯେବେବେକୁ
ଧର୍ଯ୍ୟାନ୍ତି ପ୍ରାଥମିକ ରକ୍ତବ୍ରତ ଦେବତାଙ୍କର ମେ
ମାନେ ଅପଣାର ପଦ ମର୍ମଦାଦା ବା ଲିପରେ
ବ୍ୟାକାର ହେବାରୁ ହେବେନାହିଁ । ହନ୍ତୁ ସରଜର
କିୟମାନ କେବଳ କୁକୁରୁ ଗୋଟାଏ ଦୌର୍ଯ୍ୟପିତ୍ର
କଥାରେ ପରିବର୍ତ୍ତକ ବନ୍ଧାଇବାନ୍ତ ଗଲେ ଅଳ୍ପ
ଅନେକ କଥାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଅବଧି-
ମାଜା ହେଉଥିଲେ । ମୁହଁରଂ ଲେବେ ଏବେ
ଶତାବ୍ଦୀ ଦ୍ୱାରା ଯିବାରୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ପରାମର୍ଶରେ ନେବେ
ହୀନ ସମାଜରୁ କ୍ରମ ହୋଇ ଲେବେ ଅଳ୍ପ
ସମାଜରୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ସମାଜରୁ

ହନ୍ତ ସମାଜକୁ ଦେହ ଅସଂଗାହୁ । ଅର୍ଯ୍ୟସମାଜ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣି ପାର୍ଶ୍ଵକ୍ଷାର ଅଠି ତାପ୍ତ ଘେ
ଲେବ ହଦୁ ଦେବାକୁ ଉଚ୍ଚା କରୁଥିଲୁଛି ଗାନ୍ଧି
ସମାଜମଧ୍ୟ ମେଇ ଅବେଳା ଉପହାର କରୁଥ
ହିନ୍ତ ଏବ ଏହା ସୁଲିଙ୍ଗାର । ଏହା ନ ଦିଲେ
ହନ୍ତ ସମାଜର ଜୀବଶଂଖ୍ୟା କିମ୍ବାଦିତ ଶୀଘ୍ର
ଦେଉଥିବ ଲେବଶଂଖ୍ୟା ପାଇବା ଦେଖିଲେ
କେମନ୍ତ ଦେଗରେ ହନ୍ତ ସମାଜ ଶୀଘ୍ର ଦେଉଥିବ
ପାଦା ଜୀବଶିବ । ସେମନ୍ତ ଅବ୍ୟ ସମାଜରୁ
ଲୋହକ ସମାଜମଧ୍ୟ ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ କେମନ୍ତ
ହନ୍ତ ଧର୍ମର ନାମଣୀରେ ଥିବା ଲୋହକ
ଉନ୍ନତବରନା ମଧ୍ୟ ଉଚିତ । ନମ୍ବି ଶୁଦ୍ଧତାଗ୍ରୟ
ଲୋହକୁ ସମାଜ ଶୁଦ୍ଧା ଦେବବାକୁ ଅବେଳା ଶୀଘ୍ର-
ସ୍ଥାନ ବା ମସୁଦମାତ୍ର ଦୋଷମାତ୍ରାନ୍ତରୁ ଏବ
ସେବେଚାଳ ବଠିବ ନିୟମ କଲାଇ ହନ୍ତ ସମାଜ
କୁଣ୍ଡଲେଣୀର ଲୋହକ ଶୁଦ୍ଧା କରିବେ ଗେବେ-
କାଳ ସମାଜ ପ୍ରସ୍ତାପି ଦେବ । ଜାବ ବିଶ୍ୱର
ଦେବଦେବପୁରିଙ୍କରେ ଭଲ ଦେବେ ସୁକା ସମହାୟ
ଜାଇବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବାନ୍ତ ବାହୁମାୟ ଏବ
ସେବେତୁ ସମ୍ପ୍ରଦୟ ଜୀଳପୃତ୍ତନକ୍ଷର ତ୍ରେମାନ
ଚିନ୍ତା କର ଭାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ।
ସମ୍ପ୍ରଦୟ ଜୀଳକମଧ୍ୟରେ ଶୈଖ୍ର ବୃଦ୍ଧିଶ ଏବ
ବୃଦ୍ଧିଗମାନେ ସବା ଅପଣାର ପ୍ରାଥାତ୍ୟ ରଖିବାକୁ
ନାହିଁ ଥିଲେ ଏ ବିଷୟରେ ଅଗ୍ରତର ଦେବା
ଉଚିତ । ଜାରିଗ ଯେବେତୁ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୋ-
ଇଥିରୁ ଲୋକେ ଅପଣା ଅପଣାର ଅଧିକାର ଓ
ସାର୍ଥ ବୁଝି ଉନ୍ନତିଥରୁ ଅଗ୍ରତର ଦେବାଥିରୁ
ଏବ ସେହିଦେବରୁ କମାନତ ଜାଇ ତୋର ଶର୍ମିଲ
ଦୋଷମାତ୍ରାନ୍ତରୁ । ବୃଦ୍ଧିଗମାନେ ଏହ ସମୟକୁ
ବିଜ୍ଞାନ କାର ସମୟକାନ୍ତର ଉନ୍ନତ ବିଧାରରେ
ସହାୟିତ ଦେବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେବେ ଏବାନ୍ତ
ସେମାନେକଣ୍ଠର ଦୋଷ ଏଥରେ ସହ ନ ହାଜି
ଦେଇ ରହିଲେ ଗେବେ ଚେଲମିବେଳକୁ
ପ୍ରସରୋତ୍ତର ରହ୍ୟାରବାର ସ୍ଥାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କର
ଅଥବା ମାର୍ଗ ଚିହ୍ନାରବେ କାହିଁ । ଏବାଥ ବୁଝିବ
ନାହିଁ ସତ୍ୟ ଏବ ଅମେରିକାରେ ଅଗ୍ରତ୍ତ ବୃଦ୍ଧି-
ଗମାନଙ୍କ ଏ ବିଷୟରେ ସହାୟିତ ଦେବାକାରଙ୍ଗ
ଯାହା କହିଥିଲୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଠକେ ବହିର
ସମୟ ଏଥର ପାଇବେ । ଅଭ୍ୟାସ ବୃଦ୍ଧିଗମାନ-
ନକ୍ଷର ଲୋକଙ୍କ ମାନ୍ୟରକ୍ତ ଏବ ବାହୁମାନ
ଦସ୍ତଖତେ ପାଇଁ ଦିବ୍ରାତ୍ର ସେମାନେ ଉଦ୍‌ବାରାନ୍ତର
ମରେ ସଥାବଧ ଲୋକଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ନାମା-
ନାମରେ ଅବେଳା ଉପହାର ଦେବ । ସେବେ
ସେମାନେ ବହି ମାନ୍ୟରକ୍ତ ନ ହେବେ
ହେବେ ଲୋକେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଭାବରୁ ଅପଣାର
ଦେବାଥ ଅପେ ସାଧକରିଲେ ପାଇଁ ବୃଦ୍ଧିଗମାନେ

ତେଣୁ ଦେଖିବେ ସେବେହି ଗାନ୍ଧୀ ମାନକାହାନ୍ତି
ବ ତାରୁ ମାଦାନ୍ତି । ବଜ୍ର ଦ୍ୱାରା ମାନେ ନିବେଶ-
ସବରେ ଏଥା ଚିନ୍ତା ଦେଇ ଦେଖିବେ ବ ।

ପ୍ରାଣମୋଦି ଏକାତ୍ମମୀ ।

ଏ କରଇଲୁ ଶାର୍ଦ୍ଦିତ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାର୍ଷିକ
ପାଠ୍ୟଗେହିକ ବିପରିନ ନିର୍ମିତ ବିଦ୍ୟାଳୟ
ପୁନରେ ଯାଇ ଦୂଧବାର ପ୍ରାଣବାଳରେ ଚୋଟିବେ
ସବୁ ହୋଇଥିଲା । ଅମ୍ବାଜକର ସଦାସ୍ୱ ବିନ୍ଦି
ଶବ୍ଦର ସାଦେବ ସମ୍ମାପନର ଅପର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଦସ-
ଖିଲେ ଏବଂ ଅନେକ ଦେଶୀୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦେଖିଲେତ
ସମ୍ପର୍କିତ ହୋଇ ସବୁ ଅଳଂକୃତ କରିଥିଲେ ।
ତୁମ୍ଭୁ ବର୍ଣ୍ଣାବଳରେ ଦେଶୀୟ ଲୋକଙ୍କର
ସମାଜମ ଅଧିକ କି ଶୁଭାର ଦେଖି ଅମ୍ବାଜକେ
ଦୂଃଖ ପ୍ରକାଶ ଦିଲ୍ଲୀରେ ମାତ୍ର ପକ୍ଷିଧାରୀ
ଅମ୍ବାଜକ ବଥାରେ ଅଗ୍ରା ରଖି ଏ ବର୍ଷ ଅଧି-
କାଂଶ ଉତ୍ସବର ଦେବା ବଡ଼ ଅନନ୍ଦର ବିଷୟ
ସୁବେଣୀ ସ୍ଵ ଦ୍ରମ୍ବଲୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏବା କବ୍ରେ
ଜିର ଅଧିକ ମନ୍ଦଶୟ ଉତ୍ସବର ହୋଇଥିଲେ ।
ସବୁଗୁଡ଼ିକ ପୂର୍ବାୟ ସରଳତା ଓ ସ୍ଵାର୍ଥବାଗାନ୍ଧି-
ମାତ୍ର ପ୍ରକାର ସଦମୁଖପ୍ରକାଶର କଥା ସହିତ
ଦ୍ୱାରା ପରିଦାମରେ ଶୁଣେଇବ ହୋଇଥିଲା ।
ତେଣୁ ଅଠବରୀ ସମୟରେ ସମ୍ମାପନ ସବୁରୁ
ହେଲାକୁ ବଦ୍ୟାଳୟର ସଙ୍ଗକର ଆୟତ ଦେବିକୁଟ୍ଟି
ଦାଖ ଦର୍ତ୍ତ ମହାଶୟ ରଘୋଟ ପାଠ କଲେ ।
ପର୍ବତୀ ପ୍ରକାଶ ଦେଇ ସେ କବିତାଳୟରେ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଛ ୫୫୫ ଶ ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତର୍ଭାବେ ସେମାନ
କିମ୍ବା ମଧ୍ୟରୁ ଛ ୧୦୭ ଶ କରଣ, ଜ ୨୨ ଶ
ତ୍ରୁତିଶାଖ, ଜ ୧୮ ଶ ଶଣ୍ଟିଏତ, ଜ ୨୪ ଶ
ଉତ୍ତରାଂଧ୍ରାଜାନାତିରୁତ୍ତ, ଜ ୨୨୫ ଶାସ୍ତ୍ର,
ଦଙ୍ଗଳା ଓ ବନାରାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷାତିରୁ ଲ ୨୨ ଶ,
ତେଲଙ୍ଗା ଜ ୮ ଶ, ପରମାଣୁ ଜ ୨୩, ମୁକ୍ତି
ମାତ୍ର ଜ ୫୩ ଶ ଏବଂ ପ୍ରିୟେନ ଜ ୨ ଶ
ଅଧିକା ପର୍ବତୀ ଦେବାକାରର ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀକୁ
ଶାଖରେ ବିହିତ ଦର୍ଶକର ଜ ୨ ଶ ଅଧିକା
ପରେକ ରଧୀଯାରାତ୍ରି । ବାର୍ତ୍ତାପ ପ୍ରାଣବାଦରୁ
ଅନ୍ତର୍କଳ ପିଲାକୁ ଧେରି ଦର୍ଶକ ଦର୍ଶଯାଇଥିଲା । ରତ୍ନ
ପ୍ରବେଶିବା ପରାମାରେ ଏହି କବିତାଳୟରୁ ଜ ୨୨୮
ଶହ ପରାମା ଦେଇଥିଲେ ସେ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ
ଜ ୫ ଶ ପ୍ରତିମ, ଜ ୧୯ ଶ ତ୍ରୁତି ଏବଂ ଜ ୨୩
ତ୍ରୁତି ଏବୁ ଜ ୨୩୩ ଶ ଉତ୍ସବ ହୋଇଥିଲେ ।
ଅନୁଭବାର୍ଥ କ ୧୫ ଶ ହାତ ଧରୁ ଅଭିରତ୍ତ
ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୧୯ ଶ ପରି ଅଭିରତ୍ତ ପରାମାରେ
ତ ୨ ଶ ଉତ୍ସବ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ଅଭିରତ୍ତ
ଶ୍ରେଣୀରେ ଅଠି ବଦ୍ୟାଳୟର କ ୨ ଶ ଶହ
ଶରୀରରେ ସେ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ କ ୨ ଶ ଉତ୍ସବ

ପ୍ରକାଶନ

ବୌଦ୍ଧଙ୍କ ଅତ୍ରଗତ ମନ୍ଦିଣୀ ନିଃ-
ପ୍ରାମମେଷ ବାଜବା ବିଦ୍ୟାଲୟ ନିମନ୍ତେ ମାସିକ
ଟ ୫୯ ଟା (ବାରଟଙ୍କ) ଦେବତରେ ୯୩୩-
୭୩୮ ବ୍ୟାଜର ଶ୍ରେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷନ କରିଥିବା
ବିଷ୍ଯ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାଳମେଷ ପଦ୍ମାଶାରେ ଉତ୍ତାପ୍ତି
ଲାଭ କରିଥିବା କଣେ ଶିଖୟୁଦ୍ଧି ଏବଂ ବୌଦ୍ଧ
ନିଜବଢ଼ି ବାଜବା ବିଦ୍ୟାଲୟ ନିମନ୍ତେ ମାସିକ
ଟ ୧୦୯ ଟା (ଦଣ୍ଡଙ୍କ) ଦେବତରେ ଜଣେ
ସହଭାଗ ଶିଖୟୁଦ୍ଧି ଅବଶ୍ୟକ । ଶେଷୋକ୍ତ
ବ୍ୟକ୍ତି ମେଉଁର୍ବ୍ରାତିପ ତାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଲାଭ
କରିଥିଲେନ ଆହୁର ମାସିକ ଟ ୫୯୯ ଟା (ପାରଟଙ୍କ)
ଲେଖାଏ ଏଲାଇନ୍ସ ପାଇବେ । କର୍ମ ପ୍ରାର୍ଥନା
ମାତ୍ରେ ସ ସ ପ୍ରଶଂସା ପରି ସହିତ ନିମ
ସ୍ଵାମ୍ଭବ ବାରଟଙ୍କ କିନାଟ ଅବେଳାତ ରହିବେ ।

ମହାଶ୍ୟା ମହାନାର ଉପକଥା ତେଲକଥା
କୁଳରେ ଶ୍ରୀପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । କୋଦଗତି ଓ ମହାଶ୍ୟା
ଜିବ୍ୟା ଖ୍ରାତର ଜଳବାସ୍ୟ ବେରୁ ସାହ୍ୟ-ପ୍ରତି
କା, ୧୩୧୯୫୦ ମସିବା ।

Kasinath Mahanty
ଭାବସ୍ ଚେଷ୍ଟାରମେଳ
ଏହିକେଣନ୍ ବୋଲ
ବୈଦ ଶୋଷୁ
ଭାୟ କଷିଲେ

ବିଜ୍ଞାପନ

ସେହେବୁ କରକ କିମି ଥିଲୁଗଣ ସଦର
ଜଗହସେବପ୍ରତି, ଉଗୋଳ, ସାଲେପୁର ଓ ବାଙ୍ଗା
ଆଜା ମଧ୍ୟେ କିନ୍ତୁକିମ୍ବିର ବାଞ୍ଚିବାରୁ
(ପାଇଁଏ) ସବ ୧୫୨୦ ମଷିକା ଅନ୍ତେକ ଯାଏ
ତା ୧ ହେଠାରୁ ସବ ୧୫୨୩ ମଷିକା ମାର୍ଗ ମାର୍ଗ
ତା ୧୨ ହେଠାରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନାହିଁ ଯାଏ ନିମନ୍ତେ
ସବ ୧୫୨୦ ପ୍ରୀତା ମାର୍ଗ ତା ୨୪ ରଙ୍ଗ
, ମ୍ଯା ସବ ୧୫୨୭ ପାଇ ମାର୍ଗ କି ଦିବ
ସବେ ଆ ସମୟରେ କରକ ସଦର ଲେନ୍ଦେଇ
ବୋର୍ଡ ଅପିମରେ ଶାସ୍ତ୍ର ଶା ଯେଥାରୁମେକା
ବାହୁଦୂର୍ବଳ ଦକ୍ଷିଣରେ ପ୍ରବାସୀ ଡାକ ନିବା-
ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚର ବନ୍ଦୋଦୟ ଦରସିବ ଧରିବା
ଏକକ୍ରାନ୍ତ ସବସାଧାରଣକୁ ଜାରାଇ ଦିଅ
ସାଉଥିଛ ସେ ଯେତ୍ରମାତେ ଡାକ ନିଲାମରେ
ଉଚ୍ଚର ନେବାରୁ ମହା କରି ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
ଦିଇଲାଖିର ନିର୍ମିତ ପାତଣରେ ନିଲାମ
ସ୍ରାବରେ ଉପରୁକ ଦୋଷ ଡାକ ନିଲାମରେ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କେଇ ପାଇଲେ । ଯାଦାକ ଡାକ
ସବାପେମା ଉଚ୍ଚ ଦର ଦେବ ଓ କୋଣମ୍ବ
ଅପରି କ ଥୁଲେ ଦକ୍ଷ ଡାକରେ ନିଲାମ ପ୍ରିଯ
ଦରସିବ ଓ ନିଲାମ ପ୍ରସାଦ ବହସାଧ ଅଥାତ୍
ନିଲାମ ଡାକ ପେଣ ହେଲାପଣ ଉଲ୍ଲବ୍ଧ ହେଲା

ସମକଳ ଅର୍କାଂଶ ଜାମନି ସୁବୁଦ୍ଧ ଅବଳମ୍ବନ
ଦାଣେ କରବେ ଓ ବାଣୀ କରସମଳ ନିର୍ମିତ
ବିଷ୍ଟ ଥିଲାରେ ଦାଖଳ ତରବାକୁ ଦେବ ।
ଉଚ୍ଚ ଅର୍କାଂଶ ଦେବା ନିଲମ ଘେଷ ଦେବା ମାତ୍ରେ
ଦାଖଳ ଓ ଦେଲେ ସାନୀ ନିଲମ କରସିବ ଓ
ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦ୍ୱାରବର ଖଜଣା ପେହ ଦ୍ୱାରର
ପ୍ରଥମ ଗାରିଙ୍ଗରେ ଅଗାମୀ ଦେବବାକୁ ଦେବ କ
ଦେଲେ କହିର ଯେ କାନ୍ତି ଦେବ ଗାନ୍ଧୀ
ଶୁଣିକାରକୁ ଦେବବାକୁ ଦେବ । ନିଲମ ପ୍ରିୟ
ଦେଲରୁ ଗ୍ରହାଗା ନିଯମିତ ଝୁକ୍ଷ କାଗଜରେ
ବୋର୍ଡ ପେଯୁରମେନକୁ ନିର୍ମିତ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲୁ
ସାନେ ଶାକମତେ ଦ୍ୱାଲିପୃଷ୍ଠ ଲେଖି ଦେଇ
ରେଜଞ୍ଚଲ ବର ଦେବେ । ଉପରେକୁ ନିଲମ
ଅଛି ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ସମାବେ ଦୁଷ୍ଟନାରୁ
ଆବଶ୍ୟକ ନେଲେ ସଦର ଲେନେଇବୋତ୍ତ
ଅପେକ୍ଷାରେ ଦଜନ ହୋଇ ଦୁଷ୍ଟ ପରିବେ ।

ପ୍ରମାଣ ଆତ୍ମକ କାହିଁଦାଉସମାନ କେବଳ
ଭବୁ ଓ ସଙ୍ଗରିଷ୍ଟନ ଲୋକମାନେ ନିମାମ ତାବ
ଶତିବେ ତଦନ୍ତରେ ସଦ୍ୟତି ନିଲାମ ଖରିତଥିର
ମେଧରେ ବ୍ୟାଳୀ ଥିବାର ପ୍ରମାଣକ ଦେବ ଭାଦା-
ଦେଲେ ବହୁମାତ୍ର ପାଦାର ତିଆଜିତ କବର
କର ଦେବ ଓ ଉପସ୍ଥିତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପରିଶ୍ରମ
ଅକ୍ଷ ରଦ୍ଦ ସଙ୍ଗରିଷ୍ଟନ ଲୋକଙ୍କ ସାନ୍ତ ବିନ୍ଦୀ
କରସିବା।

ଆମା କଟନ	ଆମା ଜନ୍ମପିଣ୍ଡପୁର
୧। ପାତ୍ରପୁର	୧। ବନିଯିଷୁର
୨। ବିଦ୍ୟାଧରପୁର	୨। ବଜ୍ରମଳେଇ
ଆମା ବାଙ୍ଗ	ଆମା ସାଲେପୁର
୩। ଚର୍ଚାଳା	୩। ସାଲେଧୁର
୪। କୁଳଶୀପୁର	୪। ବିଦ୍ୟାଧରପୁର
୫। ପଦ୍ମିଆପତ୍ରା	୫। ଶନୋଳ
୬। ବଳାପଥର	୬। ଜଳେଖାପଥର

S. L. Board.
Cuttack.

N. C. Mitter,
Chairman

ବିଜ୍ଞାପନ

ମୁଖ୍ୟମନ୍ୟା ଗ୍ରହ

ପ୍ରକାଶକ

ସମ୍ବନ୍ଧା

ଅଷ୍ଟାଦୁର୍ଗ ନିବାସୀ କବି କରସଂଦ ପଢ଼ିଲାୟ
କବିଦ୍ୱାର ନାମ ଶୁଣିବେ ବିରଚିତ । ତତକା
ଉଷେନ ଉଷେନ ବରତକାଠାରୁ କୌଣସି ଶୁଣିବେ
ଜଣା ଦୁହେ । ଲକଖ୍ୟବଳ ଓ କୋଟିବୃତ୍ତାଶ୍ରୀ
ସୁନ୍ଦର ପ୍ରତିବିଦ୍ଧ ବଜ୍ର କବିରା ପର କାଣ୍ଡାର
ଦେଶର ମନ୍ଦିରକଥା ହଲାପାଇ , ଚନ୍ଦର ଅଥ
ଲମ୍ବନରେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଲିଖିତ । ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦
ପ୍ରତିସ୍ଥାକ—କଟକ ପ୍ରଦେଶାଳୀବର ସ୍ଵର୍ଗ
ଦୋହାର ଦରାନଙ୍ଗାର କଟକ

ଉକ୍ତଳ ଦୀପିକା ।

THE BENGAL BUDGET.

A meeting of the Bengal Legislative Council was held at Belvedere on Saturday last when the Honorable Mr. Wheeler presented the revised financial Statement for 1910-11. The Budget estimates the receipts at 5-58 crores and the expenditure at 5-75 crores. The year is expected to open with a balance of 37-37 lakhs and will close with a little over the prescribed minimum balance of twenty lakhs. It is noticeable that different Hon'ble members were in charge of the distinct heads of the Budget. The Hon'ble Mr. Slacke introduced the consideration of the head under the Land Revenue while the Hon'ble Mr. Duke introduced the heads of Expenditure on General Administration. The Hon'ble Mr. Gourlay was in charge of the heads under Law and Justice and Scientific and other minor Departments. The Hon'ble Mr. Kuchler introduced the head "Education." In the Cadre of the Civil Service it is expected that there would be an increase of eight appointments of Joint-Magistrates for which a provision of Rs 32,600 has been made. To cope with the growing Settlement work a number of additional Deputy Collectors and Sub-Deputy collectors will have to be entertained for which a sum of Rs 34,400 has been provided. The new Reform Council entails an increase of expenditure to the extent of Rs 22,000. The cost of the Reforms to Provincial Revenue stands at 2-58 lakhs. Under "Law and Justice" the estimated expenditure stands at 82½ lakhs shewing a net increase of 3-37 lakhs. Of this sum the High Court accounts for 14½ lakhs. For improvement of the prospects of ministerial officers in Civil and Criminal Courts a sum of 2 lakhs has been provided. The recommendations of the Salaries Commission having been sanctioned by the Secretary of state would take effect from 23rd May, 1909. The cost of the criminal Investigation Deptt. has been growing steadily. A glance at the figures quoted below will shew how the matter stands.

1906-7	Rs 73,848
1907-8	Rs 1,20,818
1908-9	Rs 1,73,604
1909-10	Rs 2,53,000
1910-11	Rs 3,19,000

The Budget also provides for the purchase of arms for warders in Jails at a cost of Rs 1,200 and 100 revolvers for the District Police at a cost of Rs 5000. We are glad to notice that under the head "Education" the Budgeted amount stands at 59.79 lakhs as against 55 lakhs in 1908-9. Out of this sum Rupees fifty thousand will go towards the

completion of the new Mahomedan hostel and Rs. 4,200 for the construction of seven model maktabas. It is understood that a new Physical Laboratory for the Presidency College will also be constructed during the ensuing year.

We note with satisfaction that the Political Agent, Orissa Feudatory States will be provided with an Elephant at a cost of Rs 2,500. The Hon'ble Mr. M. S. Das urged the appointment of a Professor of History at the Ravenshaw College. Several representations had been made ere this for the appointment of a Professor of History and Mr. James while he came here on inspection held out hopes to the persons who saw him on the subject, Honourable Mr. Das in a humorous speech quoted Mr. James as saying last year that the proposal should have come early—just as a person wanting to catch a train comes into the platform before the train arrives. Mr. Das complained that he arrived early enough on the platform this time; but the Hon'ble Mr. Kuchler informed him that no booking was allowed. We are glad that the effort of the Hon'ble Mr. Das has been crowned with success. This proposal was seconded by the Hon'ble Raja of Kanika. It appears that provisions have been made for the construction of the Civil Court buildings at Cuttack and in all probability the work will be taken in hand next year.

ଏ ନଗରର ଶାଖଦା ପ୍ରସାଦ କବିରଙ୍ଗଳେ
କବିରୁ ଏବଂ ଶିରି ସବଜ୍ଞ ଦେଶରୁଳ ଟେଲ
ଉପଦାର ଫୁଲୁ ପାନୁଖାର ହୀନାର କବି-
ଅଛି । କବିରଙ୍ଗଳ ମନୀଷୀୟ ଜଣେ କତରଣ
ପଦିଶ୍ଵଳ ବୋଲି ସାଧରଣରେ ପଚିଯା ଏହାକ
ସୁନ୍ଦର ଟେଲକୁ ଅମ୍ବେମାଳେ ବ୍ୟବହାର କର
ଦେଖିଥିଲୁ ଯେ ଏହାର କେ ଅଛି ମନୋଦର
ଏବଂ ଶିଳବ୍ରତଶବ୍ଦିଷ୍ଟ, ଉଙ୍ଗ ମଧ୍ୟ ଅଛି
ମନୋଦର । ସମ୍ବାଧାରଣରେ ଏହି ଟେଲର
ଅଦ୍ୱ ଦେବାର ଭବସ କର ।

ବଜ୍ରପ୍ରଦେଶ ମାନ୍ୟବର ଘେଟଲାଟ ମହେ,
ଦୟ ଚତୁରମାସ ତା ୨୨ ରିହେ ଅଭିରିଳୁ
ଗତେଟହାର ଘୋଷଣା ବନାପତ୍ରି ଯେ ସେଠି

ଖୋଇବ ଧଉରେ “ମାତୃ ବିଦ୍ୟୁ” (Farewell mother) କାମକ ବଜାଳା କବିତା ଲେଖାଥିବ ଗାହା ଦୂରତ ମୁଦ୍ରାଏବ ଅନୁଭବ ଖା ଏ ଖ ମରେ ବହୁାବସ୍ଥତିବ ଦସ୍ତାବଜାବୋଲ ମର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଏବ ତେମନ୍ତ ଖୋଇମାଠ ସେବି-
ଠାରେ ଫୀଲିବ ଏବଂ ଧଉରେ ବଜାଳା
ଧାରନା କା ଏବ ସେବି ଲୁପ୍ତାରେ ଗାହ
ଲେଖାଥିବ ସେମାନ ଜୟତ ହେବ । ଦେଖ-
ଲେବେ ତେମନ୍ତ ସେପର ଧତର ଲୁଗା କବଣ୍ଟି
ତ ବ୍ୟବହାର କ କରନ୍ତି ଏଥୁଷବାଶେ ଅମ୍ଭ-
ମାଠେ ଗାନ୍ଧୀ ସାବଧାର ଦିଗ୍ବିଦେଇଅଛୁଁ । ଉଚି
ମଧ୍ୟରେ ବଲିବଗାର କା ? ଶ ଲେବଙ୍କ ଏବା
ଏହ ଧକ୍କିର ଲୁଗା ଥିବା ସନ୍ଦେହରେ ସୁଲାମ
ଆନାଗଲ୍ଲି ଦର୍ଶକରେ ମାତ୍ର ବିନ୍ଦୁ ପାଇଲେ
କାହିଁ

* - *

ଅମେରାକେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅବଳ ସହିତ ଶୁଣିଲୁ
ସେ ଡାକ୍ତର ସପ୍ତ ଅବଳଙ୍ଗଳ ବୋଷ ବାହା
ଦୂରକୁ ଅଚ୍ଛାର ଦୂରବର୍ଷ ଏ ନଗରର ଡାକ୍ତର
ଆଗାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଚରବାର ଅକ୍ଷେମିତ ବିଅଶ୍ଵାର
ଅଛି । ବାସ୍ତବକ ସପ୍ତ ଗାହାକୁରକହାଏ କହିବ
କାହାର ବନବ ଫଳ ବଥା ଓଡ଼ିଶାର ସଫେଷ୍ଟ
ଉପକାର ହୋଇଅଛି ସୁରବାଂ ଗାହାକୁର
ଅତ୍ୟନ୍ତ ବଦଳ ତ ଦେଇ ଏହି ସ୍ଥାନରେ
ରହିବାଦେଇ ଓଡ଼ିଶାବାସୀଏ ପନ୍ତୁଖୁ ହେବେ
ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ସ୍ଥଳର ଅନ୍ୟ
ଏହି ଶରୀର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ର ସର୍ଜନ ଶରୀରକୁ ସ୍ଥିର
ମଧ୍ୟ ଅଚ୍ଛାର କାହାର ଏଠାରେ ରହିବାର
ଅକ୍ଷେମିତ ପାଇଅଛନ୍ତି । ଯୋଗ୍ୟ ଡାକ୍ତରଙ୍କ
ଅନ୍ତର କରି ନ ଦେବା ସରହାରକ ସୁବିବେ
ତକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଅନ୍ତରେ ।

三

ଅମ୍ବେମାକେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅବଳମ୍ବନ କରିବାରେ
ଅବ ଗର ହେଲୁ ସେ ମାନ୍ୟାଜିର ଗର୍ଭୀର ବୋଲି
ବିଲାର ନହାପଳାଙ୍କୁ ଅଧିକା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ସଭା (Executive Council) ର ସଭା-
ଫୁଲ୍‌ମୂଲ୍‌କ କରି ଅଛନ୍ତି । ମହାରଜାଙ୍କ ଦ୍ୱୀପୀ-
ଶୀଘ୍ର ଉତ୍ତରାଧି ଅଛି ଏବଂ ସେ ତାହା ଉତ୍ତରମର୍ଗରେ
ଆସକ କରନ୍ତି । ଏ ମହାପ୍ରେ ଅବେଳା ଏଇ
ଚିନ୍ତାକୁ ପଞ୍ଚର ବ୍ୟବସ୍ଥାକ ସରରେ ନିୟମିତ
ହେଉଥିଲେ ଏବଂ ଥରେ ଲଂଘଣ୍ଟର ମଧ୍ୟ ଯାଇ
ଥିଲେ । ଏହାଙ୍କ ନିଯ୍ୟେମରେ ଜମିଦାର ଓ
ବଳକାରୀଙ୍କ ପିଣ୍ଡ ପ୍ରତି ସେ ବିଷେଷ ମନ୍ତ୍ର ବିବର
ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ ଏବଂ ଅମ୍ବେମାକେ
ଗର୍ଭୀର ମଦୋଦୟକୁ ଏଥି ନିର୍ଦ୍ଦିତ ଧର୍ଯ୍ୟକାର
ପଦକ ଦିଇଛନ୍ତି ।

— * —

ତେବାମାଳ ନିବାସୀ ଦ୍ୟା ଶାରଙ୍ଗଧର ଦାନ
ଅମେରିକାରୁ ପଠାଇସ୍ଥିତ ଏହି ସ୍ଥାନକୁ କେ ପରାପର
କର ଉଚ୍ଛଲର ଉତ୍ସାଧାରର ବିଷେଷଗୁଡ଼ ଉଚ୍ଛଲ
ସମ୍ମିଳନକୁ ବାହାପାଠ ବରବାକାରର ଅନୁଭେଦ
ବରୁଅଛୁ । ସେ ବିଦ୍ୟାଲୟରୀ ସାହସ୍ରବନ୍ଦ
ବଦେଶକୁ ଯାଇ ବଞ୍ଚିଗୋଟ ବରୁଅଛନ୍ତି
ଅଗ୍ରକ୍ରିୟାକୁ କୃତିତ୍ତର ବସ୍ତୁ ଅଚେ । ଏହା ଗାନ୍ଧାରୀ
ଅପରାଧୀମ ଦର୍ଶକାର ଫଳ ହୋଇଗରେ ମହିଳା
ସେବାକେ ବିନିମ୍ୟ ହୋଇ ସ୍ଵଦେଶୀଭାବର
ସାକାଶୀ ଲୋକୁ ଅଛନ୍ତି ତେବେବେଳେ ଅମ୍ବା
ମାତ୍ରର କିଣ୍ଠିତ ବହୁବା ମନ୍ଦିରଗା ହେବାକ ।
ଏକାକି ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଏକାକ୍ରି ଅବଧୀନ କ୍ଷେ
ଗାନ୍ଧା ଶୀଘ୍ର କରିବା ଜତିତ ଅମେରିକାକେ ଭରିବା
ବରୁ ସେ ସାହା ଦାନ ବରବାରୁ ମହା ଭରନ୍ତି
ଶୀଘ୍ର ପଠାଇବେ ଓ ହେବି ଅମ୍ବାନଙ୍କ ନିତିକୁ
ବହି ପଠାଇଲେ ଗାନ୍ଧାର ନିକଟରେ ପଠାଇ-
ଦେବୁ ।

ପୁରୀରେ ଫଳ ଦୂଷର ଉଦ୍‌ଧାର ଗଢ଼ି-
ପୁରୀର ଉତ୍ତରଦେଶୀ ଅଳବଦ୍ଧ ବାକ୍ତିରୀମାନେ-
ବ ଯେଉଁ ଉପେର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଚାର କରି ଅଛନ୍ତି ପହଞ୍ଚିବେ
ଦେଖ ଅଛି ଯେ ଅଧିକାଂଶ ଫଳମଳିମାନଙ୍କ
ମୂଲରେ ଘାସ ସ୍ଥରେ ଫଳ ଭଲ ଦୂଷ ଥାଏ ।
ପିଲୁକୁ, ଲେମ୍ବୁ, ବାମକ, ତୋଳ, ଥତ, ପତ
ଓ ଉତ୍ତର ଯତ୍ଥାଦ ମନ୍ଦିରର ଘାସ ସ୍ଥର
ସ୍ଵର୍ଗରେ ଦକ୍ଷି ପାରେ ଥାଏ । ଅନ୍ତରୀର୍ଦ୍ଦେଶୀର
ଦେଶରେ ସଙ୍ଗେ ଏ ମତ ନିକ୍ଷିପ୍ତ ଏହ ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ଆଠବାନାଟଙ୍କର ଦୂଷି ଏଷସ୍ତବ୍ଧ
ଅକର୍ଷଣ କରୁଥିବା । କାଷମଳିମାନ ଦୂଷର ରସ
ରାଶି ତେବେହେବୁ ମନ୍ଦିରର ଉଧାର ଓ ପର-
ଦାର ସାଧାରଣତଃ ଦେଖାଯାଏ ଏବ ଏଠ,
ଲୋକ ତୋଟାମାନ ସମା ରଖିବା ଦିନା-
ମଲିମାନ ବିରୁଦ୍ଧ ସରେଜ ରହିବ ପହଞ୍ଚି ପ୍ରତି
ଦୂଷି ରଣ୍ଜି ଥାଏ । ଦର୍ଶ ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ
ରତ୍ନବା ପ୍ରାଚୀ ଅନ୍ତରବୁ ଲୋହେ ତୋଟ ମାନଙ୍କ-
ରେ ଘାସ ବଢ଼ାଇ ଗୋଟୁ ଉପରେ । ଏଥର ଫଳ
ସ୍ଵରୂପ ଅମ୍ବେମାନେ ସ୍ଵାହା ସରେଜ ଫଳ ଦେଖି-
ବାକୁ ଓ ପାର୍ତ୍ତ । ଉରଗା ବିରୁ ଉଦ୍‌ଧାରର
ଅଧିକାରମାନେ ସମ୍ପଦ ଦୂଷି ରଖିବେ ।

—※—

ଜିର ସାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଥଳ ରୁକ୍ଷର
ନାଶକ ପଦ୍ମିବାରେ ଲେଖାଅଛି ଦାଢ଼, ପିତୃୟ,
ମାନ୍ଦିବାଚ ଉତ୍ସାହ ସାରରୂପେ ନ୍ୟାକୁହୁପି
ଦେଇବ ବଳ ପଥର କୁଏ ମାତ୍ର ମାନ୍ଦିକ ଅହ-
ଲରୁ ୧୫୦୨୮ ବର୍ଷରେ କାଙ୍କ କର କୋର
ଦାଢ଼, ୨୫୯୩ କୋର ମାନ୍ଦିବାଚ ଏବଂ ୧୫୦୯୩
ଟଙ୍କାର ପିତୃୟ ସାର ଓ ଉତ୍ସାହ ବାହ୍ୟ ସତାପ୍ରେ.

୨୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପତ୍ତିଥା ବସ୍ତ୍ରାଣି ଦୋଷମୁଳ
ଦିଦେଶରୁ ଏ ଦେଇରେ ଅମଦାଗୀ କୋମଧୁବି
ସାରର ଦୂରାଜମେହକାର ଧୂରାଜପର ଲାଗେ
ଯାଏ । ଏଥରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଅମ୍ବାଦିବ
ଦେଶରୁ ବସ୍ତ୍ର ଟଙ୍କାର ସାର ବାହାର ଯାଉଅଛୁ । ସେଇ ମଞ୍ଚମାନଙ୍କରୁ ଫେଲ ବାହାରେ
ସେହବର୍ଷ ୧୯୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପେତର ମଞ୍ଚ
ଦିଦେଶରୁ ପ୍ରେମା ଦେଇମୁଳ ଏବଂ ଦେଇବ
ମଞ୍ଚର ପତ୍ତିଥା ଦିଦେଶରେ ରହିଲ । ଏଥରୁ
ତତ୍ତ୍ଵାଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କେ ଦେଇନ୍ତି ଯେ ଅମ୍ବେ
ମାଠେ ପ୍ରତିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଇତରଙ୍କ ସାର ଦରତ୍ତ-
ଅଛୁ । ଏହା ଅପ୍ରାରେ ଅଧିକା ପରିଜ ଲବର
ଅଣା ବଜ୍ରମନା ମହି । ଏଥିପ୍ରତ୍ୟ ଦିଦେଶରୁ
ପ୍ରେମା ଓ ରେ ଦୃଢ଼ମାନରେ ବୋଲିଦିରେ
ବ୍ୟାଦକୁତ ଦେଲେ ଅବସଂ ଅଧିକ ଲାଭ ହୁଅନ୍ତି ।
କତାରୀ ମାନଙ୍କ ଦୂରରେ ଥାଇ ଅପ୍ରେଲିଆ ଓ
କାଣାଟ ଏଦେଶରୁ ବିଟର ଖଣ୍ଡା ଏହି ସାର
ବୋହକେବ ଲାଭ କରୁଥାଏଗୁଳେ ଅମ୍ବେମାଠେ
ବଜା ରେଣ୍ଟର ସରେ ବ୍ୟାବହାର କର ବହିରୁ
ଯେ ଲାଭ କି ପାଇବୁ ବ୍ୟାବ ଦିବାଟି ବୋଲ-
ସାର କି ଥାରେ । ଦେଇଲେହକୁ ଧୀରାଜରେ
ଏ ବିଷୟ ବର୍ତ୍ତର ବରିବା ବାରଣ ଅମ୍ବେମାଠେ
ଅପ୍ରମର୍ଦ୍ଦ ଦେଇଅଛୁ ।

ବରୁଚତାର କାହିଁ ଧୀରଜ ପଦ୍ମ ବ୍ୟୁ ନାମକ
କଣେ ବାଦ୍ୟକ ହାତ୍ତା “ କେବଳେର ” କେବ-
ଲେ ନିବାନ୍ତ ଯାତ୍ରା ଥାଏ । ଅରେଇ ଲଭ
ସବାଠେ ସ୍ଵାମୀ ଦେଖି ଠାରୁ ଅନ୍ଧମେ ମାତ୍ର
ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟମେ ରତ ବିବର ପାଇର ମାତକ-
ଶଳୀ ମେଗେ ହେଲା । ସ୍ଵାମୀ ଶୋଦକିହଳ
ହୋଇ ହାତ୍ତାର ସକାଶେ ଠାରୁ କେବେଳ
ବାଦ୍ୟକର ଧର୍ମକୁ ଲେତିବାରୁ ସେବାତେ
ବେଦବେର ବେଳ ସକାମତ ଥୁବାର ଜାଣି ପୁରୀ
ଅକାଂକ୍ଷେ ଦୂର୍ବାଳକୁ ଶବ ସେବି ଯାଇ ଯଥ-
ଦେଖି ଅଗ୍ରିଷ୍ଟାର ତମେ । ଧୀରଜ ବାହି
ମୋହେ ନବ କୃତ୍ତିମାର ଯଥୋଦିଗ ସମ୍ମାନ
ଦୂର୍ଘାତାର ଅବରେ ହୋଇ ଅମ୍ବେମାତ୍ରେ
ଅନ୍ତରିଷ୍ଟ ହୋଇଥିଛି । ଉତେଣୀ ଲେବ ବିପଦରେ
ପଡ଼ି ଏବାର ଥିଏ ଏ ରତ ଅବସ୍ଥାରେ ପଡ଼ିବାର
ଦେଖି ଅଗ୍ରିଷ୍ଟାର ସ୍ଵରେ ସୁଦ୍ଧା ଯେଉଁ ତାତରମ-
ମତେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକର୍ମ କରିବାରେ ପ୍ରାୟେତ୍ତଦେହ
ପାଞ୍ଚମୀ ସେମାତେ ସର୍ବପାତ୍ରରକଳ ଅପେକ୍ଷା
ଧର୍ମବଦର ପତ୍ର । ମଧ୍ୟ ସେ ଏମନ୍ତ ସମୟରେ
ସହାୟ ପେହ ଏହା ପରମ କିନ୍ତୁ । — ମୁଖର
ଦେହଅବ୍ରତ୍ତି “ତାଙ୍କହୁ କେ ସୁଧାନେ ତ ସ୍ଵର୍ଗେଷ୍ଟତ
ସ ଦାନବତ୍ । ” ପରକୁ ଏହା ତିର୍ଯ୍ୟା ଧର୍ମ-
ପାତ୍ର ମ୍ୟାର ପରମାତ୍ମା । ବରୁ ବର ପଢ଼ି

ଲେଖମାତ୍ରେ ଏମନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅପ୍ରଦର ଦେବାଳ
ଦେବେ, ଫେଣ୍ଟା ନ ଗଲେହେ ତାହା ଅକ୍ଷ-
ମେ ଦିନୀୟ ବା ଅନୁଭବାୟୀ ଦେଇ ଏବଂ ମେ
ବନ୍ଧାକୁ ମଧ୍ୟ ସେଉଁମାତ୍ରେ ବର୍ତ୍ତବା ତର୍ମିତର
ଅପ୍ରଦର ସେମାତ୍ରେ ଧର ବନ୍ଧିବା ଉଣା ବଥା ।
ଆମେମାତ୍ରେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲୋକ୍ ପ୍ରେରଣାଙ୍କ
ପାଇଥରୁ ମାତ୍ର ତାଦା ପ୍ରବାଣ ବର୍ତ୍ତବା ଉଚିତ
ଜ୍ଞାନ ବର୍ତ୍ତବାରୁ ତାରବା ଏ ବଥା ଜାତସମ୍ବନ୍ଧ
ରେ ପଢ଼ିଲେ ସହଜରେ ଛାଡ଼ିବି । ଦେବେ
ଆମେମାତ୍ରେ ଏହାର ବନ୍ଧରୁ ଯେ ଖର ମନ୍ଦରେ
ଛ ଖଣ୍ଡ କାହିଁଏ ଶ୍ରଦ୍ଧାକର୍ମରୁ ପବ ବଦବା ।
ତିକାଳ ସରଳ ଲ୍ଲାଙ୍କ ଏହାର ଅବସ୍ଥାଙ୍କେ
ହେ, କକ୍ଷାଶୋଷ ଅତିର ବ୍ୟବହାର ହେଲେ
ଅଭିମାନପଦକ ଗେନ୍ତୁ ଅସୁଧିଧା ଜଳନ
ସହ ଜାଗ୍ରୟ ସର୍ବ ପବବଦନାର୍ଥ ଶକ୍ତ ନ୍ୟବ
ଦାର ଚଳାଇ ଦେଇ ପବକୁ ଦୟତାର ପରିଷାର
ପରିଜନ ବର ଉପୟୁକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ନେବା
ନିୟମ ବରନ୍ତ ତାହା ହେଲେ ବାହାରି ବିଜ୍ଞ
ବୁଝାଯା ରହିବ ଦାନ୍ତ ।

ନବ କବମ୍ବର ଦ୍ୱାରେ ଯେଉଁ ଜିମିଟାର-
ମାତ୍ରେ ସଜ୍ଜା ହଜା ଅଣିବ ବା ସମ୍ମଦୟ ବାବୁ
ରଖିଥିଲେ ଗାନ୍ଧିର ଉତ୍ତେଷ୍ଠାନ ନିଳମ ସକାଳେ
କଳି ମାପ ତା ୧୫ ମିନ୍ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ଅମ୍ବ
ମାନଙ୍କର ତଳେକଣ୍ଠର ସାତବିଂଶ ଦସ୍ତା ପରବର୍ତ୍ତ
ଦୋର ଅର୍ଥ ଦଶବିଂଶ ରାଜା ହେବାର
ଅନ୍ତରେ ବନ୍ଦବାବୁ ପ୍ରୟୁ ଗୁଣେତ ମହାନକ୍ରୂ
ଅଧିକାଂଶ ସେହି କରିଥିଲେ କେହି ଅବା ଦର
ଖାପ୍ର କର ଉପ୍ରୟୁକ୍ତ କାରଣ ଦେଖାଇ ପୂରା ବ
ଅଣିବ ଅର୍ଥ ଦଶବିଂଶ ଅବଳାଦତି ପାଇ ବବ୍ରା
ତାଙ୍କର ଦରଇ । ଅନ୍ତରେ ବଳମୁକର ଦର
ଖାପ୍ର ତା ହେବା ତାଙ୍କର ଦରବାବୁ ଶବ୍ଦକର୍ତ୍ତ
ଟ ୨୫ କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଥଦଶ ଦେଇ ନମ୍ବିଦିନ
ନିଳମ ଦାୟିତ୍ବ ବ୍ୟାପକେ । ଶୋମବାର ଠାକୁ
ନିଳମ ଅରମ୍ଭ ଦୋର ଗପ ଗୁରୁବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଲାଗି ରହ ଥିଲା ଏହି ନିଳମର ଅବା ଥିଲା
ସମ୍ମଦୟ କରେବାରା ମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଗୋ ୫୫ ଟଙ୍କା
ନିଳମ ଦୋରଥାତ୍ର ଏହି ନିଳମରେ ଏହି ଜମି-
ଦାରୀ ସହର ଜମାର ପ୍ରାୟ ୫୦ ଗୁଣାରେ ଯାଇ
ଅଛି । ଗପ ଦୂରବର୍ଷ ଅଧାରକ ଯୋଗେ ଘନମ୍ଭ
ଅଦ୍ୟ ବନ ଥିବାଦେବୁ ଏଥର ଏବେ ଅଧିକ
ଜମେତାଣ ନିଳମରେ ଅଧିକର । କେବେଳ
ତାଙ୍କର ଦୋର ହେବା ଦାରୀ ବନ୍ଦପରୁ ନ
ଥିବା ଏଥରୁ ଉତ୍ତର ଚାପେ ଜଣା ଯାଏ । ଏବେଳୁ
ପ୍ରକ୍ରିୟା କରିବାର କିମ୍ବା ମତେ ଅଧିକ ଦେବ
ଅମ୍ବେମାରେ ଅନ୍ତରେ ଦର ପାଇଲୁ । କାହିଁ
ପଞ୍ଚ ଜୟେଷ୍ଠ ମାସର ଅମକରେ ଜରମାନାର

କଷ୍ମର ଓ ଥୁବାରୁ ଏହା ଅଭିନନ୍ଦମତ ଥୁବାର
ଅମେମାତେ ବହୁ ଓ ଶାରୁ । ସେବେ ବଳେ-
କ୍ରିର ସାହେବ ଦୟାତରେ ସେ ଦୟା ସମ୍ମୁଖୀ
ଦେବା ଉଚିତ । ଅଧିକର୍ତ୍ତ୍ଵ ଉପଗ୍ରହୀ ବନୋ-
ବସ୍ତ୍ର ମହାଲ ବଜାଦେଶ ସଙ୍ଗେ ଅତିର ସୁମ୍ଭା
ବନୋବସ୍ତ୍ର ସୟାତ୍ର ତେଣା ଏହା ଅଭିର ରୂପ
ଦୋଷାତ୍ମକ । ଗଙ୍ଗାର ନିତିବାରମାନକର
ଅୟ ଅଧିକ ଥୁବାରୁ ବର୍ଷେ ଦୂରବର୍ଷ ଧ୍ୟାନ
ମରୁତରେ ଗାନ୍ଧର ଚନ୍ଦେ ଶତ ଗାହଁ ଏବଂ
ସେମାନେ ଯାଏ ଗଜସ ବାହୀ ରଖନ୍ତି ଗାହଁ
ତେଣାର ଜନିବାରକ ଅୟ ଗତ ବନୋବସ୍ତ୍ରରୁ
ଅଳେକ ଉଣା ଦୋଷ ଯାଇ ଥିଲୁ ଏବଂ ଗାହଁ
ସଙ୍ଗେ ଧୋଇ ମରୁତର ବାଧା ଦେବେ
ଜମିବାରମାତେ ଆଉ ଗଜସ ଦେବା ଫେର
ପେଣିବା ସହାୟେ ମୃତ୍ୟୁରେ ହାତ ଦେଇ ବସନ୍ତ ।
ଏମନ୍ତ ଅନ୍ତମାରେ କଲେକ୍ଟର ସାହେବ
ଦୟା ତର ସେମନଙ୍କ ଜମିବାର ନିଲାମ ଓ
ବରବା ସମ୍ମୁଖୀ ନୀରବଙ୍ଗା ମନ୍ଦ ବହିରୁ ନିମନ୍ତମ
ସକାନ୍ତ ୧୧ ଅନ୍ତରା ଏ ଦେଶର କ ଖାତ-
ବାର ଉତ୍ତମରୂପ ଜଣାଯାଏ । ଅମ୍ବାଜକ
ବିବେଚନରେ ସେ ଅର୍ଦ୍ଦଟି, ତେଣା ପଣେ
ପରବର୍ତ୍ତି ଦେବା ବାହୁନ୍ୟ । ଶେଷ ଜନିଦାନ୍ତ
ମାନ ପ୍ରୟୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ନିମନ୍ତ ହୁଅର ଏବଂ
ଲୋକେ ଅନ୍ତପ୍ରଗାରେ ଟକା ଲାଗିବାର
ଦୃଷ୍ଟି କ ଦେଇ ଜମିବାର ହୋଇ ବସ୍ତ୍ର ଅଛନ୍ତି ।

ବିଜ୍ଞାନର ବିକଳ ।

ବଜୀରୁ ବାବ୍ସୁ ପକ୍ଷ ସମ୍ମାନରେ ଏହି ପଦିବାର
ଦଳ ହଜାପୁଣ୍ଡଶର ଆମାରୀ ବର୍ଷର ଅୟ ବାବ୍ସୁ
ସମ୍ଭାଗୁ ବାଜେଟ ଅଗତ ହୋଇଥିଲା । ଗହୁରୁ
ପ୍ରକାଶ ଦେଲା ଯେ ସାହିତ୍ୟମେଷ୍ଟ ଟ ୩୦୮-
୨୦୨ ଲା ଦାର କରିଥିବାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଘେରେ
ଟ ୩୭୩୭୦୦ ଲା ରୁକ୍ଷୁ ବହୁବ । ଏହିବର୍ଷ
ଘେରେ ଟ ୧୮୪୩୦୦ ଲା ଜମା ଥିଲା ।
ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅୟ ଟ ୫୭୪୪୦୦ ଲା ଏ
ବ୍ୟୟ ଟ ୫୮୮୮୦୦ଙ୍କା ପ୍ରକେ ଆମାରୀ ବର୍ଷର
ଅୟ ଟ ୫୫୮୦୦୦ ଲା ଓ ବ୍ୟୟ ଟ ୨୭୫୫-
୦୦୦ ରଷ୍ଟମେଟ ହୋଇଥିଲା । ସବବଂ ଅୟରୁ
ବ୍ୟୟ ନଠିବାଇଥିଲା ଏବଂ ଅବାହନ ଦେବା
ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ୟମେଷ୍ଟକ ବର୍ତ୍ତୀ ପୂରଣ ହେବ ।
ପିମ୍ବ ବନ୍ଦରରେ ବୈଷୟିକଶାଖର ମହେନ୍ଦ୍ରର
ନିଃୟୁ, ସର୍ବତ୍ରନିଃୟ ବିଦ୍ୟାଲୟ ଦିର୍ମାଣ, ଗୋଟ-
୫ ଅରଣ୍ୟ ମଳିତବ ଦିର୍ମାଣ, ପ୍ରେସିଡେନ୍ସ୍
ବବେଳରେ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟବିଦ୍ୟାର ସାହାଲୟ ଏବଂ
ରାଜୀ, ସର୍ବଲାଗୁ ଓ ତାରଜଳର ବିଦ୍ୟାଲୟର
ଉଦ୍ସବ ଦିମ୍ବର ବର୍ତ୍ତୀ ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ଜେଲ-
ଗାଲରେ ଅଧିକା ବସନ୍ତ ହୋଇଥିବା ହେବ

ତତ୍ତ୍ଵ ସହାୟେ ଅଧିକା ଗୁରୁ ନିର୍ମାଣ ଓ ଶୁଳ୍କ,
ଦର୍ଶକ ଏହି ଶୃଷ୍ଟିଯୁତାରେ ଦେବାନୀ ଅଧାରତ.
ପର ନିର୍ମାଣ ଫନ୍ଦିରୁ ଦେବା ଜୀବାୟାଇଥାରୁ । ଉନ୍ନ
ଭବ ବିଜ୍ଞାନ ଅର୍ଥରେ ସାକ୍ଷାତ୍ୟ ଦେବାନାରଙ୍ଗରେ
ଶୈଳେଣ୍ଟ ମନୋଦୟ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଷର ଅଧିକର
ପ୍ରତିକେ ଅଗାମୀ ବର୍ଷରୁ ଏକବର୍ଷକାଳୀ ଦାରରେ
ଇତି ବେଶ୍ୱାର୍ଯ୍ୟ କମ୍ପ୍ୟୁଟରମାନଙ୍କ ଏ ୨୫-୦୦ଡ଼ା
ପ୍ରତି ଏକବର୍ଷକାଳୀ ପ୍ରାଣୀ ସାହାୟ୍ୟମଧ୍ୟରେ
ଦେଇଥାଏନ୍ତି । ସେବୋଜାନ୍ତର ବର୍ଣ୍ଣାବାଣେ
ଦୂରବସନ୍ତକାଧାରାୟାଇଥାରୁ । ସୁମନ୍ୟୁରନ୍ତିରେ
ସାର୍କରୋଟାରେ ଦୃଢ଼ ବିଜ୍ଞାନ୍ୟ ପ୍ରାଚିତ ଦୋରାତ୍ମକ
ଏବଂ ଖେଳାରେ କରୁଥିଲୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟରମାନେ ନିଯୁଲ
ଦୋରାତ୍ମକ । ବାକିଯୁଗ, ଭାଗରୁତି (ମାତ୍ରର),
ତିତ୍ତସ ଏବଂ ବିଚକରେ ଅଧିକ ବୃତ୍ତିଶାଖା
ପ୍ରାଚିତ ଦୋରାତ୍ମକ । ଏଥୁସହାୟେ ଏକା ଏଣ୍ଟା
ଯାଇ ଅର୍ଥାତ୍ କମ୍ପ୍ୟୁଟରୁ ବାହୀ ଓ ଡରିଗ୍ୟୁର-
୭୦ରେ ବହୁ ଦସଯାର ପାଇବାହିଁ । ଅବତାରକୁ
ଅୟ ଅଗାମୀ ବର୍ଷରୁ ୨୦୨୦ରେ କରୁଥାଇଛନ୍ତି ।
ସତ ଟେକ୍ ମସିହାରେ ଅବତାର ଅୟ ୨୦୨୦
ରୁକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଚିତ ମଧ୍ୟରେ କରିବାର ଏବା-
ଦୃଷ୍ଟି ବୁଦ୍ଧି ଦେଖିପାଇଁ ପ୍ରକଷ୍ଟନ୍ତକ ନୁହିଲ ।
ନିଜି ବର୍ଣ୍ଣର ଅୟ ଦୂରିତାହିଁରୁ ଭଣା
ବୋଯିଥିଲ ମାତ୍ର ଅଗାମୀ ବର୍ଷ ଲାଭ ଅଧିକ
ଦେବ । ଦେଖି ମଦବୁ ଦିଶୁର୍କଷ, କରୁଇଲୁ ୨୦୨୦
ଲକ୍ଷ, ଅପ୍ରିମରୁ ୨୭ ଲକ୍ଷ, ତାତକୁ ୧୭ ଲକ୍ଷ,
ପରେ ବା ଦାଣ୍ଡାରୁ ୭ ଲକ୍ଷ ଏବଂ ବିଦେଶୀ-
ମନ୍ଦିର ୪୪ ଲକ୍ଷ ଅମଦାଲ ଦେବାର ରଞ୍ଜିଟି
ଦୋରାତ୍ମକ ଏବଂ ଏକାର ରଞ୍ଜିଟି ୮୪ ଲକ୍ଷ
ବାକିଠାରେ ଫେଲାଇବା ଦେବାନାମାରେ ବୋ-
ଣ୍ଟା ଯାଇଥାରୁ । ଏହି ବିଜେଟମନ୍ଦୀୟ
ଦେବତା ବିଷୟରେ ଏକ ବିରକ୍ତ ମଧ୍ୟ ଦୋର-
ାତ୍ମକ । ଏହି ଅମ୍ବାଦଳର ଶବ୍ଦେୟ ମାତ୍ରକର
ମଧ୍ୟଦଳ ଦାସ ହି ଥର ଲକ୍ଷ ପ୍ରଯୁକ୍ତିମନ୍ତ୍ରେ
ଠୋଟୀ ବିଲେନରେ ଭବିଦାସ ପଡ଼ାଇବାକୀରଣ
କଣେ ଅଧାର ନିଷକ୍ତ ଦେବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋର-
ାତ୍ମକ । ବିଜେଟର ସରକାରକ ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା
ରୁ କ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଯାଏ । ମନ୍ତ୍ରୀ ସୁଲେ
ଶିଖ ଦ୍ୱାରା ଅତିରିକ୍ତ ପରଦର୍ଶନ କରିବିବି
ବାହାର କରିବେବା ସଙ୍ଗେ ବନୋବସ୍ତୁ ମହ-
କୁମା ଅନୁରାଗ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଠାଇ ଦେଲେ
ଗର୍ଭମେଷକର ଟବାର ଏଣ୍ଟାଶ ଭାଜିଯିବା
କଣେ ଦେଖଇ ଅନେକ ଭନ୍ଦର ସୂଚକ ଭାଷୀ
ଦୋର ଘରିଲା ।

ରେବେନ୍ସା ହଜିବାଇବା କଥ୍ୟାଇସୁ ।

ମତ ଦୁଃଖବାର ଅପ୍ରକଟି ସମୟରେ ପାଇଁ
ଦୂର୍ଲଭ ଦିଦ୍ୟାଳୟର ସୁରକ୍ଷାର ବିବରଣ ସବୁ

ଗୋପନୀୟ । ସର୍ବପ୍ରକାଶ ସନ୍ଦର ଚନ୍ଦ୍ରପତ୍ର,
ଗୋରଣ, ପୂର୍ଣ୍ଣପରିମାଳ ଏବଂ ଅଲୋକରେ
ସୁଷ୍ଠବ୍ଦ ହୋପନୀୟ । ଦେଖାଯି ଏବଂ ରଙ୍ଗକ
ବହୁଧାର ବୃଦ୍ଧିଲେବ ଓ ମହିଳାମାତ୍ରେ ସର୍ବ-
ପ୍ରକାଶ ଅଳ୍ପକୃତ କରିଥିଲେ । ଅମ୍ବାକଳଜ
ମାତ୍ରମ୍ଭୟ ତମିଶକ୍ତି ଥାବେବ ମହୋଦୟ ସମ୍ପର୍କୀ
ମମରକଥାରେ ସର୍ବପରିକାର ଅବଳ ପ୍ରତିବଳ
କରିଥିଲେ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଲୟର ଶଫ୍ତ ଓ
ଶିକ୍ଷାମାତ୍ରକର ବରସ୍ତୁ ପାଠ ଆବୁଦ୍ଧ ପଦର୍ଥମା
ନିମିତ୍ତ ପୁଥକ୍ ସୁଷ୍ଠବ୍ଦ ଦେଖି କରିବ
ଦୋଷଥିଲେ । ଏତୁଷେ ସର୍ବପ୍ରକାଶ ପ୍ରକରିତରେ
ଦେବ ସର୍ବପରିକାର ପ୍ରତିବଳ ଦେଉଥିଲେ ।
ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷା ସମୟରେ ସର୍ବ ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ର ହୋଇ
ଥିଲେବେ ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ର ଲେବେ ଅମି ଅବଳ
ପ୍ରତିବଳ ଦେଇବାର ମୋରମାଳ ଦେବୁ ବିଦ୍ୟାଲୟ
ପରେ ବାର୍ଷାରମ୍ଭ ଦେଲା ପ୍ରଥମରଃ ଶଫ୍ତ ଓ
ଶିକ୍ଷାମାତ୍ର ତୁମ୍ଭ, ବିଜାତା, ସଂଶ୍ରଦ୍ଧ ଏବଂ
ରଙ୍ଗଜା ଗୀତ ବାଦ୍ୟମାତ୍ରକର ତତ୍ତ୍ଵ ବିଦ୍ୟାକଳ
କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସର୍ବ ଦେଖିବାକୁ ଓ ଶୁଣି
ବାକୁ ରମଣୀୟ ମଧ୍ୟ ସେମାକରି ବେଶ ବୁଝା
ହୁଏଯୁଗାଙ୍କ ହେଇଥିଲା । ଅତିଥର ମାତ୍ରକର
କନିକାର ମଜା ମହୋଦୟ ମନ୍ଦବର୍ଣ୍ଣର ରଘୋଟ
ପାଠ କରେ । ପର୍ବତୀ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲ ଯେ
ପର ୧୯୦୮ ମହିନାକୁ ବିଦ୍ୟାଲୟଟି ଉତ୍ତ
ଶ୍ରେଣୀରେ ପରିଣାମ ଦୋଷଅଛି । ସେହି କର୍ତ୍ତ
ପ୍ରେର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ମାସରେ ଜୟନ୍ତ ଶଫ୍ତ ଥିଲାପ୍ରକଳେ
ଏବଂ ବର୍ଷର ଶେଷ ଭାବରେ ସେମାତ୍ମକର ସଂଖ୍ୟା
କ ୨୨୬ ଏ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଦେଲିଲ ଉପରେତି
ହାତବାର ୩୦ ପ୍ରକଳେ ଗରବର୍ଷ ୧୯୦୯ହୋଇଥିଲା ।
ଏମାକଳ ମଧ୍ୟରେ ଅଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟାକ କାଳତ
ଥିଲେ । ମେର ଶତ ଓ ଶିକ୍ଷାମାତ୍ର ମଧ୍ୟରୁ
୧୯୧୫ ମେ ହଇ, ଶତ ଜଣ ଶାନ୍ତିୟାକ, ଜନନ
ଶ୍ରଦ୍ଧା ବେଳ ଜାତ ଏ ଦ୍ୟାଳମାକ ପୁଣି ସେମାତ୍ମକ
ମଧ୍ୟରୁ ୧୯୦୭ତ୍ତଥ, ଶତ ଏ ଦେଖାଯି ବଜାଲା
ଏବଂ ୨୨ ବଜାଦେଖାଯି ଥିଲେ । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ
ମୋଟି ଶଫ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକିକା ପରିଷା ଦେଇ ଦୁହେ
ଭାର୍ତ୍ତାଶି ହେବେ ଏବଂ ତର୍ହିମଧ୍ୟରୁ କୁମାଣ
କର୍ମକାର କର ଗୁଣ କୁମାଣ ସରକାରୀ
କୁରି ଥାଇ ବେଥୁଳ କଲେଜରେ ପଡ଼ିଥିଲା ।
କୁତ୍ରପରମେଶ୍ୱର ପରିଷାରେ କୁମାଣ ସୁରବଣୀ
ମଧ୍ୟ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସମସ୍ତ ପଶ୍ଚାତ୍ୟାକ୍ରମୀ କାଳତ
କାନ୍ଦାକାର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରି
ଥିଲା । ବିଦ୍ୟାଲୟର ନୂତନ ନିୟମାଳାଯାୟୀ
ଏହି ବିଦ୍ୟାଲୟ ବ୍ୟବହାଳୟରୁ ହୋଇଥିଲା ।
ଏହି ବିଦ୍ୟାଲୟ ସଂକଳନ ମୋଟିବ ଜାତବାସ
କାରି । ପର୍ବତୀରେ ଥାଇ ଗୁଣାଳୀ ଶଫ୍ତାଳ

ମଧ୍ୟରୁ ଗାଳପେଇବୁ ନ ଏ ଅସି ଶକ୍ତିଶୀଳ
ଦେବା ସହାୟେ ରହି ଅଧ୍ୟୁତ ବୁଝାଯାଇ ଏହା
ପାଇମଧ୍ୟରୁ ଜିଲେ ବିବାହିତ । କାର୍ଯ୍ୟ କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟ
ସହାୟେ ବିଦ୍ୟାଲୟର ମୋଟିଏ ସାଧରେ ଏହା
ଅଳ୍ପ ମୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟହାତେ ବିମିଟ ଅଛି ଏହା
ବିଦ୍ୟାଲୟର ସଂରକ୍ଷଣ ସହାୟେ କ୍ଲାସ୍‌ରେଖ-
ବାଲା ଦାସ, ବନବାର ମଜା ଏବଂ ବାର ବାର
ଶକ୍ତିର ଗ୍ୟାନ୍ ବାସ୍ତବ କେବି ଦେଇପାଇଲା । ସମ୍ମାନ
ଶିକ୍ଷଳଙ୍କ ମହୋଦୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ବିଜ୍ଞାନର କିମ୍ବା
ତିର୍ଯ୍ୟକ ସାହେବ, ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କେଇକୁ
ସାହେବ, ବିଜ୍ଞାନର କର୍ମ ସାହେବ ଏହା
ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ଡାର୍ଶନିକର ସାହେବ
ପରିଚି ଏହା ବିଦ୍ୟାଲୟ ପରିଦିନକ ଦରି
ବିଲ ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ଲେଖି ଯାଇଥାରୁ
ଦେଇ ବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ୮ ୫୦୦୦/୫ ଅଧ୍ୟୟ
ଦୋଷଥିଲା । ଏଥର ମଧ୍ୟକ କୁଳା ମ ୨୮୫
ଅବେ ଏବଂ ୧୫୦ ମଧ୍ୟର ପିତୃଭୟାଙ୍କ ମେତାରୁ
ବର୍ଷମଧ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୮ ୫୧୯୮/୮ ଅଧ୍ୟୟ
ଦୋଷ ଟ ୧୫୮୫ ବଜା ଥିଲା । ବିଦ୍ୟା-
ଲୟର ଉନିବ ସହାୟେ ସାଧାରଣକାଳୀନ
ଟ ୧୫୨ କା ଏବଚାଲିନ ଦାନମୁହଁ
ମିଳିଥିଲା । ଗନ୍ଧବର୍ଷ ଅରମ୍ଭରୁ ସରବାର ମାଦାଯ,
ମାତ୍ରିକ ଟ ୫୦୦ କା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଲୟର
ଲୟର ମାସିକ ବ୍ୟୟ ଟ ୧୫୦୦ କା ପଢ଼ିଥିଲା କେବଳ
ବିଦ୍ୟାଲୟର ସାହାଇୟ ଅରମ୍ଭରୁ ମାତ୍ରିକ ଟ ୨୫୦୦
ଦେବାର ଥିଲା ଥିଲା । ବିଦ୍ୟାଲୟର ମୋଟ ଟ
ବିଜ୍ଞାନର ମୋଟ ଓ ଗୋଟିଏ ଶାଖାରଙ୍ଗ ମାତ୍ର ଅଛି ।
ଗଣ୍ଡିଏ ବିଜ୍ଞାନର ମୋଟ ଟ ୩୦୦ କା କେବଳ
ଗାୟ ଟ ୩ ଗୋଡ଼ା ଟିକିଥିଲା ମାତ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତ
ମୋଟି ବେଡ଼ା ଓ ଶ୍ରୀ ଏ ଗାତ ପ୍ରଯୋଜନ ।
ବିଦ୍ୟାଲୟର ଘର ନିଧି ରିକର୍ଡର ଦେବ,
ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିଲା । ଅବଦେଶରେ ସମ୍ପା-
ଦ୍ଧାରଣ କଥା କମିଶନର ଟ୍ରୈଟିକ୍ ଅଳ୍ପବାଦ
ଦେଇ ବଜା ମହୋଦୟ ଫୋଟ୍ ଟ ୩୦ ଟେଙ୍କ
କଲାକୁ ବିଜ୍ଞାନର ସହୋଦରୀ ପତ୍ର
ମହୋଦୟ ସହପ୍ରତିରେ ପପ୍ତା ତିର୍ଯ୍ୟକରେ ଉଠ-
ପୁଲ ଶତି ଓ ଶତକ୍ରୁ ପରିଷାର ପ୍ରଦାନ କରେ
ଏବଂ କାଳର ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟ କେଣ୍ଟା ଅଳ୍ପ ପକ୍ଷ
ପକ୍ଷିକି ଦିବିତଳେ ପରିଷାର କରିଲେ ।
ଦେବସମ୍ବରେ ରଜ୍ୟାଣୀ କୁଳ ପ୍ରେସ ଧାରଣ
କର କମିଶନର ସାହେବଙ୍କ ପାଇସିବେତ୍ତୁ
ପରିଷାର ବନ୍ଦକ କର ସମସ୍ତରର ଭିତରର
ଦର୍ଶକରେତେ ଗାନ୍ଧି କେଣ୍ଟା ପ୍ରୀତିପୂର୍ଣ୍ଣ ମନରେ
ଶ୍ରୀମାତ୍ର ଅବଶ୍ୟକ କର ଆପନ୍ତୁ ପରିଷାର
ବନ୍ଦକ କରିବାର କିମ୍ବା ଦେଖିବାକୁ ବଜା ମହୋ-
ଦର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେ ଦେବତାଙ୍କୁ ବଜା

ପରିବ୍ୟାକରେ ତଥା ଦେଖିବା ଲେବେ କୁଳ
ପାରିବେ ମାହଁ । ପରିଷେଷରେ ସର୍ବପତ୍ର
ମହୋଦୟ ମାନ୍ୟାଞ୍ଚଳ ଦେଶ ଅନ୍ତରୁକ୍ତ ପରିଷେନ
ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦେଜରୁ ବନ୍ଦୁଗୁଡ଼ ରହିଛି ଦେଶ ଦେଶ
ଦେଶପାଦେଶୁକ୍ରମାସ ଟେଲବଳା ଦାଶ ବନ୍ଧା
ତାଙ୍କ ହଙ୍ଗେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ସମା ବାନ୍ୟାୟ
ଲେବକୁ ଧର୍ଯ୍ୟାଦ ଦେଇ ବନ୍ଦେଜେ ଦିଦ୍ୟା-
ଲୟର ଅନ୍ତରେ ଦୂର୍ଦେଶୀ ପୁଣେ ଦିଯାଇଅଛି
ମହି ପେ ପରୁ ରୁଦ୍ଧିରା ଦିତେ । ଦିଦ୍ୟାଲୟର
ବୃଦ୍ଧ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂକାଧରଣ ଅନ୍ତରେ ଅଗ୍ରପତି
ଦେଶେ ଏହି ଦରମାର ମଧ୍ୟ ଯଥେରି
ବନ୍ଦେଶ ପରିବେ । ଏହିରେ ପରୁ ରହିବା ଏଣ୍ଠି
ଅନ୍ତରେ ଟାର୍ଡ୍ ଏତ୍ତ ପାଇବର ଦୋଷାଞ୍ଚବରୁ
ପେ କୁମର ଶିଳବଳା ଦାଶ ଏ ତାଙ୍କ
ବନ୍ଦେଶ ପରିବି ଧର୍ଯ୍ୟାଦ ଦେଇ ଅନ୍ତରୁକ୍ତରଣ
ଦଳକୁ ବନ୍ଦେଶୀ ଦର୍ଶକୁ ଦରେକର ଅଧିକ
ଏ ପାଦେଶ ମହୋଦୟ ସର୍ବପତ୍ର ଏ ତାଙ୍କ ଏହି
ଧର୍ଯ୍ୟାଦି ଧର୍ଯ୍ୟାଦ ପଦାତ ଦରେ । ଅନ୍ତର
ଦଳା ପ୍ରୟୁ ଏ ଏ ଏ ସମୟରେ ସର୍ବଦଳ
ଦେଲ । — ଏ ଦରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଏଣ୍ଠି ପ୍ରାଚୀ-
ଦର ଦେଇଥିଲ ଯେ ତାହା ଏହି ବନ୍ଦେଶୀର
ଉଦୟୁକ୍ତ । ଦରମୋତ୍ତର ବୀରବୀରାହି
ପର୍ଵତୀ ବହିରେ ଅନ୍ତରେ ଅଶ୍ରୁମତି କ୍ରିତ
ଦେଖିଲୁ ମାହଁ । ଏ ସଂସ୍କର ଏହି ଦିଦ୍ୟାଲୟ
ଆମେରିଭିରୁ କୁମର ଶିଳବଳା ଦାଶଙ୍କର
ଯେ ଅଦର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ପରିଶରନ ପାଇ
ଦ୍ୱାରେ ଦୁରୁଷ୍ଟ ନ ହେ । ନଳିଧିରା ଏହି
ଦିବାହିରା କେବାରଣ ଏହି ବନ୍ଦେଶୀରେ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦର୍ଶକର କୁମର ଶିଳବଳା ଦାଶଙ୍କ
ପରି ଦିବ ସ ଥିବାର ଅକାନ୍ତ ପଢ଼ିଯୁ ପଦାତ
ଦେବୁଅରୀ ଅମ୍ବମତେ ରାତରିନାଟାରେ ଏକ କ୍ରି
ପାର୍ଟିକା ଦରୁଥିଲୁ ସେ ସେ ଏହିକୁ ସାପ୍ତୀ
ଏହି ଜାଗିଲାବନ ପ୍ରଦାନ ଦରେ ଉତ୍କଳର ଉତ୍କଳ-
ଦଳ ଉତ୍କଳର ମୂଳ ଦିଗରା ଉତ୍କଳକଳା
ପ୍ରସ୍ତର ବରନ୍ତୁ । ପରିଷେଷରେ ସତ୍ତା ମହାବଜା
ଏ ସମୟ ଦୂରଲେତ ଯତ୍ତା ବନ୍ଦେଶୀ ପାହୀ
ଦିବାହିରୀ ଅନ୍ତରେ ମୂଲ୍ୟବାଦ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ
ପରିବର୍ତ୍ତ ଯଥେଷ୍ଟ ସତ୍ତା ଦୂରୁତ ଦେଖାଇ ଥିବାରୁ
ଦେଶମାତ୍ରକ ମନ୍ତ୍ରବିଷୟର ଧର୍ଯ୍ୟାଦ ପ୍ରଦାନ
କରିଅଛୁ ।

ହାତୁରୁକ୍ଷସମ୍ବନ୍ଧ

ବିଜ୍ଞାନ ମେଜ୍‌ରେ

ହୁଣିରେ ଥା ଯେ ମାଃ ଓ ଦେଇ କଲେପୁର ବାରୁ
ବୋଗାଳ ବନ୍ଧୁ ଥାଏ ମେହମୁର ତପ୍ରର ସତର
ନନ୍ଦମାରେ ଯୁଗାପର ହେଲେ ।

ସୁଧର ମୁହଁଷ୍ପ କାନ୍ତି ପଗାଳବନ୍ତି କଷ୍ଟ ଅଥା ଆଦେଶ
ଏହିରୁ ସାହାବାଦର ସବୁତି ସ୍ଥାନ୍ତି ହେଲି ।

ବାରୁ ଶ୍ରୀକୃତି ଦାଲଦାର ୧୦ ଏଳ ବଟିବ ନନ୍ଦ ମୁହସିନ
ମେସି ହୋଇ ପୂର୍ବରେ ଅବଧାରିତ ହେବେ ।

ମାତ୍ରମୁନ-ପ୍ରକଳ୍ପର ଦେବ ପୂର୍ବମୃତ ପରିଦିଵିହିଂ
ମୁଦ୍ରଣ ମୋଜନ ଦେବୁର ରହମାନ ଏବଂ ଏବନ
ସର୍ବ-ଶ୍ରୀ ପରମାଦ୍ଧ ଦେବ ମୁନ୍ଦର ଦୟାର ହେଲେ ।

ବାରୁମ ଦେବ ବମସ୍ତୁ ହାତ ଏଟିକିଏଟି ମୁଖସ୍ତ
ବାରୁ ଚନ୍ଦ୍ରକିଳ ହୁଁ ଚାଲୁମ ପ୍ରକଳିତ ଦେବ
ମୁଖସ୍ତ ଶବ୍ଦ ହୋଇ ସହିତ୍ୟର ଅବଧିରେ ହେଲେ,
ଦିନେଶ୍-ରେ ସବା ସହିତ୍ୟର ମୁଖସ୍ତ ବାରୁ ଠିଠି
ଦିନ ଦୋଷାଳ ସବ ହେଲେ ମାର୍ତ୍ତିଗା ଏଥି ଦେବୀଙ୍କ
କୃତ ପାରିଲେ ।

ବୁଦ୍ଧର ଅତ୍ୟକ୍ଷମ ମାନ୍ୟତା ମି ଏହ, ସେ, ଓ ବିଶ୍ୱ
ମେ ଯେଣି ମାନ୍ୟତାର ଅମତା ପାଇଲେ ।

୧୯୮୯ ରେ କାନ୍ଦିଲା ପରେ ଏହା କାନ୍ଦିଲା ଏହାରେ ଥିଲା ।

ମୁଁର ହେଉ ପ୍ରୋଟାରିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଶିଖ ଉଚ୍ଚକୁ ବାହୀନର ପରେଇ ଏକଳଙ୍କର କର୍ମଚାରୀ
ଏଲା ପାତ୍ରବାଦୀର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହା ମେଲୁ
ହେବେ ।

ମହ ମୁଖ ଦୂର ପେଶ ହେବା ସ୍ଵର୍ଗରେ ମହନ
ଦୂର ପେଶ ହେବାରେ ସେ ୧୦% ଚାଲେବାରେ ସେ ୧୫%
ଏବୁବୁଦ୍ଧିରେ ସେ ୫୩%, ସୁଧାରେ ଯେ ୫୩%, ଓ ସ୍ଵର୍ଗରେ
ରହେ ଯେ ୫୧%।

ପାଦ ପାଦରେ ଦେଖ ସମ୍ପଦରେ ଦେଖିବାକୁ
ଦେଲେବ ସେବନ୍ତିର ପାଦରେ ମୁଣ୍ଡିବାନ୍ତିର
ଦୂର ସହାଯକ ପଦ ଆଶୀର୍ବାଦ ପଦ । ଏହାର
ପାଦରେ ସାଧାରଣ ଅଧିକ ଦେଖିବାକୁ
ପାଦରେ ଦେଖିବାକୁ ।

ସମ୍ବନ୍ଧ ପତ୍ର ।

ଅସୁନ୍ଦର ମାହିମ୍ୟ କମେଶ୍ଵର ସାହେବ କବି
ମହୁଦର ଦଳ ପ୍ରାଚୀକରଣେ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ମଙ୍ଗରାଜ
(ଦ୍ୱାସ୍ତବ୍ଧ) ରେସଂ ମେଲ ଭବେ ।

ପାଞ୍ଚମୀ ପଦେନମ୍ବର ୧୦ ୯ ଶତରୁ ୧୦ ୧ ଷେବା
ଦେଲକ୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟାନ ଜଳପାତ୍ର ସର୍ବତ୍ର ପରସ୍ତ କେବୁ-
ଦୂମାମଳ ସର୍ବତ୍ର ଦେଖିବା ବାବୁଙ୍କ ହତ୍ୟକ କମ୍ପି-
ଏକ ଓ ହେବିକାଙ୍କ ଥାଥେ ସଥାପନ ହେବା ।

ଏହି ଦେଖାଯାଇଥାରୁ କେବାନେ
ଅଧିନିରନ୍ତର ଅଗାମୀ ସୂର୍ଯ୍ୟର ପାଇବାର ସହାୟ
କିମ୍ବା ସମ୍ଭାଲନ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ପଦ୍ମାନବ ସହାଯ ଦେବ
ଦେବୀ ଉତ୍ସନ୍ନ ଓ କଳାତମ ବଚେବ ମଞ୍ଜୁବାଟୋରୁ
କହ କେବାକୁ ସାଧ୍ୟାବ୍ଦୀ ।

ବାହୁଦିନ ରବାରୀ ପଦିକମା ମାତ୍ର ଜୟକ ଅନ୍ଧାର
ଲୋ ବନ୍ଦୋପଥ ହେଠାର ମୁଠ ନାରୀ କୁଣ୍ଡ ସହିତେ
କାଳ କାଷ୍ଟି କର କୁଣ୍ଡର ସହିତ କରିବାର ବାବା
ସାବନ ବର ହେଉଥିବା ରସାଯନମାନ ହେଲୁ ତମଙ୍କ
ପ୍ରକାଶ ଅନ୍ଧାର ଏ ହେଠାର ଏ ମତେ ମୁଣ୍ଡମାନର
ବନ୍ଦୋପଥ ବାବର ବନ୍ଦୋପଥ ଯୀଏ ଓ ଗ୍ରେଟିଂ
କୁଠ ପଥର ରକ୍ତ ପ୍ରାଦରକ ନାଶି ଅନ୍ଧାର ପଢ଼ିବା
କାମକାଳୀ ହେଲୁ ହେଲୁ ହେଲୁ ହେଲୁ

ବାରକଳ ନିର୍ଧାର ଦାରାରିବ ମୁହଁର ସାଗାରୀ ଟେଲି
ମାର ବୃକ୍ଷପ ପତେବାକ୍ରିଆ ହତ ଠାର ଉତ୍ତାର ଟେଲି
ପୁଣୀ ପତ କୃତ ଉତ୍ତାର ଫୋର ସାଗା ହେବ ସୁତାଂ ହେ
ସାହା ପଠାଇବେ ବା କୌରାଦି ସଥାବ କୁହିଗାୟ ମହିଳେ
ବେଶକେ ମୁଁ ବାରକଳାକାଶ ଗୋପାର୍ଯ୍ୟ ବୁଝ ପ୍ରାଣ

ପୁନଃ ଶୋଭାଜିତର ମହାତ୍ମା ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବମାର୍ଗ
ଠିକଣାରେ ୧୦ ଦିନ ।

ପ୍ରକାଶକ

କେବଳ ମାତ୍ର ଏହି ସ୍ଵର୍ଗାବଳୀ ପାଇଁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପଦମାତ୍ରର ମନ୍ଦିର ପାଇଁ ଯାଇଲୁ
କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

୧୯-୧୮

ଶାହର ସୋମିତ୍ରାତ କେ କାନ୍ଦି ଏବଂ ଗୁଡ଼ି ବା
ପକୋଦାରଙ୍ଗ ଦେଖ କେବେ ଏବଂ ପୁଣେବ କାନ୍ଦି କଥା
ହାଲ ନେଇ ପକୀର ଯାଇଥିବା ମେଲ୍‌ଦ୍ୱାରା ଚୋଇ
ଛିଲୁ ଆଜିବାପାଇ ମେଟି ବିଳି ମାତ୍ର କିମ୍ବାରେ ଉଠିଲା
ପଦମନ ବନ୍ଦି ମା । ସ ବେଳ ଦ୍ୱାରା ସାଧାରଣ ।

ପାତ୍ରକଣ ହଢ଼ି ହେ ଶେଷ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ରବା ଅବରତ
ରେ ସବୁ ହୋଇ ଥିଲେ ଦେଖିବ ବାହୁଦି ବୈରାଜେ
ପରିଚେ ଯେ ଅଠେ ମୁହଁ ମାତ୍ର ବାଧାରୀ ଏହି ଟଙ୍କା ଦା
ଦେବୀର ପଠିଛନ୍ତି ପାଇଁ ପରିବୁ । କବିଶାରୀ କବି
ଅବାସ ହେଲେ ମୁହଁଦିବ ହରିହର ସବୁ ପାଇବା ।

ଏ ବର୍ଷ ଦିନେବରି ମୋ ସାହମାନେହରେ ପୁଣ୍ୟ
ଶାର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ସବୁକି ଯମ୍ବ, ବାକାରୀ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଦୂର
ଦୂର ଓ ମାତ୍ରରେ ଥିଲ ତେ ଏହି କାହା ଏବଂ ଜୀବନରେ
ଧୂର୍ଥୀ ମୁଁଠିର ଦେଖିଲାପାରେ ଯାହାକି ଅମୋଦ
ଦ୍ୱାରା ପାର । ଯେବେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହୋଇପାରେ ।
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ଓ ଶାର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେତେବେ ପ୍ରକାଶ
ପାଇବ ପୁଣ୍ୟକାଳୀନ ହେତୁ । ଏହି ଶିଦ୍ଧାନ୍ତମେଳା
ଲାଗିଥିଲେ ଦେଇବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏ କିମ୍ବା
କାହାର ସମ୍ମାନ କିମ୍ବା ଶାର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହେବାକୁ ପ୍ରେସ
କରିପାର । ଯାହା ମଧ୍ୟ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

ବିଷୟ ସମାଚାର

ଏ ବ୍ୟାକ ଦିଲମୟର ମାନରେ ଥିଲେ ଯାଏହ ଚେ-
ମୋଳୀ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରସର ଖରଶ୍ଵର ସେବରୁ । ଯେତେ ବାଜବ
ଓ ଗୋଟିଏ ବାଜିବା ଅଛି । ବମାରେ ଦୂରତା-
ବହୁରେ ରହ ପାରି ପ୍ରାଣ ହୋଇପାରୁ, ଯା ଦେବକ
ମଧ୍ୟରେ ଦର ପାରୁପାର ।

ଏ ଅଳ୍ପରେ ଥିଲା କହିଲା ମହିନେଟିମ ଦେବୀ ପାଇଁ
ଥିଲା । ତିଥିରେ ଏକାକି ଥିଲା ଥିଲା ଥିଲା ଥିଲା ଥିଲା ।

ହେବେଳେ ପ୍ଲାଟ ଓ ପୁରୁଷୋତ୍ତବ ଗ୍ରବ୍ର ହେବ
ଦେଇଅଛି । ସ କ୍ଷେତ୍ର ପୋତୁ ଧରିଲେ ଧାର ଏକଳ
ହୁ ବାହାତ୍ର ପର ମୀ ଦେ ଦାର୍ଶନି ରେ ବେଳେଲା ଦେବ
ଦେବ

୪୯୮ ଟିହରି ଦିନ ଘେରି ପମରେ କଥା-
ଚକାଦେବ ରା ପଢ଼େବନ୍ତାରେ ପ୍ରଧାନ ଯାଏ ଚାଲା
ଏବ, ଚାଲାଏବ ଅରତ ଠିକମାନ୍ଦ ସବ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର
ଶାଖାକାଳ ହେବ, ଦର୍ଶନ ମିଶାଇମାନ୍ଦ ସବ୍ୟ ଠିକି
ବୁଝାଇବୁଦ୍ଧିମୁଖୀଙ୍କ ଦିଲୋପ୍ରାଣୀରେ ଦର୍ଶିତ
ଅବାର ସେମାନକ ଯନ୍ମୁଖୀ ଦିଷ୍ଟମାନ୍ଦରେ ଯାଇଛି
କଥାକାଳ ଠାରୋତ ବାଯିଧାନକରେ ତିବ ସାଧାରଣ
ବୌଦ୍ଧିକତା ହି ନାହିଁ, ସାଧାରଣରେ ମିଶାଇନ ବକ୍ତି
କି ଏହ ଯାମ ବା ମିଶିବେ ଦସବ ଶାସ୍ତ୍ର ଗଠାଯିବା
କି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଦ୍ୱାରା କଥାମନ୍ଦରେ କଥା କଥା କଥା ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠ କଥା (ପେଟାରେ ଲଭାନ ପଦବୀ ସବୁ) ।
ହଜଳ ପୃଷ୍ଠ ସମ୍ମାନ ପାଇଁ ୧୯୧୭ ବର୍ଷ ଦେଇ ବ୍ୟାଙ୍ଗନ
ଦ୍ୱୟ ବୁଦ୍ଧି ଏ ବ୍ୟାଙ୍ଗନ ମାତ୍ର ହେଉ ଯୋଗିଏ ବସନ୍ତ ଫେବ୍ରୁଆରୀ
ମାସରେ ରହ ଦେଇ, ଓ କାଳର ମଧ୍ୟ ପରିଭ୍ରାନ୍ତିକ
ପରେଣ ଦୟ କାଠ ଦେଇଥିବ, କର୍ମମାର ଉପର ମାର୍ତ୍ତିକ
ପରେଣ ଦୟ କାଠ ଦେଇଥିବ, କର୍ମମାର ଉପର ମାର୍ତ୍ତିକ

ପ୍ରାୟ ୩୨ ୬୯ ହେତୁ ଏହି ବିଥାର ଜମିପାଇ ଓ ଗ୍ରାମ
ମଧ୍ୟରେ ଉନ୍ନିମା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ହୋଇ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ
ହେବାର ବଳି ଦିବିର୍ଧାକ ନିର୍ମିତ ଅନ୍ତରାଳ ପିଣ୍ଡର
ତଙ୍କେତେ ଶାର୍କ ପିଲାପାଇଁ ।

ପ୍ରକାଶ ମେଲ୍

ଗତେବୁ କୁଧାରୁ ଦିଲେ ପରିଷାଳା କମିଟିର ଦିଲେ ସହିତ
କମିଟିର କମିଟିର ଦିଲେ ବା ।

ପାତ୍ରୀ ଏଇ ହୃଦୟର କଣ୍ଠରୁ ଯେଉଁ ଧରେଇବ ବନ୍ଦ
ବନ୍ଦ ଦିଲେ ଏଠାଏକ ମହାଦେଵ ବହାର ବାହ୍ୟରେ
ହେଉ ଯିବାର ସୁମଧୁର ।

ବାଲୁକ ପଦବୀ ମରଫ ମରିଛ ହେଉ ଯେତି
ଗାନ୍ଧି ଯେଉ ପାଇଁ ଥିଲା । ଦର୍ଶନାଳ ଦରଫ ବାଟି ବାଟି
ଦରହାର କଥ ମୁଣ୍ଡ ମୋ ଦଶ କଥାର ବାରସାର
ଦେଖା ଚାହିଁ । ଏହା ଅରା ଆଶିରୁ ।

ବ୍ୟକ୍ତିର ଜୀବନ ଦେଖିବାରେ ମେଘ ପାଞ୍ଚମୀର
ଶବ୍ଦରୁ ପାଇଁ ହରିହର ପାଇଁ ଏହା ଯୁଧର
ଦେବିରୁ ସେବା ଏକାଗ୍ରତା । ହାତରେମନେକେ ଏ ପାଇଁ
ଦେବିରେତି ସୁମଧୁର ପାଇଁ ହେଲେ ଯେ ତାଙ୍କରାଜୀବେଳେ
ଦେବତା ପର ଅର୍ଥମରାଜର ଜ୍ଞାନିକରେ ପହଞ୍ଚି ପଢ଼ିବା
ପକାଇବାରୁ ବିଷୟ । ଯେବେ ମାତ୍ର ଧରନେ ବର୍ତ୍ତନ
ମାତ୍ର କୁଟ ସାଧୁତା ପାଇଁବାରେ ଅର ବାହାରିବ ବାହୁଦୂର
ସୁମଧୁର ପାଇଁ ୧୦୦ ଦିନ ମାତ୍ର ଦିନାଳ ଆଚକ୍ରମ
ଦେବତା ମଧ୍ୟ ଏ ରାଜହାନ୍ତରେ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରାଜହାନ୍ତର

ବାସିମାଳ କାମର ଦୀନବାସ୍ୟ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପତ୍ରଗାଇ,
V. A. 4-66218, V. A.-35-49408
V. A.-17-54241, V. A. 21-66218
P. A. 63-34594, R. A. 72-40350
ସମ୍ବଲ ଉଦ୍‌ଦିତ କୋଟିମାତ୍ର ହାଲ ସହାର ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଥାଏ । ଏ କୋଟିମାତ୍ର କେବେ ବନ୍ଦହାର ନ ବନ୍ଦନ
ହୋଇ ବସିମାଳର ଆବଧାର ବନ୍ଦହେଉସଛ ।

ବସ୍ତୁରୀର ବନ୍ଦେ ମାହେ ଯେଉଁ ମେତ ବାଜରଲେ
ବାହା ବୁଝି ବାଧୁକାର ସମ୍ବନ୍ଧ ମିଳଇ । ସେଠାରେ
ପଠାଗ୍ରାହକା ବିପାତ୍ମାନେ ଯେଉଁ ସମ୍ଭାବନ୍ତି ଏହି
ଚକ୍ରବଳ୍ୟରୋତେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଦୂର୍ବଳ ଥାଏ ବାହା
ବାହାରେ ଦୟା ଯହୁବୁ । କମ୍ପଣ ବର୍ଣ୍ଣନା ଗା ଯେ
ଦ୍ରଶ୍ୟକାଷା ସହଜରେ କଞ୍ଚିତବ ବହା ଦଢ଼ ଦୂର୍ବଳ ଦୟା
ଦ୍ରଶ୍ୟରେ ପ୍ରକର ପ୍ରକାଶ ଭାବରେ ସୁନ୍ଦର ଦେଖାଯେବି
ଦୟା ମାହେ ପଦିଥ ହୋଇ ଦ୍ୟାର ପରାଇବା ହେବ
ଦ୍ୟା ହେବ ।

ଦେଶରେ ମାନକ ଦରବାର ଦ୍ୱାରା ସମ୍ମାନ ପତ୍ର
ଦୟାରେ ଏହି ଲଜ୍ଜା ଯେ ସମ୍ମାନ ନିଧିାପବାରଙ୍କ
ମାନ୍ଦିବନୀ କଥା ଏ ମୁହଁମାନ ଏହି ପୂର୍ବର ବଳ ସାକ୍ଷାତ୍
ଦ୍ୱାରା ମାନାଗାନ ଏହି ଦୟାରେ ଏହିଏ ଦୟାରେ । ଏହି
ଲଜ୍ଜା ଦରବାର ଦ୍ୱାରା ଏହିଏ ଦୟାରେ ଏହିଏ ମହାନାନ୍ଦ
ମାନେ ନିଧିାପବାର ଫେରବା ହେବୁ ରାଷ୍ଟ୍ର ମାନକ
ଦୟା ଏହି ଦରବାର ଦେଖି ଦକ୍ଷାର କଥା ଏହିଏ ମହାନାନ୍ଦ
ଦ୍ୱାରା ମାନାଗାନ । ଏହି ଲଜ୍ଜା କଥାର କିମ୍ବାର ଯତି
ଦ୍ୱାରା ଦକ୍ଷାର କଥାର ମେଚେତିମାନଙ୍କ ରାଷ୍ଟ୍ର ମହାନାନ୍ଦ
ଦ୍ୱାରା । ଏ ଦୟାରେ ଏ ହଠାତେ ଦୟା ହୋଇ ଉଚ୍ଛବି
ଦେବି ଏହି ଦୟାରେ ଏହିଏ ଦୟାରେ ଏହିଏ ଦୟାରେ ଏହିଏ

ବୋଦ୍ଧାର ସମେତ ସେଠି ଚାନ୍ଦାର ମହାଦେବ
ମହାବେଶ ସମ୍ବନ୍ଧ ଗୌଣ ମହାପଦ୍ମାର ଅଧିକାରୀ କାର୍ତ୍ତିବାର
ସଭା (Executive Council) ଓ ରୋହି ସମ୍ବନ୍ଧ
ଦୟା ଦୟାବାବ ଏକତ୍ର ସହିତରେ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷମ ହେଲା
ଏ ମହାଶୟ ଯେ ଦତ୍ତ ଦେବ ସମେତ ଉତ୍ସମ୍ମାନୀ ଏବଂ
ନକ୍ଷିମେଳନ ସାମର ପାଇଁ ଧେଇଁ ସହିତ ଥାଇଁ ।

ପ୍ରେସ୍ ଅଧିକାରୀ

ପଥପ୍ରେରବକ ମଧ୍ୟାମର ନିମନ୍ତେ ଥମେ
ମାତେ ଦାସ କେ ହୁଁ ।

ତହିଁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦରକାର ମହାଦେଶୀର୍ଯ୍ୟରେ
ମହାଶୟ !

ତଳକ ନର୍ତ୍ତ ମେଟ୍ରିଗ୍ରୀଲେବକ ପଶୁଷବେ
ପଶୁଷ ଟେମ କ୍ଲେମିନ ପଶୁଷା ନିର୍ଭିତ୍ତ ହୋଇଥିଲା
ଯେହାର ସହିତ ଭିତ୍ତିର ଦେବାଧାର୍ଯ୍ୟ ଦିଏ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧେଶ ସରେ ଚଟକ ଦେନ୍ତି
ତାରିଖାରବ ବନ୍ଦୁ କଲେଜର ଅଧ୍ୟେତ୍ର ମହାଶ୍ରମ
ପଶୁଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରଥମ ଜାରି ପଶୁଷା କାହା
ଗ୍ରାମ ନିର୍ଭିତ୍ତ ଅଧିକ୍ଷୟା ସ୍ଥାପିତ୍ତ ଯେହା
ବାଢ଼ି ନେଇରେ । ଫଳରେ ପଶୁଷାର୍ଥୀମାନ
ଅନେକ ଅସ୍ଵଦିକ୍ଷା ଲେଖ ଦିଲେ; ତତ୍ତ୍ଵରେ
ଯଦିବା ଗ୍ରାମୀନ ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାଇ ଓ ଧୂର
ସମ୍ବନ୍ଧ । ସ୍ଥାପିତ୍ତ ଯେହାର ବ୍ୟବହାର
ବସିବାଯୋମେ ଘୟମାନଙ୍କର ଯେ ଅସୁଦିଃ
ଦେଲ ସେଥିବାପେ ବାସୀ କିମ୍ ? କିମ୍
ବିଦ୍ୟାଳୟ କି ଏହାର ଶୌଣ୍ଡି ପରିବହା
କିମ୍ ଆରହି ?

ବନ୍ଦମୁଦ
ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡବୁଜ ଲାଇ
ଏଁ ୩୦୯, ଚେତ୍ତାଳୀ
କାନ୍ଦିପାଳ

ମଦ୍ଦାଶ୍ରୀ

ମୋର କାହାକରେ ପଦ୍ମଶିଳ୍ପ ଦଳଠାରୁଷର୍ଥ
ବାବୁ ଅଟେବେ ତଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା । କାଥାକରେ
ଶୀରସ୍ତୋ ଗୁଣ୍ଡରବେଳେ ଏବଂ ଦୟାତା ଅଜ୍ଞ
ବାବୁ ଥର୍ଯ୍ୟ ଘରୁ ବାହାର ଥିଲା । ଅଟେବେ
ପମ୍ପରେ ଦାତ ମଧ୍ୟ ପାଇଁ ଶାନ୍ତିକାଳ ।
ଆଖନାକେ ଏ ତରୁ ହୃଦୟକଳମ ଦର ଆରମ୍ଭ
ଥାଇଁ । ଦାର୍ଶିଙ୍ଗରେ ସେହି ଶାତ ସେହିପତି,
ଦେବାନାଳର ସମାଜୁ ଏବଂ ମୋର ସ୍ଵର
ବଲେବୁର ବଳୁ ବାହାର ଏବଂ ପରିପତ ବଢ଼ି
ଦେବ ଅବେଳାର ଅଟେବେ ଅକୁରୋଧ ଦର
ନିରପଦେଶ ରହୁଥିଲା । ସୁରକ୍ଷା ଦିବ୍ୟ ରେ
ସୁମାରା ପ୍ରମତ୍ତ ଦେବେବରଣବ ଦେଖିବେ
ସନ୍ତିବଳକୁ କ ୨୦୧ ବାଧାରମୁହଁବା । ସେହିକାରେ
ମୋର ଅଟେବେ ଉତ୍ସବର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ସେମୁହଁମୁହଁ ମୁଣ୍ଡ ପରବର୍ତ୍ତନ । ବଳୁ ବର୍ତ୍ତମାନରେ
ଦସା ଛଠକୁ ଶୋଭାଯା । ୬ ଡାକ୍‌ପତ୍ର
କ ୫୦୨ବୋଧାର ଦର ଥିଲା । ଆଜି ବର୍ଷମୁହଁ
ଯେ ଏ ଦେଶରେ ପଦ୍ମଶିଳ୍ପ ଧାରରେ ବଳା ଏବଂ
ବଲିତଗା ସମେତ ମୋର ଚାହାତ ବଢ଼ା କ ୨୦୦
ବା ଦେବେ । ବଳାକାରୁ ଶଣ୍ଡେ ମାତ୍ର ଉତ୍ସବ
ପରିପତ ଥାହିଁ । ସମ୍ଭିତ ଦେବେବାହିଁ ବୋଲି
ଦେଖିଲେ । ଅବେଳା ଦେବମତ ଯେ କିମ୍ବା
୧୦ ରାଖାର କର କ'ପାଠକୁ ପଠାଇଲା । ଏହି
ଚର୍ଚା ଦେବେନ ଏବଂ ଏହିର ଦେବେନ ସମସ୍ତ
ଧାର ଦର ଦେଇଥିଲା । ପଦ୍ମଶିଳ୍ପମଧ୍ୟରେ
ଯଥା କିମ୍ବା ବନ୍ଦତି ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ । ନମ୍ବରେ
ବଲା ଦେଇଥିଲା । ଦେଇଥିଲେ ଏ ତାଙ୍କୁ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଶରବାରୁପର୍ବତୀ ଏବଂ ପମ୍ପରେ
ବାଜେ କାହାଣ୍କି କର ସହା ବେଳବର କରେ
ସେପୁରେ ଧେବାରୁପର୍ବତୀରେ ଏବଂ ମୋନା
ଭାବ୍ୟାବ ଠଣେ । ସମ୍ଭିତ ମଧ୍ୟକ କାଳର
ଆଏ, ଦେସୁରୁ ଦେବତା ଯାଏ; ବାରାହମହି
ଠଣେ, କ୍ରେତା ଏଧାର ଏହାରୁ ଶେଷ ଦର
ପଠିଲ ନାହିଁ । ନବୁଧାୟ ଦେଶ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅପ୍ରକଳ୍ପ ଲେଖିଥିଲା ଯେ ଅଧିକ ମୋ ପାଇଁ
ଜନଶାଧାରଣକଠାରେ ନିବେଦିତ କିମ୍ବା ଯତ୍ନ
କିମ୍ବା ଦେଶରକୁ ଦେବେ ପରବର୍ତ୍ତନ ରହିଲା;
କି ଦେବେ ମୋ କଥାଳ ! ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର
ଏହି ଧାର ଚକାଟିନିହାନ୍ତି ଦର୍ଶାର । ପହପରେ
ସମ୍ଭିତ ଅଗାମୀ ମେ ମାସଠାରୁ ଥର୍ଯ୍ୟ ଦୂର (ତାଙ୍କ
ଲାଭ) ଦେବେ ଥାହିଁ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତନିଷଟ୍ଟର
ଶିଶୁ ଦୟାରୁଥି ଏବଂ ଅକଳଦୀ ଦୂର ଏବମେକ
chemical industry ମଧ୍ୟ ଶିଖିବି ।
ତୌରେ ପରିପାଳିତ ମୋତେ ମାସଠାର କ ୧୦୦୨୩୭
ମଧ୍ୟ କ ୨ ର୍ବ ଧାର ଦୂରତାକ ଦେବନ୍ତି ରେବେ

ମୁକ୍ତ ପାଠୟରେ ଫେରିଯାଇ ଗାନ୍ଧାର ସଙ୍ଗାଳେ
ହାର୍ଯ୍ୟ ଦରଢି । ଅବଶ୍ୟ ମେ ଚକ୍ର ମୋ ନିବର୍ତ୍ତ
ପଠାଇ ଓ ପାରନ୍ତୁ (ସହ ଅଧ୍ୟାସ ହୃଦୀ) ସେ
ଅମ୍ବ ଉଲ୍ଲେଖର President ମେଁ Secry-
ବ ଠାକୁ ପଠାଇଲେ, ସହ ମୋର ବିଲେଜରେ
ବିଜଞ୍ଜଳ ହୃଦୀ ହେବେ ସେ ମୋତେ ଦେବେ
ଓ ଦେବେ ଇତ୍ତା ଫେରିଯା ପଠାଇଲେ । ସମୟ-
ସବୁ ଉପରେ ବସ୍ତୁ ରତ କରି ଲେଖି
ପାରୁ ନାହିଁ । ଏ ସହ ଓ ହୃଦୀ କେବେ ମୋର
ମହିଦି ୮୫୦୯ ଲା ନିବାର୍ତ୍ତ ବର୍ଦ୍ଧାର । କେବୁଳ-
ଦର ଦେଖିଲେ ଏହା ନିଳକଣ ବିକାହିଁ ମୁଁ ଏହିଲ
ମାପ ଫେରେ ହର୍ଯ୍ୟକୁ ସହ ଅନେକା ନନ୍ଦି । ସହ
କେହ ଚକ୍ର (ମିଥି ଦୂରି) ଦଥନ୍ତି କେବେ
Summer School ରେ ଛାତ୍ର । ଅର୍ଥାତ୍
ନନ୍ଦା ପାଇଲେ ବିଷେଷ ସୁଧିଖା ଦେଇ ଏବି
ଯେତେ ଶୀତ୍ର ପାଇଁ ଫେରେ ଦର ଦେଖିଲୁ
ଫେରିବି । ପାଦା ଉଦ୍ଦେଶେ ଶ୍ରୀଦୁର୍ଗାରେ
ରମ୍ଭ ଅନେକାବେର ଗାହାନବି ।

ଖାତ ରାଜ୍ୟ

ଲାହାର ବଡ଼ା ବାବହ	ଟ ୧୫୦୯୮
ପତର୍ରର ଦେବତା	ଟ ୫୫୨୬
କଳି ଚର୍ଚା "	ଟ ୫୫୨୬
ଦୁରରେ ଜାତ୍ରର ଖର୍ଚ୍ଚ	ଟ ୨୮୮୩
ସ୍ଵପ୍ନ ଉତ୍ସବ	ଟ ୮୦୯୮
ମୋଟ	ଟ ୪୫୯
ଏ ୪୫୯ ଟା ଯେତାର ଦେଇ ସବ ଏତ୍ତିକା ମଙ୍ଗରୂପରେ ଓ ପାଇଁ ହେବେ ମୋ କୁଦାଳ ଅନୁଷ୍ଠାନ୍ୟ । Postal money Order ପବିତ୍ରାର ଦିନିଧା ।	

ଅପ୍ରସକ ବାଚନ ଗପେପ୍ତାଦରେ ଅଭିଭାବକ
ପରେ ପର ଅଭିନ୍ନ ଅନନ୍ତ ହେଲି । ବୋଧ-
କ୍ଷେତ୍ର ଶୋଧବଳୀ ବରୁ ବୟା ଦରକାର ବରୁ
ମୂଳା ଦେଇଅଛନ୍ତି ମୋ ବିଜ୍ଞାନ୍ତକୁରେ ପଣ୍ଡି-
ତାକୁ । ଅଧାରିତ ବରଦର ପାଇବା ମୁଁ ଏହି-
ସଙ୍ଗେ University ର ସମ୍ମାନକାଳୀନ
ବିଭିନ୍ନ ଏବଂ College of chemistry ର
Dean ବୋରୁ certificate ପଠାଇଲା ।
ଏହି ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅମୃଦେଖର ପ୍ରାୟ ୫ ଟଙ୍କାର ସମାନ
ତାଙ୍କ ଲିଖିତ ହୃଦୟବ ସେ ଅନ୍ତିଯାରୀ କରାଇଛନ୍ତି ।

ଅପେକ୍ଷାକୁ ହୃଦ ଜାଣେ ଯେ <ଠାରୁ
ତଥ ମିଳାଇ ମା ୧ ମ ଲାଗେ । ଅଛେବ ଏହି
ପ୍ରାୟ ମାର୍ଗନାମ ତା ୨ ଉଚ୍ଚରେ ପଢୁଥିବ । ସେହି
ନୟାନ୍ତର ଘାସକାରେ ଯଦି ଅପେକ୍ଷା ତତ୍ତ୍ଵାଧି-

ରାଜରେ ଉଦ୍‌ବେଦକ କର ଲେଖନ୍ତି ସେ ମୋର
ଏତୀମ ମଧ୍ୟରୁଗରେ ଠକା ଛିନ୍ତି ଦରଢ଼ାର
ଗେବେ ବାଧିତ ହେବ । Dean certifi-
cate ପାଠବାକୁ ଦଳିମ୍ବ ଦେଲା । ସେହି ହେଲୁ
ଅବ୍ୟ ପେରୁଏଥା ତା କୁ ରାଜରେ ଏ ଏହି
ପଠାଇ ଅଛି ।

ମୁଁ ସେ ବଲେଜରେ ପଡ଼ିବ ଦେହ କଲେଜର
ଅଧ୍ୟୟତ୍ତମାରେ ମୋର ଫଢାର ଗୀର କହିବ
<ଏ ମୋର ଫଢାର କଥ କହିବ ଦେଲେ ମୋର ଦୂର
ବନ ହୋଇଯିବ । କେହ ଶ୍ଵରୁଷ ହେଲେ
ମୋ କାମରେ General Delivery,
Berkeley, Cal., U. S. A. କବଣା)
ରେ ପଥ ଦେଖିଲେ ମୁଁ ଗାର ସଥାପନ ଉଦ୍‌ଦେଶ
ଦେବ । (ପକାଶ ଆଚିତ ବିଦେଶର ଅଷିବା
ବାର୍ତ୍ତରେ ୮୦ / ଏବ ଲପ ପାରେ ୮୦ ୭୨
ର ୫୨୯ ଲମ୍ବେ । ଯବ ।

ପାଠ ରଣ ପ୍ରେସ୍‌ଗ୍ୟାଲ୍ ସଂ ୧୯୯୦ ସାଲ

ଶାରଙ୍ଗଧର ଦାସ ।

UNIVERSITY OF CALIFORNIA
OFFICE OF THE SECRETARY.

OFFICE OF THE
Berkeley, January 31, 1910

The Editor, Utkal Dipika,
Cuttack, India.

Dear Sir:- Mr. Sarangadhar Das has asked that we furnish you with amounts of money paid by him August 1909 and January 1910.

The following are fees paid:

August Term 1909.

None- Resident fee, \$10.00
Gymnasium Fee, 4.00
Delay Registration Fee, 2.00
Also Chemistry deposit of \$20.00
which there was a charge of \$14.05
and refund to Mr. Das of \$5.95.

January Term 1910.

Gymnasium Fee, \$ 4.00
Non-Resident Fee. 10.00
a/c agriculture, 5.00
on which there is still to be paid
\$10.00 more and at the end of May a
proportion of this will be returned.

There is still an open bill as against Mr. Das for special treatments at the Infirmary which amounts to \$ 25.00

We hope this will give you the necessary data that you need.

Very truly yours,
Sd Illegible

ପ୍ରକାଶକ

ବାରୁ	ରିହାନା ସ୍ଥାନ	ପର୍ବତୀ	୫
ମହାତତେ	ସୂର୍ଯ୍ୟନ ଶକ୍ତି	ଚନ୍ଦ୍ରା	୫
ବାରୁ	ବୋଗାଲପରିଷ ମହାତେ	ଚାରଣସୂର୍ୟ	୫
	ମାତ୍ରମାତ୍ର	ସାତ୍ତ୍ଵ ଭାଗିତ୍ତମା	୫
	ଶ୍ରଦ୍ଧାରୀ ଚରଣ	ପଦ୍ମବାଦ	୫
	ନିରୋହିତ ମହାତ୍ମ	ସୁନ୍ଦରତତ୍ତ୍ଵ	୫
	ଦ୍ୱାରାନନ୍ଦିତ ମହାତତେ ଏତୁତରରେ	୫	୫
	ଦ୍ୱାରାନନ୍ଦିତ ମହାତ୍ମ	ସୁର୍ଯ୍ୟାବିନିଷ୍ଠା	୫
	ପଦ୍ମମୁଖ ପଦ୍ମତା	ସୁନ୍ଦରପତନ	୫
	ଦେଖିବାତର, ମଳିକାତର ପଦ୍ମଚୋରାଜନ	୫	୫
	ରୂପମୁଖୀ ମାତ୍ର	ପର୍ବତୀର	୫
	ଦେଖିବାତର ମହାତ୍ମ	ଦେବତା	୫
	ପ୍ରତ୍ୟାମ ଦେଖିବା	ଅନୁମତ	୫
	ଭୀମବନ ସାତ୍ତ୍ଵ	ଦୋଷେଇ	୫
	କର୍ମକୁଳ ଦେଖିବା	ସତ୍ୟକାର	୫
	ବୋବର୍ଦ୍ଧନ ସ୍ମୃତି ସମ୍ପର୍କ	୫	୫
	କର୍ମକୁଳ ଦେଖିବା	ସତ୍ୟକାର	୫

କୁଳାମୀ ଇସ୍ତାଦ୍ୱାର ।

କଟକ ମହାମ ସଦ୍ଵଜନଙ୍କ ଅଧାରବର ସକ
୧୯୦୫ ମସିହାର କ ୧୯୦୫ ମର ତଥାଜାଗା
ରୟୁକ୍ଯୁଗ୍ରାମ୍ୟ ଦେଖିଲା । ସା । ଦାର୍ଶକ । ପ୍ର
ଥବେଶର ବାବା ଶୋଇର

(କବାମ)

ବୈଶ୍ଵବରଙ୍ଗ ବାଦୁମାର ଜାବାଲମର
ନାତା ମାହାପକ ଚନ୍ଦ୍ରମାଦେଖ । ସା । ଚର୍ଯ୍ୟପୁର
ମ । ଅର୍ଥବେଶ୍ଵର ହେଣଦାର ପ୍ରକାଶ

ତକ୍ରିତାରକ ତକ୍ରି ଉଗେର ଟକା ଅଦୟ
ନିମନ୍ତେ ଦେଖିବାର ଥିବା କଟକ ଜଳ ଥାକା
୩ :ସ :ରେ : ଦେଲୁ ପଡ଼ା ଅନ୍ତର୍ଗତ । ପ୍ର ।
ଅଧୁରେଇଲ । ତା ଘରରୂପ ଦେଖିବାର ମୂର
ତ : ରହୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଏ ବର୍ଣ୍ଣର ସହିତ ଜମା
କାହିଁକି କାହିଁକା ମଧ୍ୟରୁ ଦେଖିବାରର । ପ୍ର ।
କାହିଁକି କାହିଁକା ମଧ୍ୟରୁ କୁ ମଥୋଟ
ମୁଣ୍ଡ । ସଦରଜମାନ ଏହି କାହିଁକା ଅଟେ
ଚାହୁଁର ଅନୁମାନକ ମୁଲୁ କାହିଁକା ସନ
୧୯୨୦ ମଧ୍ୟରେ ଅପ୍ରେଲ ମାସ ତା ଏହି ରହେ
ଛିମ୍ବ ହେବ ।

NOTICE.

Is hereby given that the post of the Head Clerk and Accountant of the District Board, Cuttack is vacant for six months. The permanent incumbent who is on medical leave for six months is not expected to return to duty. None need apply who has not passed the 4th grade Accountantship Examination and has no experience of Head Clerk and Accountant's works.

Applications with testimonials of competency and character are to be received by the undersigned upto 30th March 1910. The salary of the post is Rs. 80-100 by annual increment of Rs. 2.

Cuttack, } L. BIRLEY,
Dt. Board office } Chairman.
15-3-10.

NOTICE.

Leases for reclamation of jungle blocks, not less than 100 acres at one place, are available in Kanika Raj Estate at the following progressive rates of rents.

- (1) 1st and 2nd year 4 annas an acre
 (2) 3rd and 4th year 8 annas an acre
 (3) 5th and 6th year Re 1 an acre
 (4) 7th year and after Rs 2 an acre

No Salami is required, but the lease will be liable to be cancelled if the jungles are not cleared within the 1st two years of occupation. For any other particulars apply to Manager, Kanika Raj, Raj-kanika. P. O. (Cuttack).

WANTED
An experienced F. A passed
Fourth teacher on Rs. 30/- a
month for Jajpur H. E. School
(Katak), Apply at once to
the Secretary.

କ୍ଷେତ୍ର ।

ଉତ୍ତର ଅଳ୍ପପରମ ଦିଖାଇବାକ କବି ବିଷୟର
ନଦୀରୁଗରୁ ବିବିଧ ଶ୍ଲବନ୍ଦର ଉଚତା କର
ଉତ୍ତରପାହିତ୍ୟର ସେ ମହିନ୍ଦର ଉପକାର କବି
ସାଇଅରନ୍ତି ଏଡ଼ା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ
ରତ୍ନ ବିଚିତ୍ରଭାବର ଉତ୍ତର ସାଧାରଣ ଲୋକେ
ଥିବାୟାସରେ ଯାଇପାଇବେ ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ
ଦକ୍ଷ ମହାଭାରତର ତଳହିଂସ ପୋଖରୁ ସର୍ବ
ତର ସଥାପନ୍ତି ସମୋଧନ କର ଶ୍ରମ କରିଥାଏ
ଏହି ପୁସ୍ତକ ସେଉଁପର ରତ୍ନ ଦୋଷାଥିରୁ
ପାହା ବହିବା ବାହୁଦୂଷ ମାତି । ଗୋଟିଏ ଶ୍ଲବନ୍ଦ
ପଢ଼ିବାରଲେ ଅଭି ଗୋଟିଏ ଶ୍ଲବନ୍ଦ କଷ୍ଟଯୁ ପଢ଼ି
ବାରୁ ଯତ୍ତା ଦେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଖଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ
କିମ୍ବରେ ଦିଅଗଲା ।

ଆଦିପକ ଟ ୦ ୫ ମଧ୍ୟପଦ ଟ ୦ ୧ ସର୍ବପକ
ଟ ୦ ୬ ନକଳପଦ ଟ ୦ ୬ ବିଶ୍ଵପକ ଟ ୦ ୯/
ଉତ୍ତରପକ ଟ ୦ ୬ ଶୁଣ୍ୟପକ ଟ ୦ । ଦୋଷ-
ପକ ଟ ୦ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପକମାଳ ଅଛି ଶୀଘ୍ର
ପରାପର ହେବ ।

କଟକ ଦର୍ଶାବ ଗାଇ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକଲ୍ଯାନ୍‌ଡ
ସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ହୋଇ କରେ ବିଜ୍ଞାପ୍ତି ଦେବାଅଛି ।

କେଣରଖଳ କୈଳ ଅସବା ଆସୁର୍ଯ୍ୟକଳକ,
କେଣରନ୍ଧି !

KESH RANJAN OIL.

ଦେଶରଙ୍ଗନ—ମୁହଁବିର ବେଶକୁ ଦଢାଏ, ସର୍ବଧାରା
ରୂପ, ଏବଳ ହରେ, ଏହା ବେଶକୁ କଣ, ବିଶେଷ ତୁ
ନେଇମ ହରେ, ବୃଦ୍ଧ କଣ ବର ଏବଳ ବେଶପରିଚ କିମ୍ବା
ରୂପ ହରେ, ତନ ଅଭେଦୀ ହରେ, ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟକୁ ବଳିତୁଥାନ୍ତ
ବରେ, ମୁଗ୍ରହୂପ ର ଅଜ୍ଞାନ ଘେରମାନ ଅଭେଦୀ ହରେ,
ମନ୍ତ୍ରୀ ଶିତର ରାତ୍ରି ଶୌଭଗ୍ୟ ପ୍ରାହିତ ହରେ ।

PRAMEKHABINDU.

ପ୍ରମେତିବିନ୍ଦୁ— ଏହା ଏକପ୍ରାତ ବାବତାର ବ. ....
ଶୁଣିଗତନ, ମୁହବିତୀ, ଠକୁ ଧାରୁ କରମ, ଏହି ମହି
ତ୍ରେଷୁଖ ବୟା ଅଳୁ ମୁହଁ ଦେଉଥିଲେ ବୟା ସେ ପାଇ
ରୂପରୂପ ପାପ ଦେବତାଙ୍କ ଏହି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କୋଣ
ପାଇଲୁ ଚାରିପାଇସେ ଅନ୍ଦେଶ୍ୟ ହୁଏ ।

ସତି ପିଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ ୫ ୧୦ ଟଙ୍କା । ପରାଇଃ ୫
ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ।

ଶେଖିବନାଥାକ—ଏହା ଦୁଃଖ ଓ ସେବ କୁଳ
ଅଭୟାସ କର, ଯାଏ ଓ ଗୋପତ ଉପରୀରେ ଦ୍ୱାରା,
କରିବା ଓ କ୍ଷେତ୍ର ଏହା ଅଭୟାସକର ଅଭୟାସରେ ପର
ଏହା ଅଭୟାସ ପ୍ରତି ଏହି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହାକାମ
ଅଭୟାସ କ୍ଷେତ୍ର ଦେବତାବନାକ ଅଭୟାସ କର
କରିବ ସବୁ ତେ କାର୍ଯ୍ୟକଷମ କରେ । ୧୫ ଦିନ ସେବ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଶୀଘ୍ରର ମିଳା । ୧୨ ଦିନ ମାତ୍ର । ୧୦ ଦିନ
SWASARISHTA

ସ୍ଵାସାରୁଷ୍ଣୀ—ଏହା କେହାଇବାକୁ ସବୁ ଦାଟ, ବସନ୍ତ ଓ
ଅର୍ଦ୍ଧବେଳମାତ୍ର ବୁଝିବ ହେବ । ଉପରେକୁ ଠକ୍କମ୍ଭେ
ବେଳମାନଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଭବର ସବୁଗା ଏହା ଏହିବିବାକୁ
ବୁଝିବାକୁ ଯାହାର ଜାହାନ ମୁଖର ବେଳତା, ଯାହା ଗ୍ରୀ
କ୍ରମର ଶୀଘ୍ରତା, ଓ କୁରୁତା ଅଛିର କୁଳା ସବୁଗା ପୂର୍ବ
କରେ ଏବେବେବୁ ମନ୍ଦୀ ଟ୍ରେ ର, ଟ୍ରେ, ଟ୍ରେ ।

— ଅସକାରିଶ୍ତା
— ଅସକାରିଶ୍ତା ପାଦାନ୍ତର ପୁଷ୍ଟି—
ଏହି ଦିନର ଦିନର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିତ ପାଦାନ୍ତର
କଠିନ ପ୍ରେସ ସମ୍ମୁଖ ପାଦାନ୍ତର ପାଦାନ୍ତର କଠିନ ପାଦାନ୍ତର
କଠିନ ପାଦାନ୍ତର କଠିନ ପାଦାନ୍ତର । କମିଶିଥୁପ ସେବକ ପାଦାନ୍ତର
କଠିନ ପାଦାନ୍ତର କଠିନ ପାଦାନ୍ତର ।

ଏ ପ୍ରତି ଦେଖିବାକୁ ଏ ପଢ଼ି ମେ ମାସିଲୁ ହୋଇ
KAVIRAJ NAGENDRA NATH SEN,
Govt. Medical Diploma-Holder,
Member of the Chemical Society
Paris; Society of Chemical Industry
London; Surgical Aid Society, London
&c., &c.
18-19 Lower Chitpur road Calcutta

ଦେବ ଅପିସ—ଶ୍ରୀରାତ୍ର ବିଲକ୍ଷଣ୍ଠୁ ଲହୋର ।
 (ପାଞ୍ଚୋନିଥର ସ୍ଵଦେଶୀଆଧିକାର)
 ଶ୍ରୀ ଅପିସ :—ଲହୋର, ଗର୍ଜରପଣ୍ଡିତ, ସବୁର, ନାଗପୁର, ଅଜମୀର, ଅହାମଦବାଦ
 ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ହାଇଦ୍ବବାଦ, ତେକାଳ
 ଚିଟ୍ ଏହେନାଥି :—ବଲକବା ଓ ବମାର ।
 ପେଣ୍ଟାରମ୍ୟାନ :—ଅବରେବଳ ମିଶ୍ରର ଦରବର୍ଷନ ଲଲ ଓଦିଲ, ଲହୋର
 ବାର୍ତ୍ତକ ଆସ :—୮ ୫୦୦୦୦ କ୍ଷାର ଜଳ,
 ସାଧାରଣ ଦାଳ, ବାଣିଜ୍ୟ, ବିକାଳ ଓ ଶିଶ୍ରୀ, ସୁରମ୍ଭାର ଓ ପେନଥଳ ଓ ଗର୍ଜ
 ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵର୍ଗ, ସ୍ଵାପ୍ନପରିଷକା ଦସ ଓ ଯାଇ ଜୀବନର ବିମା କରସାଏ ।
 ୧ ବିମା ଚୌରାଷି ପ୍ରତାରେନମ୍ଭୁ ହୁଏ ଗାହୁ ।
 ୨ ଦେସ୍ ଦୂର୍ୟ ସ୍ଥିର ଥାଏ ।
 ୩ ବିମାକାରୀମାତ୍ରେ ବିଖ୍ଯାନର ଲାଭରୁ ଥିଣ ପାଇ ପାରନ୍ତି ।
 ୪ ଦାଳ ଟଙ୍କା କିମ୍ବନେବ ସମୟରେ ଦିଆଯାଏ
 ୫ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସୁବିଧା ଦିଆଯାଏ

ଜମିକ ସଙ୍ଗେ ରେଣେ ସମାନ ଅନ୍ତରୀତ
ଘରଗର ସମସ୍ତ ପଥାଗକମାଳକହାର ଏବଂ ପୃଷ୍ଠାଫୋଟିକ ବ୍ୟବସାୟିମାଳକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଉପାଦ୍ଧତ କରସାଏ ।
ବିଶେଷ ବିବରଣ ସହାୟେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାରେ ଅବେଦନ କର ।
ଲକ୍ଷ୍ୟ ରୂପ ସାହିତ୍ୟ ମେମୋରି

ପୁଣି ଦ୍ଵାଦଶ ସତାଶେ ସୁମୋଗ ।
ସର୍ବକ ହୟ କରନ୍ତି ।

ବିର୍ତ୍ତି ହରିବଂଶ ।

ଦିଗ୍ବାନ୍ ଥିଂପେକ ଫେବ୍ରୁଆରୀ ୨୯୯୫ ପୃଷ୍ଠା ୧

ବୃକ୍ଷ ଫୁଲରୁ ସର୍ବାଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ନାଗପ୍ରକାର ଜୀବରେ ବିଚିର ।

ଅସନ୍ତ୍ରା ଦିନ୍ଦିକ ସହାୟ (୧୯୮୯ ଲେଖାରଣ)
ଗର୍ଭତ୍ର ରେ ୨୧ ଜାଗ ମୂଳ୍ୟର ଏହି ଦୟାପ ପ୍ରତିକ
ଟ ୧୫ ମାଁ ଲୁଣ୍ୟର ଉତ୍ସବ କରାନ୍ତିକ ପାଇଁ
ମାତ୍ରାର ଓ ରୁଦ୍ଧା ରୁଦ୍ଧା ଆଚାର ରୁଦ୍ଧା ମାତ୍ର ।

ପ୍ରାଚୀ ପ୍ରତି—ଉତ୍ତର ସାହଚର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରେସ,
ଫୋ: ଅ: କୁମାରଚନ୍ଦ୍ର, ମୋହାର୍ଜିଲିଙ୍କ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସାହିତ୍ୟ କର୍ମଚାରୀ

ପ୍ରକାଶକ

ସଲକ୍ଷଣ |

ଅଞ୍ଚଳୀର ଦିଗମ୍ବାରୀ ନବି ଦରସଂଦ ପଢ଼ିଲାଏ
ବଜୁବୁର ନାକା ଶୁଣିଲେ କିରତିର । ତତନ
ଉଠେନ୍ଦ୍ରବଜ୍ରର ରତନାଟାରୁ ବୌଶିଷି ଶୁଣିବେ
ଜଗା ଦୁଃଖ । ଲବଧ୍ୟବଜା ଓ କୋଟିବୃତ୍ତାଗ୍ରୀ
ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଭାତ ଦିନ ବହିରା ପର ନାଶିର
ଦେଶର ମନ୍ତ୍ରିତଳ୍ୟ ସଲକ୍ଷ୍ୟବାର ଉଚନ ଥିଲା
କୁମବରେ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟାର ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ — କରିବ ପ୍ରକଟିକ୍ଷାମାନର ସ୍ଵର୍ଗ
ଦେଶର ଦରିଆପାଇବ ଉଚିତ

ଉକ୍ତ ଦୀପିକ

ସାଗରୁଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ଲିଖେ । ସନ୍ଦର୍ଭାସୀ ହୃଦୟ-
ଦାୟିକୁ ଥାଏ ବରମାର ବିବାହ କରୁଥିବ
ଦେବୁ ବଳ୍ପ ଜହାନ୍ତି ବାହାର ଉତ୍ସବର ବାରଣ୍ଯ
ଶରଦା ବୃଥାଳାର ଜନ୍ମଦିନ । ୧୯ ଅକ୍ଟୋବର
ଜାତି ଲୋକେ ଚନ୍ଦ୍ରମର ସର୍ଜଳ ଅଳାଙ୍ଗରେ
ଦେଖାନ୍ତି ମୋରଦିନା ଆମର କରିଥିଲାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତ-
ମାତ୍ରରୁ ବେଳେବ ବବଦ ବିଶେଷୀ ୧୦୫
ହୃଦୟରୁଙ୍କ ଲୋକେ ବିବାହ କରିବାର
ଦିନାମ୍ବଦୀ ଏ । ମେମଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵାବ୍ଲେଖିତ୍ତରୁ
ନିରାପଦ ବେଳେବ କାହିଁ ଏବ ତତ୍ତ୍ଵାବ୍ଲେଖିତ୍ତର
ଛେ ଧର୍ମବାହର ମୂଳନା ଥିବା ବିଷୟରେ
ମୋଟିଏ ମୀରାଂଧ୍ର ଦେବା ଉଚିତ । ଅମ୍ବ-
ଗାନ୍ଧୀ ଏ ମୋରଦିନାର ପଳକୁ ସର୍ବକଳ୍ପନାର
ଅକାର ବହିଲୁ । ଦେବେ ପରତାର ଦରବା-
ଠିରୁ ବିବାହ ଦେଖା ପଢ଼ଇ ଭଲ ଏବ ମନୀଜ
ଶରଦାର ତରବା ବିଷୟରେ ଅର୍ପିବିଲାଜିରହୁଥିବା-
ପ୍ରକେ ବିବାହରେଲାର ଅପି ମେଲବା ସୁମାର-
ିତବ ବୋଲିଗାର ନ ଆରେ ।

一〇一

ପଞ୍ଚାକଳ ପାଦ ବାମର ଦାନ୍ତକୁଳର ନିଶ୍ଚାର
ବଜ୍ରାଳୀ ବେଳରେ ଦର୍ଶକ ଦେଇ ଅସୁଦ୍ଧ୍ୟ
କରସ୍ଵବାର ସମ୍ମାନ ଲିଲା । କଥା ହୁଏ ହେ
ବଢ଼ି ପରା ତରିଯିବାରୁ ସେ ଅର୍ଦ୍ଧଭାବକଷେତ୍ର
ଶବ୍ଦବାର୍ହୀ ରହି ଥିଲା ମାରି ଅସୁଦ୍ଧ୍ୟା ବରିଆରୁ
ଶାକ ରେଖାକ କି ପରି ଜାହନ ଦେଖୁ ଲାଗିଲେ
ତଥା ସମ୍ମାନ ପରିବାର । ପରାପର ଯେତେବେଳେ
ଅର୍ଦ୍ଧଭାବକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଉପସ୍ଥିତ କେବେବେଳେ
ଶାକାହାର ଦାର୍ଘ୍ୟମଙ୍କେ ସାମାଜିକ ଦୟମାନା
ଶିଥିଲ ମରିଦେଖା ଉଚିତ । ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଶାକମେହା
ଅସୁଦ୍ଧ ଯେ ଅବଶ୍ୟକ କରି ଦର୍ଶକ କୁ ଦେବ
ଦେବ୍ରୁ ଦେଖ କହି । ଦରଂ ଗନ୍ଧ ପନ୍ଥମୋହଠା
ଦରକଳ କାନ୍ଦାକାନ୍ଦାଳ ଶବ୍ଦ କମ୍ପନ୍ତ ଦରବାର
ନୟର ଶାଶ୍ଵରେ ଥିଲାପୁର୍ବକ ତଣ୍ଡାଣୀର ଗନ୍ଧ
ପତେ ଏଥର ଗୋଟିଏ ନୀମାଂଶୀ ଦରି ସମାଜର
ବ୍ୟକ୍ତିର ରହ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ଦେଉଥାକୁ
ଶାକାହାରେ ଯେତେ ଅନ୍ତରେ ନ୍ୟୟ ହୁଏ
ରହା ଶିମ ଓ କାକାପୁଲାର ଦେଖିବ ମଙ୍ଗଳବ
ଦରଂ ରେ ବ୍ୟୁତ ଦୋରପାରେ ଏବଂ ଗନ୍ଧ
ଦେଶର ଓ ଜୀବ ଭୂମିକ ଦେବ ।

— * —

ସମ୍ବନ୍ଧର ହରେଷଶ୍ରୀର ଅବଜଳ ହେଲୁ
ଯେ ଦୟୁମ୍ବର ଆହୁର ଦକ୍ଷିଥ ପ୍ରତ୍ଯାମନୀଙ୍କେ
ଏକ ସବୁ ହାତ ଶାଳଗ୍ରାମ ପୂଜା, ଶିଖ ଏବଂ
ସରଖାକ କରିବା ସଙ୍ଗେ, କୌଣସି କରିବା ଓ
ଶୁଦ୍ଧ ସରେ ପଚାବର୍ଯ୍ୟ କି କରିବା କମ୍ବ
କାତର ଘରର ଧୂର୍ବଳ କର୍ମ୍ୟରେ ବିନା ନିମ୍ନ
ଦରରେ ଲ ଯିବାର ନିମ୍ନ ବାଧେଷ୍ଟରୁ । ଶିଖ
ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଉତ୍ସବ କିମ୍ବରେ ସମସ୍ତେ ବବଧିତର
ହେବ ଏକ ମୁନାତ କଷ୍ଟଦ୍ଵାରା କରିବା ପ୍ରଣାମ
ମାୟ । କିମ୍ବ ନିମ୍ନଦ୍ଵାରେ କାହାର ଦରକୁ ଶୂନ୍ୟ
ଶୂନ୍ୟବାର୍ଯ୍ୟରେ ଚ ଯିବାର ହସ୍ତାବ ମଧ୍ୟ ଅୟୁଷ
ମାଦର ଅକୁଳର ଦର । ମହି ବରଣାଦରକ
ଦରେ ପାତକାର୍ଯ୍ୟ ଦରିବାରେ କି କହିଲେ
ଅମ୍ବେମାତେ ଦୃଷ୍ଟିପାଇଲୁ କାହିଁ । ନରଠ ଦେଖିବା
କାରୁ ମଲେ ଦକ୍ଷତ୍ବାତ୍ମିକ ଦାତରେ ଅବେଳେ
ପାଇ ଦବନ୍ତି କାହିଁ । ଗନ୍ଧୀ ସେମାତେ ସ୍ମରନ୍ତି
ଅସ୍ତ୍ର ଦେବେ ପାଇ କରିବାରେ କିଛି ଦୋଷ
ହେଯ ଲ ଯାରେ ଏହି କେହି କିମ୍ବ ଦରରେ
ପାଇ କରିବିବ କୁ ମହା କଲେ ପାହା ପିଙ୍ଗିଦେବ
ଅମ୍ବେମାତେ ସ୍ମୃତିର ବୋଧ କରୁ । ତେବେଳେ
କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟ ବା ପଦ୍ମନାଭ ଉପାର୍କିକ
କରିବା ବଧ୍ୟରେ ବାଧା ଦେବା ସର୍ବାପର୍ବତୀର
ଅବଦୁତେ । ସୁମୁସର ପାଲୁତାର ଦାନୁଥବାତ୍ମିକ
ମାନେ ମଧ୍ୟ ଶାଶ୍ଵତପୁର ଏବଂ କିମ୍ବ ନିମ୍ନଦ୍ଵାରେ
କବର ଦରକୁ ଶୂନ୍ୟବାର୍ଯ୍ୟରେ ଚ ଯିବାର
ନିୟମ କରିଛନ୍ତି । ଏ ଦେଖିବା ବାତ୍ମିକାନେ

ପେହିପର ନିୟମକକ ହେଲେ ଉତ୍ତମ କେବ ।
ପ୍ରକୃତ ଦେଖିବାକୁ ଗରେ ଶ୍ରୀମାନେ ସମ୍ମାନ
ଅପରୀ ଦେଖିବାକୁ ଯାହାପଦ ଦେଉଥିଲୁ ।

- 10 * -

ବିଦେଶୀ ଗମାଣ୍ଡ ଉପରେ ଟିକିଥ ଚଷିବାରୁ
ଅମ୍ବେମାକେ ସେମନ୍ତ ଅଳନ୍ଧର ହୋଇଥିଲୁ
ଦେଶୀ ଗମାଣ୍ଡ ଉପରେ ଟିକିଥ ଦେଖାଇ ତୁଆ
ଶୁଣି ବେଳେ ଦୁଃଖିର ହୋଇଥାଏ । ତଳିଗମାସ
ତା ଓ ତଥାମେ ଗମାଣ୍ଡ ଉପରେ ଟିକିଥ ବଢ଼ିବା
କଥା ଦେଇଲ ବିଲକ୍ଷ ପାଇଁଯୁମେଖରେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ
ହୁଅଟେ ଅମ୍ବେମାକୁର ନିମ୍ନ ରସକେତୁଷ୍ଠା ମହେ-
ତୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ଅପିମ ଦେଇ ଭାବର
ଗର୍ଭମେଷ୍ଟର ଶୁଣି ହେବାରୁ ଆୟୁ ବଜାଇବା-
କାରଣ ଗମାଣ୍ଡ ଉପରେ ଟିକିଥ ବଦିଅଛି ।
ଏଥୁର ଘଲ କି ହେବ ଗର୍ଭକର୍ତ୍ତାଙ୍କେ ମହେ-
ଦୟ ଗମ୍ଭେରୀ ରସିଥାଇଛି । ମଧ୍ୟ ଦେଶୀ ଗମାଣ୍ଡ
ଉପରେ ଟିକିଥ ବଜାଇବା କଥା ଶାନ୍ତି ବିଷ୍ଵର
କବନାକାରଣ ଭାବର ଗର୍ଭମେଷ୍ଟ ପ୍ରଭାବୀ
ହୋଇଥାଇଛି । ବିଦେଶୀ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଉପରେ ଟିକିଥ
ବହିରେ ଯଦି ଦେଖୀୟ ସେହି ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଉପରେ
ଟିକିଥ ବଦିବ ଗାହା ହେଲେ ଦେଖୀମହ,
ଦେଶୀ ବରମିମଗେଲ ଉତ୍ସାହରେ ସୁକା ଟିକିଥ
ଦେବ ଏବଂ ଅମ୍ବେମାକେ ଦେଖୁଣ୍ଟି ଯେ ଲଭ-
ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷାଦିନକେବର ବର ଟିଶକୁ ଛାଥା-
ଠାରୁ ଆଠା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବର୍ଷାଯାଇଥାଏ । ଯଦି
ଦେଖୀୟ ଲେବେ ବିଦେଶୀ ଅଚରଣ ପଞ୍ଚ
ପୁରୁଣୀ ସୁତେଶୀ ବର୍ଷରେ ମୋଟ ମେଲ ବୀବ-
ତାର କରନ୍ତେ ଗାହା ହେଲେ ଲୋହକୁ ତିର୍ଯ୍ୟ
ବାଧନ୍ତା କହି । ମାତ୍ର କାଳ ସହର ହୋଇଥାଏ
ଯେ ମୋଟ ଲୁଗାଠାରୁ ମୋଟ ଘେଲପଣ୍ଡକୁ
ବହି ବୁଝି ପାଇଁ । ମହର ଦ୍ରୁବ୍ୟ ବଢ଼ିବାଯେଗୁ
ଲେବେ ମଦଘ୍ୟାଜରୁ ଦେଇ କେଲେ ଅବଶ୍ୟକ
ବଲ ଫଳ ଦେବ ଏବଂ ସୁରୁଣ୍ଟାକି ମଦଧ୍ୟାଜର
କିମ୍ବାକୁ । ଅମ୍ବେମାକେ ଦୂରତ ଟିକିଥର ପର-
ଶାମକୁ କୌରୁହଳ ଦର୍ଶନେ ଅଥାବ ବଦିଥାଏ ।
ପାଇଁଯୁମେଷ୍ଟର ହେବେବ ସହା ଗମାଣ୍ଡ ଟିକିଥ
ଭାବା କରବାକାରଣ ଲାଞ୍ଚ ମଲିଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା
ଯାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ଲାଞ୍ଚ ମହୋଦୟ ତାହା ଦରି-
ବାର ଯାଏ ହେଲେ ।

三

ତତ୍ତ୍ଵାବସାଧନ ରହିବ ସମକ୍ଷର ହରେ
ଦୈଶୀରେ ଗପାଳମୂର ବଜା ମହୋଦୟ ପେରୁ
ପ୍ରଣାଳୀରେ ତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦରୁଆଛନ୍ତି ତାହା
ପ୍ରହାଣିତ ହୋଇଥିବାକୁ ଅନନ୍ତରଦାତାରେ
ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ କଲୁ । ସେ ପ୍ରାଣିଟିଏ ଅର ସବଳ ହେ
ଦେଖିଲେକେ ତହିଁ ରେ ନାହିଁ ଦେରେ ଅବସା
ସଫଳ ହେବେ । ହେବେ ପରମାଣରେ ଲେଖେ

ଗାହା ଉସ୍ତୁନ୍ତି କର ବଜାରକୁ ଧୀର ପାଇବେ
ଏବ ବଜାରରେ ଗାହାର କାର ଉପର ଦେବ
ଏବହ ଶାଖିବାକୁ ବାଜା ରହିଲା । ତାରଣ ବିପ୍ରର
ତନ ଅମଦାନୀ ହୋଇ ଶ୍ରୀଦିଵରେ ଭନ୍ଦୁ ନ
ଦେବେ ଫଦେଶର ଅମଦାନୀ କନ୍ଦ ହୋଇ ଥ
ଥାରେ । ତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରଣାଳୀ, ସାଥୀ—ଦାଣ୍ଡ
ବୁଝମୋଟି ଓ ସଂଧେଷ୍ଠ ପରମାଣରେ ଶେବାଳ
ଛୁଦ କର । ନୋଟିଏ ଶାଲହାଣ୍ଡି ଉପରେ
ଆର ମୋଟିଏ ଦାଣ୍ଡ ବସାଥ । ଉପର ହାଣ୍ଡିର
ଚଳେ ନୋଟିଏ କୁଦ ରହିବ । ଉର୍ପ ଦାଣ୍ଡ
ଯୋଗ ହେବାସ୍ତୁକରେ ଗୋଦର ହାଣ୍ଡି ମୁର-
ାଖ ବାହାରେ ଲେଖିଦେବ । ଉପର ଦାଣ୍ଡିରେ
ଶୁଭ ପୃଷ୍ଠ କର ଶେବାଳ ଅବୁ ରହିଲା ।
ଶେବାଳରୁ ପାଣି ଦୁଇ ଶୁଭ ଭାଗ କଳହାଣ୍ଡିର
୨ । ୮ ଦିନରେ ପତ୍ରାବ । ଶୁକ୍ଳପଞ୍ଜିହାଳା
ଉପରେ ରହୁଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟାହ ଦୂରନ ଶେବାଳ
ଦେବ, ଏବ ଦେବକ ୨ । ୯ ଅର ଶେବାଳ
ଉପରେ ପାଣିଛଟା ଦେବ । ଏହଥର ୨ । ୯
ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତର୍ଯ୍ୟିବ । ବୟସରେ ଶେବାଳ ତମା
ପାଶିଲାଟ ଦେବାର ବନ୍ଦ ହରକ । ବାର ଦିନରେ
ତନ ଚୈମ୍ପୁର ଦେବ । ବଲରୁଷେ ଶୁଖ ଜମ-
ପରେ ଦାଣ୍ଡ ଶୁଭ ତନ ବାହାର ଦରଳ ।
ଉପର ଭାଗରେ ତନ ପରିଷାର ଓ କଳ ଶୁଳରେ
ତନ ଦିନ ଲାଭବଣ୍ଣ ହୁଏ । ତଳ ଦାଣ୍ଡିରେ
ମୁବା ପାଣିକୁ ଅନ୍ତିରେ ଜାଳଦେଲେ ସୁନ୍ଦରୀ
ଶୁଭ ହୁଏ । ଉପବେଳୁ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସେ ୨ ର
ମତ୍ତିର ପାତ୍ର ଅଢାର ଧେର ତଳମିଳେ ।

ଏଠା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅବକାଶ ଶୃଜାଦାର ରାଜ-
ଅତେଷ୍ୟାକ ପାମରେ ଅବକାଶ ଦିଗ୍ପାତ୍ତିର
ଟର ଟେଲର ସାହେବଙ୍କ ଟ ୩୦୦ କା
ଛିହୋତ ଦେଇଥିବାର ମୋଦିବନା ଅଗର
ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ପୁଣେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ ।
ମାତ୍ରମେଇ ବଳୀ ସାହେବ ମନ୍ଦେବିଯୁ ସ୍ଵପ୍ନ
ଗୋଦିବନା ଦିଗ୍ବିର୍ଯ୍ୟକର ଥିବାମୀ ଉପରେ
ଟ ୨୦୦ ଟଙ୍କା ଓ ଗାହାର ଶମାଟ୍ ଉପରେ
ଟ ୩୦୫ ଟଙ୍କା ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ବିଧାତ କରିଥିଲୁ ।
ଅସାମୀଙ୍ଗରୁ ସବାଲ ଜିବାବ କରିବା
ମହ ଶନିବାରରେ ବଳିହତାରୁ ଶାକବିଷ୍ଣୁଦେବ
ବାରଷ୍ଣ୍ଣର ଅଧିକାରେ । ମାତ୍ର ସେଇ ବଢ଼ିଯିବା
ପରେ ତାତ୍କାରସାହେବଙ୍କ ଅଭିନଶ୍ର ଏ ହେତୁ
ଦୂରା ଦୋଜଗଲ । ଯାହାଦେହୁ ମାତ୍ରମେଇ
ସାହେବ ଯେ ଦେବଳ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡରେ ଜଗନ୍ନା
ସମ୍ମାନ୍ତରେବନ୍ତ ଅଥବାକର ଦେଇଥିଲୁ । ଏହି
ସୁବିଜ୍ଞର କମିଉ ସମସ୍ତେ ସାହେବଙ୍କ ଧର୍ଯ୍ୟ
କେ ଲୁଅଛନ୍ତି । ଅବକାଶ ଦିଗ୍ପାତ୍ତି ଟେଲର-
ସାହେବଙ୍କର ଏଠାକୁ-ବଦଳ ହୋଇଥିଲା ।

12

ଲୁପ୍ତଶ୍ଵର-ଗୃହଦାର ।
କିମ୍ବଳଖିତ ଇଂରଜାପତିରୁ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଦୁଃଖର
ଧର ଅବଶ ଦେଲୁ ସେ ଗତ ତା ଏହି ରା
ତରେ ସମୟ ଭୁବନେଶ୍ୱରପ୍ରାମ ସୁଲକ୍ଷ-
ଣାହା ବାଜେସର ସହିତ ଶୋଡ଼ି ଯାଇଥିଛି ।
ସୁରି ତା ୨୨ ଜାନ୍ମରେ ନବଚରଣୀ ବର୍ଷାଲେ-
ଗର ପ୍ରାଚୀର ସେହି ଦଶା ଦିଇଥିଛି । ଏବେବଢ଼ି
ଥର୍ମିକାଣ୍ଡରେ କି ପରମାଣ ଯତ ହୋଇଥିଛି
ସବିଶେଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବି ପାଠକାର୍ତ୍ତ । ମାତ୍ର
ସରଥୋଡ଼ିର ବଞ୍ଚି କାହାରକୁ ଅଜଣା କରୁ ।
ଅବେଳନଳେକ ଆଶା ଓ ଅହାର ବିଦା ଜୀବା
ଦୁଃଖ ମେଘ କରୁଥିଲାନ୍ତି ଏବା ବୋଲିବା
ବାହୁଦ୍ୟ । ସେମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାକରିବା
ଆବଶ୍ୟକ । ଘର୍ଷିଷକାଣ୍ଡ ବେଳିଏ ସାହାଯ୍ୟ-
କଟିକ ଗଠିର ହୋଇଥିଛି । ସେହି କଟିକ
ଦେବା ଫର୍ଗ୍ରହ କରି ସ୍ଵର୍ଗେବଳେନୀର ଅବଶ୍ୟ-
କୁଣ୍ଡରେ ସାହାଯ୍ୟଦାନ କରିବେ । ଏବେବଢ଼ି
ବିପଦରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁ-
ଳନ ଏବଂ ଏକ ସ୍ଥାନ୍ୟ ଦେବାହାର ତାତା
ସରନା ଦେବାର ନୁହେ । ଅମ୍ବେମାରେ
ଏହାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁ ସେ ଉତ୍ତରାବ ବାବା
ଜିଲ୍ଲାର ପଞ୍ଜିକପନ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯଥାସାଧ୍ୟ
ମନ୍ତ୍ରବସ୍ତ୍ର ଦୋଷ ସେ ଯାହା ଦେବାରୁ ନଜା
ଦରିବେ ଅଧିକମେ କମିଶିର ସମ୍ବନ୍ଧର ଶା
ସାନେବ ପ୍ରସବକୁମାର ପର ପେକଷଳଗ୍ରେଗା
ଇନ୍ଦ୍ରିଯାର ନିବର୍ତ୍ତ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଭାବଦର
ଠିକାରେ ଫଂକ ଦେବେ । ଇଂରଜପତି ଯାହାନି
Dear Sir,

The whole village of Bhubaneswar, the seat of the Great Temple of Lingarja in the District of Puri, comprising several hundreds of thatched houses, including the Police offices and out offices has been destroyed by fire. It occurred on the 19th March current and the villagers are in great distress.

A half of another neighbouring village called Kapileswar has been similarly destroyed. That was on the 22nd March current.

Any relief coming to the houseless villagers will be most welcome. The re-erection needs ready co-operative, supply of labour and materials at cheap cost.

On behalf of the villagers, we humbly ask that you will be kind enough to exert your influence to raise a relief fund. Any amount raised for the purpose may be remitted to the Secretary Bhubaneswar fire relief fund P.O. Bhubaneswar (Puri). Rai Saheb, Prasanna Kumar Pal, a retired Assistant Engineer, now settled at Bhubaneswar has kindly consented to act as Secretary.

The Collector of Puri, the Sub-divisional officer of Khurdah and the District Superintendent of Police Puri were all kind enough to call at the scene of occurrence and have express their deep sympathy.

Yours faithfully

Bhubaneswar	Rash Behari Naik
The 22nd 1910	Retired Deputy Collector,
	Priyanath Chatterji
	Vakil Cuttack.
	<i>Members of Bhubaneswar Temple Committee</i>

— 88 —

ଗର ଗା କୁ ରଖିରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତା-
ଦରେ ଭାରଗରେ ପେନେଗ ବୈରରେ ୧୯୫-
୧୯ ମୂରୁ ଦୋଷଥିଲା । ଗହୁପର ଅର୍ଥାତ୍
ଗା ୧୨ ରଖିରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ତାଦର ମୃଜ
୧୯୫୮ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଶେଷଳକ୍ଷିତ ଅନନ୍ତରେ
ଶଳପାତାର ଅଛି ମେଣି ମାର୍ତ୍ତିଆ ସୁତ୍ତମୁଣ୍ଡ ପରିଚି
ରେ ଉଣା କି ଦୋର କିଛି ବୁଦ୍ଧି ଦୋଷଥିଲା ।
ବେଗର ପ୍ରବୋଧ ସୁକୃପଦେଶ ଏବଂ ପଞ୍ଚାକ
ମୃତ୍ୟୁରୁ ଅଧିକ । ବଜା ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରବେଶର
ମୂରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ସହପୁର୍ବିକ ଥିଲା ।

ପ୍ରଥମ ବୌଲ ଦେଲେ ଏ ଛିଲରେ ଅଧି-
କାଶ ମନ୍ତ୍ର ଅବୌଲା ଦେଖି ଏ ବର୍ଷ ଅନ୍ତରେ
ପସଲ ପ୍ରତି ସେପର ଦୟାଶ ହୋଇଥିଲେ
ଯଧୁଣ ମାପରେ ଗନ୍ଧ ବୌଲ ବାବାର ଗାନ୍ଧା
ଅବେଳା ପରମାଣୁରେ ଦୂର ଦେଇଥିଲୁ
ଏବେବେଳେ ଶୁଣିପଣ ଫପଲ ଦେବାର ଥିଲୁ
ମାନ୍ଦୁଥିଲା । ଶୀତ୍ର ଏକଥରବର୍ଷା ଦେଲେ
ଆଶାଥିରୁ ଦୃଢ଼ ହେବ । ଅଜି ତାର ଏ ବର-
ରବୁ ହସ୍ତର ଅମ୍ବଦର୍ଶି ଅସୁଅଛି ସେ ମହାତ୍ମାଜୀ
ମାତେ ଦଶ ହଇବଗାରୁ ଠାରିଅଛନ୍ତି । ବର୍ଷା
ଅସୁଦର୍ଶି ହେଲୁ ଅଚକ୍ଷୁ ଦରେ ଅନ୍ତର ବାବାର
ଅସୁଦର୍ଶା ହେଲୁ ଅଚକ୍ଷୁ ଦରେ ଅନ୍ତର ବାବାର
ଯାଇଥି କରେହୁ ପାଇଲା ଅନ୍ତର ବିଷ୍ଵବ ଦିଲନ୍ତା

ଅମେରିକାରେ ଅଧିକ ବେଳୁଁ ସେ ସୁଦିନୀ
ଓ ମଧ୍ୟପୂର ଦିଶାର ସଜାମାତେ ସରକାରଙ୍କ
ଦିଗୁକରେ ଗୋଟିଏଥାଏ ଟିକ୍ଟ ଅଧ୍ୟୟେମତେ
ସେମ କଲ୍ପ ବନ୍ଧୁ ଯଲବାରେ ବନ୍ଧିତୁବା ସନ୍ଧି-
କରେ । ଏଠା ସବଜଳକ ସୟ ଦିଗୁକରେ
ହାଇକୋର୍ଟରେ ସେ ଅଧିକ ବନ୍ଧିତୁରେ ତାହା
ଗତ ରୂପବାର ଦିନ ଉଚ୍ଚି ହୋଇଥିଲା । ଏ
ମୋହଦ୍ଦମାରେ ସଜାମାକଳ୍ପ ପଞ୍ଚବୁ ବି ଚନ୍ଦ୍ର-
ଦର୍ଜୀ ବାରଷ୍ଣୀର ନିୟମକୁ ଆର ସବାଲ ଜାହାବ
ବନ୍ଧିତୁରେ । ସରକାରଙ୍କ ପଞ୍ଚବୁ ତାକୁର
ବସିଥାଏ ହୋଷ ଦେଇବ ତବର ବାରଷ୍ଣୀର
ପେଟ ଅର୍ଥାତ୍ ୮ ୧୦୨୦ କା ହୃଦୟବେ ଦେଇ-
ଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ପଣେ ଅନ୍ୟ ଫଳ

ମଧ୍ୟ ଥିଲେ କାଳୁ ଅଛିବନ୍ଦ ସୁନାଶିରେ ଦ୍ୱାରା
ଅଭିବାହିତ ହେଲା । ସୁତରଂ ପରମାଦଳର
ବିଷେଷଚିତ୍ତ ସରବାରର ଯେ ବିଷେଷ ଏହି,
ଦୋଷାତ୍ମକ ଗୋଲିବା ନାହିଁଲା । ଯାଏ
ବିନ୍ଦୁର ପାଇବା ଲିମନ୍ତ୍ରେ ରେତ କରିବା ବୃଥା
ବୟସ ଦୂରେ । ସୟାଂ ଦେଖିଲେ ବିପ୍ରାରତ ବିବ-
ରଣ ଉପରେବା ।

- * -

ବଜ୍ରଲାଠରେ ସେହି ତତ୍ତ୍ଵାୟଙ୍କ କେ ଯଥିଲା
ତହିଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଧୂର ଦୋଷାସ୍ତବା ଅସାମୀମାନଙ୍କର
ବିଶ୍ୱର ଦୂରତ ଅଳକ ପତ୍ରୀୟାୟୀ ତାମରୋଟ୍ଟିର
ବିଶେଷ ଅସ୍ତବେଶକରେ ଦୋଷାସ୍ତବା । ତଣେ
ଅସାମୀ ବେଳର ବନବାରୁ ଗାହାରୁ କରା ଦିଅ-
ଯାଇ ସରକାର ପଞ୍ଚରୁ ସାରୀ ଠରସ ମଧ୍ୟରେ
ସେ ସାରୀ ବାପ ହେ 'ର ପଢ଼ିଲାବରେ ତାକାରୁ
ମୁଠଳ୍ଳି ବାହାରୁ ସମସ୍ତ ଅଳପ, ପୁଲାପ ମନ୍ଦ-
ଶେଷୁର, ବୁନ୍ଦମୋହନ ଦାସ ପ୍ରତି ଏବ ବର୍ତ୍ତ
ପରହତନ୍ତ୍ର ଘୋଷ ଶଖର ସ୍ଵବାରୁ ସେ ପୂର୍ବେ
ଏହରେ କଥିତ୍ବାର ପ୍ରଭାବ କଲା ମାତ୍ର ସେ
ଯାଦା ବହିଅଛି ସମସ୍ତ ଦିଅ୍ୟା । ଏଥୁ ଉତ୍ତରରୁ
ମୋହଦମା ଅତିଲ ଦେବାରୁ ଅସାମୀମାନଙ୍କେ ମୁକ୍ତି
ଲାଭ କଲେ । କରା ପ୍ରାପ୍ତ ଅସାମୀ ମିଥ୍ୟାବନ୍ଧା
ବହବା ଦେବୁ ପୌଜିଦାତା ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷାସ୍ତବା
ଏବ ଅସାମୀମାନଙ୍କେ ମୁକ୍ତିଲାଭ କଲେଦେବେ ପେମା-
ଦକ ତାମର ଅନ୍ୟ ମୋହଦମାରେ ଧୂର ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏହରେ କଥାରୀ ଯେମନ୍ତ ସମ୍ମନତ
କିମ୍ବ କିମ୍ବନ୍ତ ତହିଁ ଉତ୍ତରେ ନିର୍ଦ୍ଦିର୍ଶ କରିବା
ଲେବଦର ଅକର୍ମନ୍ୟବା ପରିପ୍ରକାର ।

ବସ୍ତୁରେ ମେଳ ଶେଷ ଦୋରଗଲା । ବିଦ୍ୟୁତ୍
ହିମାନଙ୍କ ପଥରୁ ଜି ୫୫ ଏ ଧୂରହୋଇ
ବେଶାତାତ ବଣ୍ଣ ଘାର ଘରକୁ ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ମେଠାକୁ ସର୍ବାରମାତେ ନନ୍ଦିଭୁବ ଦୋରଅଛନ୍ତି
ମେଳର ବାରଣ ଯାଦ ସମାଦ ପରମ ନଳକ୍ରେ
ବାଦିରଥରୁ ପହଞ୍ଚିବୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ପୁଣ୍ୟର ଅ-
ତ୍ୱାସୁର, କଣ୍ଠାଲ୍ପନ୍ତର ହେଉ ଅତିରିକ୍ଷିତ
ଅଦ୍ୟାସୁ ଓ ବନ୍ଧୁର ଅମୃତଧା, ବିଦ୍ୟାକୟୁର ଶିଶ୍ରୀ
ମାତେ ପଲକ ପ୍ରତି ବନ୍ଧିଷ ବ୍ୟବହାର କରନା ଓ
ଗାଁ ଦୋଷ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ପିତା ମାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଦେଖିବା
ବେଠିକାମହାର ଦୂରବର୍ତ୍ତିଶ୍ଵରର ଘରଦ୍ୱାର
ଶୁଭ ସତକ ନିର୍ମିଶାଦ ବାର୍ଷିକାଲଗିବା, କେବଳ
ଯାମାନ୍ୟ ଜୋବହରେ ଉପଦଳୟରୁ ଯାଇ
ପର ନିର୍ମିଶ ବାର୍ଷାରେ ଲଗିବା ମେଳର ପ୍ରଧାନ
ବାରଣ ଥିଲେ । ସତ ଟ୍ୟୁନ୍ଡ ସାଲର ମେଳରେ
ଦେବଳ ହେତେଷୁଷେ ଶ୍ରାମଲୋକେ ମେଳ
କଞ୍ଚିତମେମାତି ବର୍ତ୍ତମାନର ମେଳ ସମ୍ମହାତ୍ମନ

ରହେ ଦ୍ୱାରା ହୋଇଥିଲା । ଅମେରିକାନେ ରହି
ଥାଇବୁ ଗବର୍ଣ୍�ମେତ୍ର ଏଥିର ଦ୍ୱାରା ବଜାରିବାବେ
ପଦନ୍ତ ଦିନ ପ୍ରକାଶର ବନ୍ଦେ କଷ୍ଟ କରିବେ ।
ଆବକାଶଦୋତ୍ତାନ ଦ୍ୱାରା ଏମାନଙ୍କର ତରିଥି
ଏବଂ ଦେଇବ ବଳ ହେବେଦୂର ଅବଦର କରି
ଦିଇଥିଲା ଗାହାମୟ ବଦନ୍ ଦେବା ଉଚିତ ।

ପ୍ରତିଗୋଟିଏ ପଞ୍ଚକାହାର ଦିଗୋଟି ନିଷେଧ
ଏ ପ୍ରଥା ପୁରକାର ଲଜ୍ଜାରବା ଉଦେଶ୍ୟରେ
ମାନାନର ନେତୃତ୍ବକାଥ ସେଇ ମଦଶ୍ଵର
ବଜୀୟ ବାହସ୍ତର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗେଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଅଗର କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କସଙ୍ଗ ମାନ୍ୟବର
ବୁଝେନ୍ତିକାଥ ବସୁ ହରାର ନେତ୍ରେକ ସହଯେ ମ
ଥିଲେହେଁ ବନ୍ଦ ରର ଏବଂ ମୁଖଲମାତ ସମ୍ମୁଦ୍ର
ଦାୟର ସବ୍ୟମାର ଠହିରେ ଥାରୁ
ବରିବାରୁ ପ୍ରସ୍ତାବନ ମଦାଣୟ ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଉଠାଇ
ନେଇଲେ । ଯୋଗ୍ୟବାହୀର ସବକାହ ନିର୍ବିକ
କାର୍ଯ୍ୟମାର ପୃଷ୍ଠି ଦେଇଲ ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟର ମେଳେ
ଶୌଷ୍ଣକ ନାହିଁ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ କାହାର ଏବଂ
ଦେହାରର ଲୋକ ବଥା ମୁଖଲମାକମାନେ କତ୍ତି
ମନ୍ତ୍ର ଯୋଗ୍ୟବାରେ ଉଣା ଦେଉ ବାହାରି
ବଜାଦେଶରେ ଶିକ୍ଷାରବସ୍ତାର ଏବଂ ଶିକ୍ଷାରମ୍ଭରେ
ଅଧିକ ମାନାରେ ହୋଇଥିବା ହେଉ ବେଦାବ
କାରୀ ଏବଂ ମୁଖଲମାନମାକର ବଜାକଳ୍ପ ହିଁ
କେତେ ଦୋର ପାଇବା ବିଷୟରେ ଭୟ ଥିଲେହେଁ
କିନ୍ତୁ ପ୍ରଦେଶ ଓ ସମ୍ମୁଦ୍ରାୟର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ପଞ୍ଚକାର ନିୟମ ଦେଇଲ କର ଭାବିଯିବ । ବାଦି
ଠବର ଦେବଳ ସବକାରବ ଅନୁରୂପ ଉପରେବ
ନିର୍ଭର ରଖିବା ଏଣେହରେ ସମୀକ୍ଷାତ ବ୍ୟବହାର
ନୁହିର । ସବକାରକ ଅନୁରୂପ ସେ ଉପରେ
ପାଦରେ ପଡ଼ୁ କାହିଁ ଏମନ୍ତ ଅମ୍ବେମାନେ କାହିଁ
କାହିଁ ମହି ଗହିଁରେ ଭୁମ ଘଟିବା ଯେମନ୍ତ ସମ୍ମୁଦ୍ର
ପ୍ରତିଯୋଗିବା ପଞ୍ଚକାହାର ଯୋଗ୍ୟବାର କିବି
କରଣ ହେମନ୍ତ ସହିଲ ।

କୃତ ମିଳନ ସବ ।

ଏବଂ ରୂପକାର ପ୍ରାଚୀକାଳରେ ଉପରୋକ୍ତ
ମୁନର ସୁରସ୍ଵାର ଦିଗରଙ୍ଗ ସର୍ବ ହୋଇଥିଲା
ଶୟ ସୁଦାମଗନ୍ଧ କାହୁକ ବାଦଦୂର ସର୍ବପରି
ଅପଳ ପ୍ରତିକ କରିଥିଲେ । ସୁନର ଦେଖିଲା
ମୁନ ବାର ଜ୍ଞାନକାନାଥ ବୋଷ ଉପୋଶମ
ପାଠ କଲା ଉତ୍ସର୍ଗ ଶ୍ରଦ୍ଧମାନେ ବଙ୍ଗଜାତ
ଓଡ଼ିଆ, ଭବ୍ଦୁ ଓ ରଂଗଜ ପଦ୍ମମାନ ପାଦ
କରିଥିଲେ । ଉପୋଶରୁ ପ୍ରକାଶ ହେଲା ଏହି
ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁନରେ ଜ ୫୦ ଲ ଶତ ଅଛନ୍ତି ।
ବନ୍ଦୁଧରେ ଦୁଃଖର ମୁଖଲମ୍ବନ ଓ ବାଣୀ ହିଂମ
ଶତ । ଏବଂ ଦୁଇବର୍ଷରେ ଛାଣ ଓ ତ୍ରୈଣ ଶତ

ସୁଲେ । ସୂର ସହିତରେ ଟ୍ରେନିଂସ୍କୁ ପରିମ୍ବିତ ଥିବାରୁ ଶିଖିବ ବ୍ୟାପକ ଟ୍ରେନିଂସ୍କୁ ପାଠୀଆୟି-
ମାତେ ମଧ୍ୟ ଶିଷ୍ଟକାଳୀର୍ଯ୍ୟ ଉପରୀଥାର୍ଥି । ଏହିର
ସୁଦିଧା ଅତ୍ୟ ସୁରମାନଙ୍କରେ ଗାହିଁ । ତତ୍କାଳୀନ
ପ୍ରୟୋଗ ବାହୀନର ସ୍ଵର୍ଗକ ବିଭିନ୍ନ କରିଥିଲେ ।
ମରୀ ଉଚ୍ଚ ଦୂରରେ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ମନୋଦୟ ଯେଉଁ
ପରିମଳେ ପୁରସ୍କାର ପାଇବାରୁ ଅକ୍ଷମ ହୋଇ-
ଛି ସେମାନେ ଅମାରୀ ବର୍ଷରେ ପାଇବାର
ତେଣୁ । କଠିନାରୁ ନୃପତେଷ ଦେଇ ବହୁତିରେ
ବି ଏ ସୂରର ଶିଖିବତା ବିଷୟରେ ଉତ୍ତମ
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଓ ସୁଦିଧା ମୁହାସ୍ତରେ ବେଶୀ ଶ୍ରୀ
କ ଦେବର ତାରଣ କିଛି ରୂପିତାରୁ ଲାଭାର୍ଥୀ ।
ଏ ବିଷୟରେ ସବେଷ୍ଟ ଦେବା ଉଚିତ । ପରେ
ଟ୍ରେନିଂସ୍କୁ ଦେଇମାନ୍ତର ତାରୁ ଉତ୍ସମୋଦକ
ମହାରାଜା ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଓ ଉପସ୍ତିତ ଉତ୍ସ ମୃତ୍ୟୁକଳ୍ପ
ଧର୍ମବାଦ ଦେଇଥିଲେ । ପୁରସ୍କାର ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ
ଏହାରକେ ନିଷନ୍ତ ଦୋଷତ୍ୱରେ । ସୁରସ୍କାର
ମୂଳ ଉତ୍ସବେଶୀ ଶିଖିମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସବାଦ ପ୍ରଦାନ
କରିବା ସୁରବଂ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସହାୟି ପ୍ରତିବର୍ଷ ନ
ଦେଲା ତେବେ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତର ଅବଶ୍ୟକତା
କାହିଁ ରହିଲା । ଅମେମାତେ ଆଖାକର୍ତ୍ତା ଏତିକି
ସେଇର ପ୍ରତିବର୍ଷ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ବସନ୍ତ ॥

କଲିବା ବ୍ୟବହାଳୟୁକ୍ତ ଉପାୟ
ବିବରଣ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ଭବତନାସ ଗା ୧୨ ରେ ଅଷ୍ଟକୁ ସମୟରେ
ଉପାୟ ଦତ୍ତରୀଷକାଣ୍ଡେ ହଲିବା ବନ୍ଧୁଦୟା-
ନୟର ଗୋଟିଏ ସର୍ବ ହୋଇଥିଲା । ଭର୍ତ୍ତରେ
ଶୂନ୍ୟସେଲର ସ୍ଵର୍ଗ ନେତୃଳାଟ ଏହି ପ୍ରତିନିଧି
ଶୂନ୍ୟସେଲର ବନ୍ଧୁରପଦ ମୁଖ୍ୟା ମହୋଦୟ-
ମାତ୍ରେ ସମୟରେ ଥିଲେ । ଅମଗନକର
ଶୈଳଲାଟ ସାହେବ ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ ସର୍ବପ୍ରକାଶ
ଅଳକ୍ଷତ ଦରଖତରେ । ଦର୍ଶନାସ୍ତର ସହୋତ
ଉପାୟ ତଣ୍ଡର, ଏମ ଏ ଜଣଶ, ବିଦ
ତ ୨୨୦ ଶ, ବି ଏସ ସି ଜଣ୍ଟା ଶ, ବିଦ
ଜ ୧୫ ଶ, ଓ ଏଇ ଲକ୍ଷେ, ବି ଏଇ, ଜନ୍ମଶ,
ଏମ ତ ଜଣେ, ଏମ ବି ଜଣ୍ଟ ଶ, ଏଇ ଏମ
ଏସ ତ ଜଣ୍ଟ ଶ, ଏହି ବି ଜଣ୍ଟ ଶ ଶବ୍ଦରେ
ଦର୍ଶନାସ୍ତର । ଦେଖୁଣ କବେଜର ଜଣେ ଶକ୍ତି
ଶୋଭକାବାଳା ଅଶାର ସକଳ ଏହି ପଦ୍ମାବତୀ
ସୁରତ୍ତୁପଦନ୍ତ କେବାଲୁ ଅସେକାସମୟରେ ଭାବ
ଜନ୍ମଧନ ଉଠିଥିଲ, ସେବକର ପ୍ରଧାକ ନକ୍ତା
ବକ୍ତାଳମ ମହୋଦୟକ ଅଦେଶମତେ ବନ୍ଧୁରପଦ
ମୁଖ୍ୟା ମହୋଦୟକ ବନ୍ଧୁକ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇଥିଲ
ଆମାକଣ ବଧାମଧ୍ୟରେ ସେ କହିଲେ ସେ

ଶ୍ରୀର ଉତ୍ସବିଷୟାପେ ବ୍ୟବ୍ସାଳୟ ଯେଉଁ
ନିୟମ ଦର୍ଶାନ୍ତ କାହା କଠିନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ
ପଢ଼ାଏ ସେମନ୍ତ ବିଦ୍ୟାଲୟମାତକର ଉତ୍ସବ
ଦେବ ଦେମନ୍ତ ଛିଲାଏ ଉତ୍ସବ ପ୍ରତିଗ ଦୋହର
ବାହାରବେ । ଶ୍ରୀପ୍ରଭାଦର ଉପସ୍ଥିତ ଉପକରଣ
ଏବଂ ଶତବିଂଶ ୩୦ର ସୁଧାକିମନ୍ତ୍ର ବସ୍ତୁକ ସ୍ପୃ-
ହାଳୟ କଥାର କାମମାତ୍ର କଲେଜ ଗୋପି ଆଜ
ନାହିଁ । ସୁଧାବାପେ ସେମନ୍ତ ସରକାରଙ୍କୁଠାରୁ
ଉତ୍ସବକୁ ଅଧିକାରୀମାନର ପ୍ରଦେଶକର ଦେମନ୍ତ
ଦେଖିଯୁଁ ଅନ୍ତରାଜୀବ ବଦାନ୍ୟତାର ମଧ୍ୟ
ଅପେକ୍ଷା ଥିଲା । ବସନ୍ତରେ କାଶମନଜ୍ଞାରର
ମହାବଳା ବଦରମୟର କୃତ୍ସାଂକଲେଜର ଉତ୍ସବ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୂରଲକ୍ଷ୍ୟକା ଦାକ ଉତ୍ସବଗୋଟିମ ।
ପିନ୍ଧ ପଡ଼ିବାପରାପେ କଙ୍ଗ ମର୍ମିନ୍ଦେଶ ଗାନ୍-
ନାଟରେ ଗୋଟିଏ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ବସାଇଥାଇଲା
ଏବଂ ବ୍ୟବ୍ସାଳୟର ଅନୁବଳେଜ ବର୍ଷାରୁ ।
ଏହି ଅନୁବଳେଜରେ ଜ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଶତି
ପଢ଼ାଇଲା ଏବଂ କାଶମନଜ୍ଞାରର ମହାବଳା
ପ୍ରତିବିହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅଧିକାର ଏବଂ ୩୦କୁରମହ ସଜ୍ଜା
ସ୍ପୃତାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦସକାର ଟଙ୍କା ଦାନ
ଦେଇଥାଇଲା । ଦ୍ୱାରବଜର ମହାବଳାକ୍ଷେତ୍ର ବଦା-
ନ୍ୟାଗା ଦେଇ ବ୍ୟବ୍ସାଳୟର ଗୋଟିଏ ସ୍ପୃତାଳୟ-
ମାର ନିର୍ମିତ ହେଉଥାଇ ସ୍ପୃତାଳୟ ଗାନ୍ଧା ଅଳକୃତ
କରିବ । ଶ୍ରୀମାତକ ମନ୍ତ୍ରମାଧ୍ୟବିଷ୍ଵା ଯୋଗୁ
ଦେବର ଅପରାଧ ସମ୍ପଦିତ ଦେବ ବର୍ତ୍ତମାନ
ପ୍ରଗାଢ଼ ଚନ୍ଦ୍ରାର ବସନ୍ତ ଦୋହାରୁ ଏବଂ
ବର୍ତ୍ତମାନକାରୀ ଲେବେ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ବରୂପାର
ମନ୍ତ୍ରି ବିଜ୍ଞାନୀ କାରଣ ଲାଗିଥାଇଲା । ସୁଧାର
ପ୍ରତିବାରନିର୍ଦ୍ଦେଶ ବିଦ୍ୟାଲୟ ଓ ବଲେଜମାନଙ୍କର
ଅଧିକ, ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ପିନ୍ଧକ ଏବଂ ପିଲମାଳକ
ଅଭ୍ୟାସକବ ଉପରେ ବ୍ୟବ୍ସାଳୟର ବର୍ତ୍ତ-
ପିନ୍ଧମାତେ ନିର୍ଭର କରିଲା । ବ୍ୟବ୍ସାଳୟ
ଅନେକଦର ସେମାନଙ୍କ ସାହାରୀ ଲେଜିବା
ମାତ୍ରରେ କାହା ପାଇବା ସମ୍ଭବଦୟ । ଶ୍ରୀମା-
ତକ ସହମତ ଶିକ୍ଷାର ଅକାଶମୁକ୍ତରେ
ଅରଣ୍ୟ ତରଣ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶତ୍ରୁମାତକ
ଲାଭଦିଶା ପ୍ରାଚାର । ପ୍ରଥମଟ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ପୃତାଳୟର
ଅପେକ୍ଷାକରେ । ମାତ୍ରମୁକ୍ତାବାପରାପେ ବର୍ତ୍ତମାନ
ବର୍ଷ ସାଇମନ ବରତାରରୁ କବା ଦ୍ୟାମ
ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ସାଧାରଣତାରୁ କବା ଦ୍ୟାମ
ପ୍ରଥମ ଦ୍ୟାମ ସାଧାରଣ ଦୋହାରାରେ । ଏହା
ଦେବରେ ସେ କାହା ଦୋହାରୀକ ଏମନ୍ତ ଅନ୍ତର
କରିବା ଅବଶ୍ୟ କୁରାଗା । ଶତ୍ରୁମାତକ ଦୂରିର

ଦେବୁ ଗୋଟେ ୪୨ ସପ୍ତ ଏବଂ ଜୀବନାଶାହ
ଗର୍ଭାସ୍ତ୍ରକୁ ଗାଢା ଦେଖିବାକୁ ମରେ ଉତ୍ସୁକ୍ତରୁଷେ
ନିର୍ବାଚିତ ଶୁଣୁ ବାସ ସରକାରଙ୍କାଣେ କେତେ
ଶର୍ତ୍ତବେଳେ ସଫା ଗାଢା ଅଧିକ କୃତି କରି ।
ଏଥରୁ ଶୁଣୁ ବାସ ଅଧିକ ଏବଂ ଅଧାରବଳ
ମଙ୍ଗଳ ମେଲାବାଣୀରେ ନ ପାଇଲେ ଏଗଦ୍ଵାରା
ଯନ୍ତର ବନ୍ଦର କାହିଁ । ଶର୍ତ୍ତକ ଓ ଅଧାରବଳକ
ବିପରୀତ, ଦୁଃଖପାତା, ଶୁଭ, ସହାନ୍ତ୍ରୁତ ଏବଂ
ସହାରର କୁପରେ ଆଜି ବସନ୍ତବରର ହାର୍ଷି-
କାରଗା ନିର୍ଭର ରଖିଲେ ଏବଂ ଯେମାନେ ଶୁନ୍ମାନଙ୍କ
ସଙ୍ଗେ ମେଲମେଲେ ସୁମାର ରଖାଇ ତେଣ୍ଠା କରେ
ଅବଳମ୍ବେ ପାଇ ମନ୍ଦିର । ଏଥରୁ କାର୍ଯ୍ୟବାଧୀନେ
ଉତ୍ସୁକ୍ତ ଶୈଶବ ଗାଢା ନେତୃତ୍ବକରିବାରେ କିମ୍ବା
ଶୁଭ ଦେବ ମାତ୍ର ଗାଢା ଦେବିରଙ୍କରେ ଯେଉଁ
ସୁଧାର ଜାଗ କେବଳକୁଣ୍ଡଳ ଦକ୍ଷିଣାହୁଁ ସରକାରେ ।
ଦେବିର ପୁରୁଷରେ କୃତବ୍ୟା ଶିରତମାନେ
ସେମାନଙ୍କଠାରେ ନ୍ୟୁନ୍ୟାଗ ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରଭକ୍-
ଲାଭର କରିଥିଲେଦେବେ ବିଦ୍ୟାବ୍ୟାଳୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରତିବିଧାନରେ ସହାଯ ଅଛୁଣ୍ଣ । ଗର୍ଭମଠନ
ଓ ବିଦ୍ୟାପାର୍କନ ସମୟରେ ଶୁନ୍ମାନେ ଦେଶର
ରାଜକେନ୍ଦ୍ରିୟକ କଥା ତତ୍ତ୍ଵ ବିବାଦିବା ବିନ୍ଦୁ ରାଜ-
ନୈତିକ ସଂସ୍ଥାରକ ହୋଇ ବାହାରିବା ଉପର
ନୁହେ ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ଶୁନ୍ମାନଙ୍କ ପ୍ରତି
ଜ୍ଞାନ୍ଦୁଷ୍ଟ ରକ୍ଷିତ୍ୟା ଦେବୁ ଶିଶୁକମଳର ସୁନ୍ଦର
କୌଣସି ରାଜକେନ୍ଦ୍ରିୟକ ଦଳରେ ଯୋଗଦେବା
ଉଚିତ ନୁହେ । ଯେପରି ଶୁଦ୍ଧ ବିଦ୍ୟାଲୟରୁ
ବାହାର କରେଗରବେ ସେହିତା ତାଙ୍କର
ଯୋଗିତାର ପ୍ରମାଣ ଥଣେ । ପ୍ରତିନିଧି ମହାଶ୍ରୀ
ବହୁକୁଣ୍ଡ ପାଇବ କରୁଥା ଶୈଶବମଳର ସୁନ୍ଦର
ସେଇର ମରହାଦୟ ବାବ ଶୁଯୋମ୍ୟ ବକ୍ତ୍ଵା
ଦେବୁ ଧନ୍ୟବଦ ଦେଇ କହିଲେ ଯେ ମନ୍ତ୍ରିଜୀ
ଏବଂ ଶୁନ୍ମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗୀ ଶିଶୁକମଳର
ମିଳିମିଳା ଉପରେ ଟିଲାକର ରମର ବଥ ଭାବୁ-
ପର ଉଦ୍‌ବ୍ୟାପ ବୁଝି ଏବାକୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରେ,
ରସ୍ତରେ ତାଙ୍କର ଶାସକକର ଶୈଶବଦେବାର ଆୟ-
ୟବା ଓ ଉଦ୍‌ବ୍ୟାପରେ ପ୍ରଭନ୍ଧକ ସୁଦର ଏବଂ
ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଅତିରିକ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଲୟର ଉ-
ଦ୍ଧିତ ଅଗ୍ରବଦ୍ଧ ବହିବର କହ ବଜ୍ରମର
ମହେଦୟ ସମ୍ମ ବଜ୍ର ବଲେ । — ପୁରନିଧି ମହେ-
ଦୟକ ଉଲ୍ଲି ଅନ୍ତରୁ ସାରଗର୍ଭ ଏବଂ ଅନ୍ତରୁକାରେ
ବହୁପ୍ରତି ଜୀବ, ଶର୍ତ୍ତକ ଓ ଅଭିଜ୍ଞବକ ତଥା
ପରମ୍ପରାମେଧିକର ଦୁଃ୍ଖ ଅର୍ଦ୍ଧର କୁଆରୁ । ଶିଶୁ-
ବାସଯୋଗେ ବିଦ୍ୟାଲୟର ଉଦ୍ଦତ ଯେ ଦୁଃଖଗତି-
ରେ ଦୁଃଖ ଏଥରେ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ । ପୂରବାଳ
କୁ ଅମ୍ବେମାତ୍ର ବୃଦ୍ଧିପର୍ଯ୍ୟାପନ ଦେବୁ ଏଥରେ
ଅବସ୍ଥା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ଦୁଃ୍ଖ ଦୁଃଖ ପ୍ରତି

ଅନୁଷ୍ଠାନ କୋର ସହର ମୋଟପଦିତ ଧର୍ମକୁ
ବିଦ୍ୟାଲୟମାନଙ୍କରେ ଶାଖାବାବ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଇ-
ଅଛୁ ଦେଖଇ ଧନିଲେବମାନେ ଏଥୁ ପ୍ରତି କୃପା
ଦୁଖୀ ପାଇରେ ଅଛିରେ ସୁତ୍ରଜୀବିଦେବ ।
ଶୈଶବମାନେ ପିଲାଳ ସଙ୍ଗେ ନିବାସିଣୀ ଦୂରବା
ହାର ସବୁଝାନ୍ତଯୋଗୁ ଯେମନ୍ତ ସହରେ
ଚରଣ ସମଠ ହୁଏ ଚେମନ୍ତ ଅଛୁ କାହିଁରେ
ହୁଏ କାହିଁ ଏବ ଏହି ଶୈଶବମାନେ ପିଲାଳ
ସଙ୍ଗେ ନେଇର ପ୍ରାନ୍ତରୁ ପାଠାଗାଇପାଏ
ଦେଇମେଳ ଦେବାପ୍ରତି ମନୋଯୋଗୀ ଦେବା-
ର ଦେଖିବା ସୁଖର ବିଷୟ ।

WANTED.

Two Sub-Inspectors and one Head constable for the Nilgiri State Police on salaries of Rs. 25/- 20/- and 12/- per month respectively. Urias candidates with fair knowledge of English and experience in Police work will have preference. Applications with testimonials of respectability and good moral character will be received by the undersigned up to 10th proximo.

Nilgiri Raj office   BRAJA BALLADHAR BOY.
Dated 22nd   Sheristadar
March 1910.   For Rajah.

ସପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

ବନ୍ଦକରୀ ରଗଜେହ ।

ତେ ମାନ୍ଦ୍ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ହେ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ସବୁରୁ-
ମାର ଘରୀ ବାହେବୁର ସବର ମହିମାରେ ଅଗ୍ରାଧିକ
ହେଲେ ଓ ଏ ପ୍ରେରୀ ମାନ୍ଦ୍ରାଷ୍ଟ୍ର ଓ ସବୁର ବିନାର ଶମା
ଘାରଲେ ।

ବହୁକର ଦଶେଷ ଅନନ୍ତର କେବେ କରିବାକୁ ମିଳିଲା ଏବଂ ପରାମର୍ଶରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

କେବଳବୁଦ୍ଧର କାନ୍ତି ପଦ୍ମପୂର୍ଣ୍ଣବିଦ୍ୟା ଏବଂ ପୂର୍ବର
ପାଦପାଦିକରଣ କାହାର କାନ୍ତି ପଦ୍ମପୂର୍ଣ୍ଣବିଦ୍ୟା ?

ବାରୁ ନର୍ତ୍ତନକୁ ମିଳି ଓ ବାରୁ ପରିବର୍ମାର ଘୋଷାର
ସମ୍ବଲପ୍ରଦ ମନ୍ଦିର ପଥରେ ଏହି ଗୋଟିଏ ବାହାନ୍
ହେଲା ।

ମୁନ୍ସଗ ବାରୁ ପରିହରିତ ଶୈଖ୍ର ମେ ଛେଦିଲୁ
ହଠାତେ ।

ଯାଇବୁର ସଧ୍ଵିନ ଦେହର ପଦବିଗତିକ ମାତ୍ରଥେଣ ବାରୁ
ବସନ୍ତ ସମ୍ବାଦର ଉତ୍ସବ ମନ୍ତର ଚାରିଯାଇ ।

ବ୍ରାହ୍ମଣା ଦେଇଲାକୀ ବଜାରର ଘରକୁ ଉଦୟିନେଇ
ମିଳିଲାଏଇ ସାରାମେହାରେ ଯାଏ ପହି ଥିଲା

ଅପ୍ରକଟିତ ଶାକଶୂନ୍ୟ ଓ ବିଜ୍ଞାନିକ ଦୃଶ୍ୟରେ ।

ମତେବ ଲାଗିଲେ ।
ନମ୍ରତାର ରତ୍ନ କାହିଁମାତ୍ରା ପାଇସୁର ମେରପରିବା-

ପଦ୍ମର କମିଶନର କିମ୍ବା ହେବେ ।
ସହଚରତାର ଅଧିକାର, ବାରୁ ହାତଧଳ ନିଷ, ବାରୁ

ବୃକ୍ଷ ପ୍ରସାଦ ବିଂହ, ବାନୁ ନାଚକ୍ରାନ୍ତ ପାଇ, କାନ୍ତ ମୁକଳନ୍ତର

ମୂଳା ଅଧିକାରୀଙ୍କର ପଦଗତିରେ ଉତ୍ସାହିତ
ଲାଭ କରିଥିବା କଣେ ଶିଖେଷିତ ଏବଂ ବୈଚିନ୍ୟ
କିଛିନ୍ତା ବାହକା ବିଦ୍ୟାକୟ ନିମନ୍ତେ ମସିନ
ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା (ଦଷଟଙ୍କା) ଦେବନରେ ଜଣେ
ଦକ୍ଷତାରେ ଶିଖେଷିତ ଅବଶ୍ୟକ । ଶେଷୋକି
ବିଶ୍ୱ ଦେଶୀଯତାପଦ୍ଧତିରେ ଅଭିଭବା ଲାଭ
ଦେଖିବେ ଅତୁର ମସିବ ଟ ୫୫ ଟଙ୍କା (ପାଞ୍ଚଙକା)
ରେଖାବୁଁ ଲୋକନିଃସମ୍ପଦରେ । କର୍ମ ପାଇଁକା
ମାତ୍ରେ ସ୍ଵ ସ୍ଵ ପ୍ରକାଶିତ ପତ୍ର ସହିତ ନିମ୍ନ
ସ୍ଵାଚରକାରୀଙ୍କ ନିହାଟ ଅବେଦନ କରିବେ ।

ମଦୟା ମତାବଦୀର ଉପଦ୍ୱୟ କେଳିବା
କୃତରେ ଅବସ୍ଥାପିତ । ଗୋଟିଏକ ଓ ମଦୟା
ଉଦୟ ସ୍ଵର୍ଗ ଜଳବାୟୁ ମେଣ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟଦି
ଶାର୍ମ । ୩ । ୧୯୫୦ ମସିହା ।

କାଶିନାଥ ମହାନ୍ତ୍ୟ
ଭାରତ ଚେଷ୍ଟାରମେନ୍‌
ଏକ୍ସାରେଣ୍ଟ କୋର୍ଟ୍
ବୌଦ୍ଧ ଗୋପ୍ତା
ଭାରତ ବିହିଲେ

ବିଜତ୍ ସହାରାରଚ ସମ୍ପଦ କ୍ଲାପା

ବୋଲାରି

ଅବ୍ୟାକ୍ଷମିତି ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଓର ପକ୍ଷର ତୁଳ୍ୟ ହେଉଥିଲା

ଅନୁର ଶ୍ରୀ, କିମେ ପେଣ

ଭାବୁର ଅଳ୍ପଗମ ଦିନାର କବି ବିଷୟର
କୋପରବତ୍ର ବିବିଧ ଶନବନ୍ଧର ର ରଚନା କର
ଉତ୍ତଳପାହିଦିର ଯେ ମହବ ଉପକାର କର
ସାଇଅଛନ୍ତି ଏହା ସମସ୍ତେ ଜାଗନ୍ତି । ଏହାକି
ରା ଏ ବିଚିତ୍ରଭାବର ଉତ୍ତଳର ସାଧାରଣ ଲୋକେ
ଅତୀଥିପରେ ପଦ୍ଧାରିବେ ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟରେ
ଉତ୍ତଳ ମହାଭାବରକୁ ଚଳିଥିଲା ପୋଖରୁ ସର୍ବତ୍ର
କର ସଥାପନ୍ତି ସମୋଧନ ତତ୍ତ୍ଵ ଶୁଣା କରିଥାନ୍ତି
ଏହି ସ୍ମୃତି ଯେଉଁପରି ରଚିବ ହୋଇଥାଏ
ତାହା ନହିବା ନାହିଁଲା ମାତି । ଗୋଟିଏ ଶନ
ପକ୍ଷ ସାରଳେ ଅତ୍ର ଗୋଟିଏ ଶନ କଷ୍ଟୀୟ ପଢ଼ି
କାରୁ ଯତ୍ତା ହେବ । ପ୍ରଗୋଚି ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦ୍ୱାରା
କିମ୍ବରେ ଦିଅମନ୍ତର ।

ଅଠେବ ଟ ୦ ୬ ମଧ୍ୟପଦ୍ଧତି ୦ ୧ ପରିଷକ
 ଟ ୦ ୬ ବନ୍ଦପଦ୍ଧତି ୮ ୫ ବିଶ୍ୱାସପଦ୍ଧତି ୮ ୦ ୫/
 ଦ୍ରୋଘକ ଟ ୦ । ଉଦ୍‌ଦ୍ଵୋଗପଦ୍ଧତି ୮ ୫ ଲ୍ଲାବ୍ସପଦ୍ଧତି
 ୮ ୦ । ଓବାଲ୍ ଦଶପଦ୍ଧତି ୮ ୦ ୧/ ଅଠେପଦ୍ଧତି
 ସମ୍ମାନ ମୂଲ୍ୟ ୮ ୪/ ମାତ୍ର ସମ୍ବଦ୍ୟ ପଦ୍ଧତି
 ଏହିଥେ ନେଇରେ ୮ ୪/ ସଲେ ଟ ୯୫

ପତ୍ର । କନ୍ଧ ଦେବେ ୮୦ । ଖଣ୍ଡ ଅଧିକ
ପତ୍ର । ଅର୍ଥାତ୍ ସକମୋହ ଲୁହ ଏ ଏକ କଳ୍ପ
କରିଶକ ଏ ୨୦୫ ଗାନ୍ଧ ଲା ପତ୍ର ।
ଏହା ସୁଲବ ମୂଳରେ ଝେଣାରେ ମଦାଷ୍ଟରର
ଦେହ ଛପାଇ ନବାନ୍ତି । ପ୍ରତି ଅଣ୍ଟ ଦେଲେ
ସଜ୍ଜା ରମ୍ଭ ଦୟାସିନ୍ ।

ବନ୍ଦବ ଦରଘାନଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ସ୍ଥଳ
ହୋଇଲେ କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା ଦେବାରୁଥିଲା ।

WANTED.

Two Sub-Inspectors and one Head constable for the Nilgiri state Police on salaries of Rs 25/-
20 and 12 per month respectively.
Uria candidates with fair know-
ledge of English and experience
in Police work will have prefe-
rence. Applications with testi-
monials of respectability and
good moral character will be
received by the undersigned up
to 10th proximo.

Nilgiri Raj office } BRAJA BALLABHA ROY.
Dated 22nd } Sheristadar
March 1910. } For Rajah

NOTICE.

Is hereby given that a veterinary scholarship of Rs. 12 per month is to be awarded to a student desirous of prosecuting his studies in the Bengal Veterinary College. The candidate must be above 18 and between 26 years of age and should apply with certificates as to his age, good morals and education to the undersigned before the 31st March 1910.

Cuttack } G. N. Chowdhury,
1-3-10. } Vice Chairman.

ଓକ୍ତୁମ୍ବର ଦୀପିକା

THE CONVOCATION.

On the 12th instant, the very day on which the Bengal Budget was presented and discussed at the Bengal Council, came off the annual Convocation of the Calcutta University. His Excellency, the Chancellor presided. The main speech of the day was delivered by the Vice-Chancellor, Mr. Justice Mookerjee. He reiterated the warning he has so often given against the students and their teachers taking part in politics. He urged with great force the necessity of providing colleges and schools with adequate and well-managed places of residence for students. He appealed to Government for a liberal grant. He said — "The problem is by no means easy of solution, but there are I venture to think, two powerful and

effective remedies at our disposal. In the first place a systematic extension of the residential system is immediately needed; in the second place, a well-planned and determined effort must be made to impart moral instruction to our boys in schools and to our youngmen in colleges at every stage of their career. I make no secret of my conviction that without a liberal grant-in-aid from State, continued for many years, and supplemented by private effort on an equally extensive scale, it is impossible to provide colleges and schools with adequate and well managed places of residence for their students".

As to imparting of moral training he is of opinion that no practical or permanent good can be gained if students are made merely to commit to memory ethical rules and formulas selected from great writers of the past. The mere examination too of the primary grounds of moral obligations will not have the desired effect. He maintains that special arrangements ought to be made to present regularly to youthful minds concrete instances of noble and virtuous life. He said—“For more than half a century we have taken the risks inseparable from an exclusive expansion of the intellectual faculties of our students, and it is not a day too soon to undertake the development of the moral side of their nature.” The well being of the students depend to a great extent on the hearty co-operation of the teachers and professors and the Vice-Chancellor was glad to declare that the teachers as a whole were heartily co-operating with the central authorities in combating the present crisis. There can not be any doubt that in sounding the alarm against students and teachers taking part in politics the Vice-Chancellor echoed the sentiments of parents and guardians and a large section of educated men.

ନଗ ଫା ୨୩ ଉତ୍ତରେ ଶେଷ ହେ । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହରେ ପଞ୍ଚାବ, ପୂର୍ବବିହାର ଓ ଦୟିଶଭୁବନରେ
କୃଷ୍ଣ ଦେଉଥିଲା । ଚେଷ୍ଟାଜିରେ ଦୃଷ୍ଟିର ପର-
ମାର ଏକା ଦିନ ଖାତ ଉତ୍ତର ଦେଉଥିଲା । ପୂର୍ବ-
ବିହାର ଓ ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ଏକା ପ୍ରାନରେ ଏକାଶରୁ
ଅଧିକ ଏକ ଦୟିଶଭୁବନରେ ବନ୍ଦ ଉତ୍ତା ଥିଲା ।

—*—
ଏହନ ଅନ୍ତେସୁଗର ଜାତ୍ରା ହୋଇ ପଥ୍ୟ-
କାଳ ଥିଲୁ ଯୁ ତ କରୁଥିଲା । ପଥ୍ୟର ଗୋ ୧୫ ଟି
ମଣି ଖୋଲିଯାଇ ଗଲାର ଧାରୁ ନିର୍ଗତ ଦେଉଥିଲା
ଏହିମଧ୍ୟ ପ୍ରଧାନ ଗଲାରଧାରୁ ସ୍ପୋର ପୁଣୀ
ଗଲାର ଓ ପୁ ୧୨୦ ଟଙ୍କା ପରିମାଣରେ ବନ୍ଦ ଦୂରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବହୁଯାତ୍ରୁଥିଲା । ଲୋକେ ଶୁଭ ହୋଇ ପଲାନ୍ତିକ
କରୁଥିଲା ଏବଂ ଶୁଭମିମାଳ ନମ୍ବୁ ହେଉ-
ଅଛି ।

ବରତ ବାନ୍ଦଳେର ପୁଣ୍ୟକଲାରେ ଦେଖି
ମହିର ମାସୁଳ ଗାଲପତ୍ର ଟ ୨୨୯ ରେଖାଏ
ଥିଲା । ମାଧ୍ୟବର ବଜାର ଲେଖୁବ୍ୟ ଗଢ଼ିର
ଶୋଷଣା ପ୍ରକାର କଠଅଛାଇ ତ ଏହ ଅପ୍ରେକ-
ମାପ ଅରମର୍ଦ୍ଦ ଚକ୍ର ବାଲେଏର ଏହ ପୁଣ୍ୟ
ମିଛନ୍ତିପାଇଲିଛି ସୀମାମଧ୍ୟରେ ମଦର ମାସୁଳ
ଗାଲପତ୍ର ଟ ୨୩୦ ପ୍ରକଳରେ ଟ ୩୮୮ ଟେଙ୍କା
କିଲାର ଅଳ୍ପ ସହିପ୍ରାକରେ ଟ ୩୫୯ ରେଖାଏ
ଧ୍ୟାନଦେବ । ସୁତ୍ରା ତତ୍ତ୍ଵକଳ ମିଛନ୍ତିପାଇଲିଛି-
ମଧ୍ୟରେ ଗାଲପତ୍ର ଦଶଶଣା ରୁକ୍ଷିତଳ ।
ପଦରରେ ଲେଳକଳର ବେଳମାର ଅଧିତାବୋଲ
ମାସୁଳ ବଟିଲ ତ ୧ ସହିଦେ ମାସୁଳ ବଟିଲା
ଉଚ୍ଚତା ।

- 8 -

ଶେଷାର ନାକା ଲିଲାର ଗତ ଜାନୁଯୀଷ୍ଣ
ମାସକ ଜନ୍ମ ମୃଦୁ ବିବରଣ ଯଥା:—

	ଜନ	ମୂଲ୍ୟ
ଡକ୍ଟର	୫୬୮୯	୪୩୩୭
ବାଲେଧୁର	୩୦୨୮	୨୩୦୨
ସୁଖ	୨୪୩୬	୨୨୦୫
ସମ୍ବଲପୁର	୨୨୫୩	୧୪୯୮

ଏହିମଧ୍ୟରେ ହେବଳ ସୁରାରେ ଖୋଜାଯାଇଲା
୧୦୭ ଓ କାଳେମରରେ ବସନ୍ତ ସେଗରେ
୧୭ ମୂଳ ଦୋଷଥିଲା । କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ଖୋଜାଯାଇଲା
ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁରରେ ଖୋଜାଯାଇଲା ବସନ୍ତ
ଅହୋ ମଧ୍ୟରେ । ଅନ୍ୟ ପୁରଜଳରେ ଉଚ୍ଚସ୍ଥ
ସେମ ସାମାଜିକ ସ୍ଥଳ । କିମ୍ବା ମୁଗ୍ଜ ଉଣା-
କ୍ରାବ ସାପ୍ତି ବଲଥିବାର ସ୍ଥଳାବ୍ଦ ।

— * —

ହମାଳୟ ପ୍ରଦେଶାନ୍ତର୍ଗତ ଭାରାକରିଛୁ
ମହାବୀଜାଳ ସହିତ ଭାରତ ବବର୍ଣ୍ଣିମେଷବର
ନୂତନ ସକଳ ସଙ୍ଗାଦଳ ହୋଇଥିଲା । ଭାରାକ-
ର ମହାବୀଜାଳ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରରୁ ଅଧିକରଣ
କେବଳ ପାଇଁ ଥିଲା ମାତ୍ର କରନ୍ତି ୧୯୫୦
ମଧ୍ୟଦିନ ଜନମାନାମାତ୍ର ଗାନ୍ଧୀ ବଦଳିବା ଟଙ୍କା
ହିସାବେ ପରିବାର ନୟର ଦୋଷର ଦୋଷର । ମହା-
ବୀଜାଳ ସଙ୍ଗର ଅଭ୍ୟନ୍ତରୀକରଣ ଆସନରେ ସବା-
କାର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରସରଣ କରିବାକୁ ପାଇଁ ମାତ୍ର ରଜା
ସରକାରବାବାଦୁରକ୍ଷ ପରମର୍ଶ ଅନୁଯାୟୀ ଦହନ
ସମକୀୟ ଶାସନ ଜଳାଇବେ । ସବିମ ଏବା
କୁଠିତହାର ସଙ୍ଗେ ସରକାର ସୀମାପରିକରେ
ବିବାଦ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲେ ସରକାର ଗାନ୍ଧୀଦୁଇଟି
ପଞ୍ଚାବରେ ନିଷ୍ଠି ଦିବାର ବିଧ ଦୋଷର ।

- 0570 -

କରିବ ଟୁଳାଙ୍ଗମାର ଅଧିମାନଙ୍କର
କାହିଁବ ସବୁ ଏହି ଶୋମକାର ହୋଇଥିଲା ।
ସବୁ ୧୯୦୫ ସାଲ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ଶେଷ ହେବା

ବର୍ଷର ଦେଖାକ ସୁମ୍ଭାବ ହୋଇ ସେ ବର୍ଷର
ତାର୍ଯ୍ୟର ସୁଅଳ କୁଣ୍ଡିରେ ଅଣିଗଣ ପନ୍ଦବସ
ଚ ୩୦ କୋ ଲେଖାଏ ପରିଚୟ ବା ଲାଭ ପାଇ-
ବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋହାଥିଲା । ଏଥିପୂର୍ବ ଦେଖେ
ବର୍ଷ ଶତବିର ଚ ୨୫ ୯ କୋ ଲେଖାଏ ଲାଭ
ପାଇଥିଲେ ଏବ ଏହୀ ବର୍ଷ ଚ ୩୦ କୋ ସୁକ୍ରି-
ଦିଆ ଯାଇଥିଲା । ଏହୁ କଣ୍ଠାଳ ବ ଏହ ଉପି-
ଦେଲ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇ କରାଗର ସୁଅଳ ଦେଖ
ଇଥିବା ପ୍ରଦୟକ୍ଷେ ଦେବଳ ଗରବର୍ଷ ଉଛଳ
ଶାନ୍ତି ଛାଡ଼ା ଏ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅଧି କୌଣସି
ଦେଇଲୁବା କଣ୍ଠାଳ ସ୍ଥାପିତ ଓ ଦେବା ବଢ଼ି
ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଥିଲେ ।

— — —

ନୂତନ ପ୍ରେସ ଥରନ ଅନୁଷ୍ଠାନେ ବଜ୍ରୀୟ
ମବର୍ତ୍ତିମେଳ ଘେଣିଲା ପ୍ରଭୁର କହାଲୁଛନ୍ତି ବି
‘ଶାଖିତଳାରଚ’ ଏବଂ ‘କହ୍ୟାଳୟସଙ୍ଗ’ ନାମରେ
ସେଇ ଦୂରଗତ ପ୍ରାଚୀକାମଳ ପ୍ରଭୁର ବୋଲି
ଅଛି ସେ ସମସ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନର ବଳପ୍ରୟୋଗର
ପ୍ରବର୍ତ୍ତିକ ଏବଂ ସଜ୍ଜିବିଦ୍ୱେଷଗର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୱର
ଥିଲେ । ଅବେଳା ସେହି ତାମଜମାତ ବଜ୍ରାଳ,
ମଂଗଳା ଅଥବା ଅଧ୍ୟ ଗୋବିନ୍ଦି ରୂପାରେ ଶଶ
ହୋଇ ସେହିଠାରେ ପାଦ୍ୟାୟିବ ସରବାରବାହା-
କୁର ସବୁର କରିବେ । ଦେବେତଣ ଦୁଷ୍ଟଲୋକ
ଏପରି ତାମଜମାତ ଶଥ କରି ବାରି ଦେବଳ
ନିଜର କୃପାରୁଦ୍ଧ ତରଗାର୍ତ୍ତ ଦିତା ଅଥ ବିଜ୍ଞା
ମୂର୍ଖ ପାରବାହାନ୍ତି ଅଥବା ସେମାନ୍ତର ଦୁଷ୍ଟମ୍ଭା
ଯେତେ ପରି ନିଷାହବନ୍ଦୁ ଅହାରଣ ବିଜ୍ଞା
ପ୍ରେସ କରିଥିଲୁଛନ୍ତି ଓ ପୁଲାଶ ଶବ୍ଦ ଗଲାପ କନ୍ଦ
ଦେଇଲାହି । ଭରବାର ଦେବେ ଏମାନଙ୍କ
ସୁଦୂରି ପ୍ରହାନ କରିବେ ।

- 1 -

ବେବାକାଳର ଅବେଳ ସରଜବାର ବାଣୀ
ଶତବୀ ଅଦୟ ସହାସ୍ର ବାର ଆବେଳ-
ପକ୍ଷ ସହିତ ପ୍ରତିଯେ ବାଣୀ ଅଦୟ
ଦର ତ ଥାରିବାରର ବନ୍ଦ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଳ୍ପ,
ବୌଣି ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କରୁଥିବାର ଦେଖି ରତ୍ନାକାରିମା ବାଣୀ ଅନ୍ତରୁ
କିମ୍ବା ଦୟାର ପ୍ରଧାନ କରିଥିଲୁଛି । ସହିତୋଗିରୁ
ଲେଖାରୁ ଗୋଧ ହୁଅର ସରବରତାରମାନେ
ଝକୁଥ ଅଚନ୍ତୁ । ତାହା ହେଲେ ସରବରାମାତ୍ର ଉଣ୍ଡା
ପ୍ରତାଙ୍କାରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ନିଜେ ଅସାହୁ
କରିବା କୁରୁକୁର ଦୋଷ ଏବଂ କହିପାର୍ବତୀ ନାହା-
ଇବୁ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତକୁ କେବଳ ଶିଖିଦେବା
ଅସାହୁ ଦୟା ଗୋଲିହାରୁ କେବଳ । ଏହି
ସୁଧାରିତ ସଙ୍ଗର ବୋଲିଯିର କୁ ପରିଲୁ ଏତେ
ସରବରତାର ତ କାରଣ ବାଣୀଦାର ହେଲେ
ଏହି ସେବାଦ୍ୱାରା ପାଉଣା କେବୁ ପପର

ଅଦୟ ହେଲ ଅଥବା ସତ ଦିନଗଲ ସଦ୍ବୋଗ
ପ୍ରକାଶ କରି ଥିଲେ ବଲ ଦୋଷାକ୍ଷା।

— 0 — 0 —

ବୋମାର ହାତକୋର୍ଟରେ ଅଳ୍ପଦିନ ଚାଲେ
ପଞ୍ଚାଳ ଏବଂ କବାରଜାତିମଧ୍ୟରେ ବିବାହ ଉପ୍ରେ-
ଷିକ୍ଷା ଥିବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷୀୟାରଥରୁ । ଶାକ-
ତାତି କମାର ଏବଂ କବାରଜାତି ମେଣପାଳର
ଅଟ୍ଟନ୍ତି । ଉଦୟେ ଶୁଦ୍ଧ, ସୁରବଂ ଶୁଦ୍ଧମାଳକ
ମଧ୍ୟରେ ଉବ୍ରତନ ତାତି ବା ଶ୍ରେଣୀର ଅନୁର୍ଗନ୍ତତା
ବିବାହଶାଖରେ ନିଷେଷ ବାହି । ବିଶୁଦ୍ଧପତି
ସ୍ତର ଓ ବାଚେର ମହୋଦୟମାଳେ ପ୍ରି ଉତ୍ତା-
ଭନଦିଲର ମତର (13 M. I. A. 141)
ରିପରେ ନିର୍ଭର କର ସ୍ଵ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅମ-
ମାତ୍ରକ ମନରେ ଏ ବିଶୁଦ୍ଧ ଠିକ୍ ଦୋଷୀରୁ ।
ଶୁଦ୍ଧମାଳେ ସେତେ ଜାତି ବା ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଭିନ୍ନ
ହେଲେ ସୁକା ସେମାତେ ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ ଏକ ଶୁଦ୍ଧ-
ସୁରବ ଅପର ଶୁଦ୍ଧ ଶୀତ ବିବାହ ଦେବାରେ
ଆଶାନ୍ୟାୟୀ କୌବିଷି ଦୋଷ ବାହି । ଉତ୍ତର-
ଦର୍ଶକ ସମାଜସ୍ଵାରତମାଳେ ଏସ୍ଵାଦାୟରେ
ସମଧିକ ପରିମାଣରେ ତାତିବାଧୀ ଅନୁକରଣପୂର୍ବତଃ
ଏହତା ସଙ୍ଗିତର ବରିପାଇବେ । ସୁରତାଳରୁ
ପ୍ରତିତି ବେଦବିହିତ ବର୍ଣ୍ଣ ବିଶୁଦ୍ଧରତ୍ନାବୀ ସାମା-
ଜତ କିମ୍ବା ବଳାପର ନିର୍ବେଶ ସକଥା ସମତିତ
ଅଛେ ।

—88—

ବନ୍ଦମଠାରେ ସେଇଁ ତକାଏଣ ହୋଇ-
ଥିଲ ବହୁ ସମଜେ ଧୂଳ ହୋଇଥିବା ଅସାର୍-
ମାନସର ବିଶ୍ଵର କୃତନ ଅତନ ଅନୁଗାୟୀ
କାରତେହିଁର ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନରେ ହୋଇ-
ଥିଲ । ଜଣେ ଅସାମୀ ଏହରାର ବରଗାରୁ
ତାହାରୁ ଗମା ଦିଅଯାଇ ସରତାର ପରିବୁ ସାଖୀ
କଷ୍ଟଯାଇଥିଲ । ସେସାମୀ କାରତୋର୍ଚ୍ଛର ଏଠିଲ
ଲସରେ ବାହାରୁ ମୃତ ଖଣ୍ଡ ବାହାରୁ ବମସର-
ଅଭୟ, ପୁଲାଙ୍ଗ ନନ୍ଦପେତୁର କୁମୁଦମେହଳ
ଦାସ ଶୁଦ୍ଧ ଏବଂ କରୁ ପରତନ ଘୋର
ତିରତ ଥିବାରୁ ସେ ପୂର୍ବେ ଏହର କର
ସ୍ଵରର ଧକାର କଲ ମାତ୍ର ସେ ଯାହା ବହୁଧରୁ
ସମସ୍ତ ମିଥ୍ୟା । ଏଥୁ ସରାରୁ ମୋଦକମା ଅଚଳ
ଦେଲୋରୁ ଅସମିଆକେ ମନ୍ତ୍ର ଲବ ଦିଲେ ।
ସମ୍ମାପ୍ତ ଅସାମୀ ମିଥ୍ୟାକଥା ବହୁବାଦେହୁ
ଫୌଜିହାମା ସ୍ବର୍ଗରୁ ହୋଇଥିଲ ଏବଂ ଅସାମୀ
ମାନେ ମୁଣ୍ଡ ଲଇ ଦିଲେହେ ସେମାନରୁ
ନାମର ଅବଶ ମୋଦକମାରେ ଧୂଳ ହୋଇ-
ଅଛନ୍ତି । ଏହର କଥାରୀ ସେମନ୍ତ ସଦେହ-
ଜଳକ ଦେମନ୍ତ ବହ ଉପରେ କର୍ତ୍ତର ବରବ,
ବୈନବର ଅକର୍ମଣ୍ୟତା ପରିପାଦନ ।

309

- * -

ତାଣି ଧାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା କାଗ-
ଜାରାବାର ତାରବେଳୁରମାନବର ଗରନ୍ଟର
ହଶେଷ ଅମ୍ବାନବର ଦସ୍ତଖତ ହୋଇଥିଲା ।
ଏକାର ମୂଳଧତ ଦୂରରେ ଥିବା ପ୍ରତିଅଂଶ
୨୦ ଏକା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ୨୦୦ ଅଂଶରେ
ଦୂରକୁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବୃକ୍ଷାଳି ୫୫୦୮ ମସିବା
କୁଳମାସ ଗା ଏ ରଙ୍ଗରୁ କେତ୍ତଞ୍ଚିବା ଦୋଇ-
ଅଳ୍ପରେହେଁ ତତ୍ତ୍ଵମାସ ଧେବପରମ୍ପରା
ଦେବତା ଅଂଶ ଦିନ୍ତପୁ ହୋଇଥିଲା । ବୁଦ୍ଧ-
କର୍ମଧାରୀ ନତ ଫେରୁ ଏତାମାସରୁ ଶେଷ
କହିଥାରୁ । ଏହିତ ତାର୍ଯ୍ୟ ତୁଳି, ମାତ୍ର ଅଛି-
ବାବରୁ ତାହା ଧାରନା ହୋଇ ନ ଆବଶ୍ୟକ
ହୁଅର ବିଷ । ଯହ ପ୍ରତ୍ୟାକିତ ଅଂଶମାଳା
ସମସ୍ତ ଦିନ୍ତପୁ ହୋଇଯାଏ ତାହା ଦେବେ କାର୍ଯ୍ୟ
ତଳାବାରେ କାଥା ହେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅମ୍ବ-
ମାତ୍ର ହେବର ଲୋହମାଳେ ବନବାସ୍ୟ
ତଳାବାରେ ଥକିଥି ଅଗ୍ରପର ହୋଇଗାନ୍ତି,
ଦେଶରେ ଯେ ଦୂରଦୂର ଲୋକ ଧାରକ
ଜଟାବାରି ଆହିନ୍ତି ଏହା ତୋଳଯାଇ ଠା
ଗାରେ ମାତ୍ର ଚେଷ୍ଟା ଓ କର୍ବ୍ୟମର ଅକ୍ଷର ଅମ୍ବ
ମାତ୍ରର ଅମ୍ବିଷା କରି ଉଣିଥିଲା । ଦେଶ-
ଲୋହେ ଏହି ଲୋହମାଳର ଅଂଶ ବିଶାଳ ଅମ୍ବ-

ପର ହେଲେ ଅମେରିକେ ସୁଖୀ ହେବୁ ।
ତାଣିମନଙ୍ଗାରର ମାଧ୍ୟବର ମହାରଜାମହାତୟ୍ୱ
ଏଥୁର ଉଠେ ତାଇରେନ୍ଦୁର ଅଳ୍ପି ।

ଲୁଗାରତାରେ ପତିଶ କଷଟ୍ଟା ମୂଳ-
ଧରେ ଗୋଟିଏ ଲୁଗାବାରଙ୍ଗଠା ପ୍ରାଣ
ତତ୍ତ୍ଵର ଦସ୍ତୁରେ ଖଣ୍ଡିଏ ଅଦ୍ଵେତ ନରତ ପାଠ-
ଅଛି । ଏଥର ପ୍ରତୋଳ ଅଂଶର ଚାଲୁଥ ଏହିପରି
ଟଙ୍କା । ଦେଖିଲୁଗାର ଯେତ୍ରତୁ ଅଞ୍ଜଳି ବାଟିଅଛି
ତକ୍କାର ବୃକ୍ଷଳ ବାରଥାଳା ପ୍ରକଟିଷ୍ଠା କରିବାର
ପ୍ରସ୍ତାବନଦ୍ୱାରା ସହଜରେ ସମ୍ମାନିତ ହେଉଥିଲା
ଅଛି । ବରସା କରୁ ଦେଖିଲେବେ ଏଥରେ
ଟଙ୍କା ଲାଗି ଦେଖିର ଉନ୍ନତିପଣେ ଅପଣାର
କରିର ନାହିଁ ପିଣ୍ଡାଳବେ । ମାତ୍ର ସାହିତ୍ୟ କରି
ଟଙ୍କା ନ ଖରାଇଲେ ହେବଳ ସୁଦେଶୀ ତତ୍ତ୍ଵା-
ରଳେ କୁହ ପଳ ଦେବ ଥାହିଁ । ଭାବରେ
ଅବେଳା ଲୁଗାରୁଣାତଳ ବିଷାକ୍ତ ଓ ବିପ୍ରର
ଲୁଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥାଇ ହଥାର ଏ ଦେଖିର
ଜରଚରୁ ନିଅଥ ଦେବାହେତୁ ବଦେଶରୁ
ଅନେକଟକ୍କାର ଲୁଗା ଅମଦାଳ ହେଉଥାଇ ।
ସୁରବାତ ଅହୁର ଅନେକ ଲୁଗାତଳ ବିଷିଲେ
ସେ ସମସ୍ତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବା ଲୁଗା ଅନ୍ତର୍ମା-
ସରେ ଦିକ୍ଷିତ୍ୟ ଦୋଷ ଲବ ଦେବ । ମାତ୍ର
ଅମେ ଦରବୁ ଦବା ନ ଶତରେ ଲବ କାହିଁ
ଅସିବ ? ଅମ୍ବମାନକର ସାହିତ ଥାହିଁ ଦେଲି
ବିଦେଶୀସ୍ମରେ ଏ ଦେଖିରେ ବ୍ୟବସାୟ ତର
ବଳ ଦେବ ଯାତିଥିଛି ଏବ ଅମ୍ବମାନକ
ପ୍ରକୃତ ସବୁଷବ୍ୟାମ୍ଭ ଥାର୍ଯ୍ୟ ନ କର ହେବଳ
ରୂପା ଓ ମନସ୍ତାନରେ ଫେରି ମନ୍ଥାଇ ।

ବନିଥର ପଇ ଗଛ ଏ ଶ୍ଵାଳରେ ଦସ୍ତର
କୁଟ । ଏହା ଗୋଟିଏ ଲଜାଲ ଗଛ ବହିଲେ
ଅରୁଣୀ ଦେବ କାହିଁ । ବୌଦ୍ଧିମିଠାରେ ମୋ-
ହାଏ ଗଛ ଦେଲେ ମଞ୍ଚ ପତି ଖରାନ୍ତିର
ମାତ୍ରଯାଏ । ପୁଣି ମରାଦିର ଅଳାଦୀ ବୋଲି
ବାଜରୁଷେ ମେହେ ରଗାର ଫର୍ମଇ ଉଷ୍ଣ
ଦରନ୍ତି ଏବ ପୃତୀଦରେ ଫୁଲ ବ୍ୟବହାର
କରନ୍ତି । ଫୁଲ ସୁନ୍ଦର ଓ ସ୍ଵର୍ଗପୂର୍ବ । ଏହାର
ଫଳ ଦିଷ୍ଟାନ୍ତ ବୋଲି ଫୁଲେ ଆ କ ଥିଲ ।
ଦୂର ତରିକର୍ଷ ଦେଲ ତେହୁଁ ମେବ ଏହି
ଫଳ ବାଟି ଖାଇ ଅସୁଦର୍ବ୍ୟା କରିବାର ଦେଖି
ଦେବ୍ନୀଙ୍କା ସନ୍ଦର୍ଭକିଳନ ଦାକିମ ଅପାର
ଏକିକା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଦୂର୍ବ୍ୟାକ ବଢାଇବାର
ଅବେଶ ଗ୍ରାମୀ ପ୍ରେସ୍ରେଟେଜମାର୍କ ନିବର୍ତ୍ତ
ମିଠାରେ ତୌଦ୍ଵୀଳ ଓ ଖୋବାମାର୍କେ
ବୁଝିଲୁବେଳ ଦୂର ଗଛ କାହିଁ ଦେବିଅପରି ।
ଦୂର୍ବ୍ୟା ପରିବ ସମ କାହିଁବା ଅପରି ନାହିଁ ।

ମାତ୍ର ବାକି କାଟିବା ଯେ ଶବ୍ଦର ଏହା ବୋ-
ଲିବା ଅସୁର । ମୂଳ ଖୋଲ କି ପକାଇଲେ
କାଟିବାହୁଁ ଏ ଗଛ ସରବରରେ ନବେ
ସରବଂ କିମାଗର ଜଣି ତ ତାତରେ ଏହାର
ବିଷ ଲୋପଦେବା ଅସମ୍ଭବ । ସବୁ ସମୟରେ
ଫଳ ହୁଏ ଗାହଁ । ଯେବେ ସର୍ବତ୍ରଭିଜନ ହାତ-
ମଳ ଅଦେଶ ଅଇବ ସମାଜ ହୁଏ ଅନୁଭବ
ଶାଶ୍ଵତ ସହଜାରେ ସନ୍ଦେହ ଗାହଁ ଗେବେ
ଫଳ ମୟରେ ଝଟିଦେଲାର ବ୍ୟକ୍ତିଗ୍ରହ କଲେ
ବାଦାର ମର ହେବ ନାହଁ । ଅସୁ କୋତିଲ
ପ୍ରଭୃତି ସହଜଲଭ୍ୟ ବିଷ ଅଠେବ ଅଛୁ ।
ଆସୁଦରଖାର ଉତ୍ସମ୍ଭ୍ୟ ଦମନ ତରବା ଅପେକ୍ଷା,
କିନ୍ତୁ ରାଜଶ ଅନୁରକ୍ଷାର ଓ ନିବାରଣର
ଉତ୍ସମ୍ଭ୍ୟ ତରବା ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲେ ।

— 1 —

ବେଳମାତ୍ରଥଠାରେ ପ୍ରବନ୍ଧର ଥିବା କଣୀଏ
ପ୍ରବୃତ୍ତିଦୟ ଦିଲେକର ପୁରସ୍କାର ଦିବରଗ
ସହାଯେ ନତ ମାସ ଟାଙ୍କ ୧୫ ରଖରେ ଦିଲେନ
ସୁଦରେ ମୋଟିଏ ସବୁ ଦୋଷଥିଲ, ଏସବୁରେ
ଦେଖିଯୁ ଏହି ସୂର୍ଯ୍ୟଶାନ୍ତି ଅନେକ ଉତ୍ତଳେକ
ଓ ମହିଳାମାତ୍ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଷଥିଲେ ଏବଂ
ମାତ୍ରବୁ ମେଇର ଧାରେ ସରାଞ୍ଚର ଆପନ
ପ୍ରକାଶ ଦର୍ଶକରେ । ସରାଞ୍ଚର ସହିମଣୀ
ସହପ୍ରରେ ସୂରସାର ଦିବରଗ କରବା ଦେଖି
ବାବୁ ଅଜ୍ଞାନ ମନୋଦର ଦୋଷଥିଲ । ସେତର
ଉଚ୍ଚ କଲେଜର ଅଧ୍ୟେତ୍ର କର୍ଣ୍ଣେର ରେମ୍ପ୍ରେ
ସାହେବ ମହୋଦୟ ମେଉ ରାପୋର୍ଟ ଘାଠ
କରେ ତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରକାଶ ଦେଲ ଯେ ବର୍ଷାମଣରେ
କ ୨୨୨ ଲ ଲକ୍ଷ ସ୍କର୍ପେଟେ କଷ ଶେଷକୁ
ଦେବଳ ୩୨ ଲକ୍ଷ ରହିଯାଇଥିଲେ, ଏମାତର
ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୫ ଲ ହନ, ୪୫ ଲକ୍ଷ ଦୂରମାତ୍ର,
କ ୫ ଲ ଶାନ୍ତିଯୁକ୍ତ ବରକ ୩ ଲ କୌଣ୍ଡିଧର୍ମ
ବଲମୀ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ଷା, ତୁଳ କଣ୍ଠ, ଆପାମ,
ଆପା, ଅଯୋଧ୍ୟା, ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ପଞ୍ଜାବ, କୃତ୍ତିବେଷ,
ଦେସ୍ମୀରବନର ଓ ଦେବାରର ପ୍ରଦମାନଙ୍କ ଛକ୍ତ,
ଓଡ଼ିଶାର କ ୩ ଲ ଏଥିରେ ଅଞ୍ଚଳକ କରୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଏହି କଲେଜରେ ପଢ଼ିବାର ନନ୍ଦାବନ୍ଧୁ
ସଙ୍ଗେ ପ୍ରଦମାନଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵ ସମାଧି ଦିବସଗାଲ
ମଧ୍ୟ ସଂୟକ୍ତ ଥଛି । ସରାଞ୍ଚର ମହାପ୍ରାୟ ପୁରସ୍କାର
ଦିବରଗ ପରେ ଶେର୍ ଦୃଢ଼ଗା ତମେ ତତ୍ତ୍ଵରେ
ସେ ବହୁଲେ ଯେ ଏହି ତତ୍ତ୍ଵାଳୟକାର ଅନେ
ଦୋତ୍ରାମାତ୍ରେ ତତ୍ତ୍ଵିତ ଦେଉଥିଲେ ମାତ୍ର
ଏତିବ ବିଦ୍ୟର ମୋତୁ ପଢ଼ିବିବର ତତ୍ତ୍ଵା
ଦେଉଥିଲୁ ଏହି ଏବକୁବ ବଲେଜର ପ୍ରଦେଶ-
ଜନୀଯଗା ସୁକର ବୁଝେ ପ୍ରବନ୍ଧର ଦେଉଥିଲୁ
କଲେଜର ଅଧ୍ୟେତ୍ର ମହାପ୍ରାୟ ରାପୋର୍ଟ ଅଥା-

ଭୁବ ସୋନ୍ତ ଏସର ଦିଶେ ଉପର ହେଉ
ତ ସୁଦାର ଅମେମାକେ ଅବଳା -ହୋଇ ହୁଅଗିଲା
ହେଲୁ । ଏହି କଲେଜର ପ୍ରଯୋଜନସୂଚି
ହେଲା ଦନ ଅଧ୍ୟତ୍ତର ପଞ୍ଜୀୟମାକ ହେଉଥିବା
ବିଷୟ ସମ୍ବନ୍ଧର ମହାଶୟ ଯାହା କହିଲେ ଗାନ୍ଧୀ
ସବୁ । ଅଗେ ଯର ତିବରୀ ବିଷୟ ଅଛେ ତ
କେବଳ କୁଣ୍ଡ ଜାଗାଖଲ ମାତ୍ର ପିଶାର ଅଭିଭୂତ
ବର୍ତ୍ତମାନ ପରି ତିବରୀତ ଦେଶରେ କାହିଁ
କୋରମେ ଅଭିନ୍ନ ଦେବ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ସ୍ଵଳ୍ପ
ଏହି କଲେଜହାର ଯେ ଦେଇର ପ୍ରଭୁତ୍ୱ
ଉପହାର ହେଉଥିଲା ଏହା ସମସ୍ତେ ସ୍ଥିତାର
ହରବେ । ଧର୍ମ ଜାଗାରୁରମାତ୍ରର ହାର୍ଦିକାରବା
ଦେଖି ଏବେ ଲେବେ ଦାକୁତ୍ତଥାକ କଥାରେ
ଫିରାପ ନ କର ଅପରାଧ ବନ୍ଦାଦ ପଶୁଙ୍କ ପରି
ତିବରୀକୟରୁ କେଇ ଯାଉଥିଲା ମଧ୍ୟ ଥିଲା
ଲେବେ ଜାଗାରୁର ପରି ଦେଇ ଘରକୁ ଅଶି
ତିବରୀ କର ସ୍ଵପଳ ପାଉଥିଲା । ଏମନ୍ତ ଅବ-
ସ୍ତାରେ ମବନ୍ତିମେଘ ତଥା ନିଳ ବୋର୍ତ୍ତମାନ ଏହି
କଲେଜକୁ ସମେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଖାତାଯି କରିବ
ହୁଅଁ, ଅନୁରାଗ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସବତତକଳାରୋ
କେତୀ ଲେଖାର୍ଥ ଧର୍ମ ତିବରୀକୟ ସ୍ଵାପଳ
ତରବ୍ରତ ମବୋଗୋଗି ଦେଇ ଅମେମାତେ
ସ୍ଵରୀ ହେବୁ ।

ମୁକ୍ତିଦାବାଦର କବାକ ବାହାଦୁର ପ୍ରକଳ୍ପ
ପ୍ରକାଶ ପକ୍ଷରଙ୍ଗକ ସଂଖ୍ୟାବଳୀରୁ ହେ. ହି
ଏଥ ଅର ଉପରେ ଯାଇଥିବାରୁ ବିହୃତରେ
ରେଣ୍ଡିଟାବାଦଠାରେ ଚନ୍ଦମାସ ଶା ୨୫ ରକ୍ଷଣ
ଖୋମବାରଠାରୁ ଶା ୨୪ ରକ୍ଷଣ ଶୁଭୁବାରା-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବହିତ ମହୋତ୍ସବ ହୋଇଥିଲା ।
ମୁକ୍ତିଦାବାଦର ଲୋହମାତ୍ରେ ମାଧ୍ୟବର ବାରୁ
ବୈକୁଣ୍ଠବାଥ ସେନଙ୍କ ସଂପର୍କରୁରେ ଏଥର
ସୃଜନାତ କରି ଗୋଟିଏ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ତତ୍ତ୍ଵିକ
ଗଢ଼ିଥିଲେ ତହିଁରେ ସଜା ବଜାୟ ବିହ ପଢ଼-
ରିଥ ସରସତ ହୋଇଥିଲେ । ସଦରର
ପ୍ରଧାନ ସତ୍ତବ ପରିବ ଯତ୍ନାଦହୂର ସୁପରିଚିତ
ହୋଇଥିଲା ଓ କୋଟିଏ ହୁତାରେ ଜଳମାର୍ଗ
ଓ ନୟପୁର ପତି ପୁଷ୍ଟ ପତାନାଦରେ ସୁନ୍ଦରିଗ
ହୋଇଥିଲା । କବାକ ବାହାଦୁରଙ୍କୁ ଅଛନ୍ତିନିତ
ଯତ ଦେବାତାରଙ୍କ ଗ୍ରୋଟିଏ , ବିତିଷ୍ଟଭାଗ
ନିର୍ଦ୍ଦିତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମହିତ ସମାବେଦରେ
କବାକ ବନ୍ଦଦୂର କରଇ ପ୍ରମାଣ କରି ସର୍ବାମ୍ବନ୍ଧ-
ପରେ ସମାସିକ ଦେଲାରୁ ତାଙ୍କୁ ଜିଲ୍ଲାବୋର୍ଡ,
ମିତିନିଷ୍ଠାଲିଟି, ବଜୀମୁଁ ଦସମାଳକଷ୍ଣ, ଜେଳ-
ପରୀ, ସେଇମାତ ବାଲକ ସତ୍ର ଏବଂ ଲାଲବାଗର
ଲୋହମାତ୍ରରେତେବେ ଏରାଟ ୨ ଗୋଟି ଅର-

କନନକୟ ରୌପ୍ୟାଧାରରେ ଦିଆଗଲ ଏହି
ବଜ୍ର ବଜ୍ରସ୍ତ ଦେବ କଣାବଳ ଗଲଦେଖରେ
ସୁନ୍ଦର ପୁଷ୍ପମାଳ ଲମ୍ବାର ଦେଲେ । ଦରାବା-
ବାହାରୁ ଅକ୍ଷୟାଶ୍ୟ କଥାମଧ୍ୟରେ ଏହି ଉତ୍ସା-
ହରେ ସେ ହନ୍ତୁ ମୁହଁମାଳ କେବଳ ରଘ୍ୟାତ
ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାତ୍ର ମେଳ ମିଳି ବାର୍ଷିକ
ବରୁଥୁଳାଦେବୁ ଅକନ୍ଦରୁତାଣ ବର ଭାରତର
ଭିତରିନିମିତ୍ତ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀରଙ୍ଗରେ ଏକଥି
ମେଳ ହେଉସ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିଲେ ଅକନ୍ଦର ବିଷୟ
ଦେବା ଓ ସମସ୍ତେ ମେଳ ଲବହିମେଷ ସେତେ
ଶକ୍ତିମାଳ ଦେଲେ ସୁନ୍ଦର ଅଶ୍ଵଜନକା
ଦମଳ ଦରିବାବାରଣ ସାହାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତାନ ଦରିବା
ସମ୍ପତ୍ତି ସୁନ୍ଦର ପ୍ରତାନସଂବନ୍ଧର ଏହି ଉତ୍ସବ
ସୂରଣାର୍ଥ ସେ ଦୂରଶେବାବାହଠାରେ ଦରତ୍ତ
ଦେବମାଳର ସନାତନ ଚାରିଟିଏ ଥକାପ ବୁଦ୍ଧ
ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦରିବାବାରଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେଲେ ।
ଆମେମାତେ ଏତୁତ୍ତବର ଦିବରଣ ଏହି ସନ୍ଧା-
ର୍ଥରେ ଅକନ୍ଦରୀମରରେ ମନ୍ତ୍ର ଦୋହରାନ୍ତିରୁ
ବାରଣ ଏହି ବଳ ହନ୍ତୁ ଓ ମୁହଁମାଳଙ୍କର ଏକ
ଯୋଗନେ ତାର୍ଯ୍ୟ ଦରିବାର ପ୍ରମାଣ ଦିଆଯାଇ
ନ ପାରେ । ଉତ୍ସବ କରନ୍ତୁ ପରିଷର ଭାଇ ମଣି
ଦାରିର ମାତାର ହନ୍ତୁ ଓ ମୁହଁମାଳ ସନ୍ତ୍ରାନ୍ତ-
ମାକେ ଏକମେଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ଏହି
ସେମାନଙ୍କର ପରିଷର ମନ୍ତ୍ର ପଣ୍ଡାରବା ଦାରଣ
ଦେହ କେବେ କୌଣସି ପଣ୍ଡା କି ଘଟାଇ ।
ଉଦ୍‌ବେଳୁ ଦସବର ଦୁଃଖ୍ୟ, ଦୁଃଖ୍ୟ ଓ ଚକୁର୍ଯ୍ୟ
ଦକ୍ଷମାନଙ୍କରେ ବଦ୍ୟାଳସ୍ତର ବାଲକମାନଙ୍କର
ଶୀଘ୍ର ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠ, ଦରତ୍ତ ସେବା ଏବଂ
ଉଦ୍‌ବେଳ ମିଳନ ସଙ୍ଗେ ବାସ୍ତ୍ଵସ୍ତୋତ୍ର, ସୁଦରର
ଏହି ସନ୍ଧାନ ସଥାନ୍ତି ସଥାନ୍ତି ଥୋଇଥିଲା ।

ପ୍ରକାଶକ ଦୋଳନିଧାନ |

କେ ତରୁଦୟଶୀ ସୁମୁଖର ବନ୍ଦରେ ଥିଲୁଣ୍ଡି
ସବ (ମେଣ୍ଡା ଯର ଗୋତ) ଶେଷ କର
ଆହୋଳମୋହନ କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିକ ଠାକୁରମାମେ
ପରଦିନ ଧନ୍ତବାର ଦୋଳଦୂର୍ମିଳାଦିନ ଏ ୧୯ ବ୍ୟବସ୍ଥେ
ଦୋଳ ମୃଷ୍ଟରେ ବରଜମାନ ଦୋଇ
ଥିଲେ । ବହୁଶତ ପରେ ସାହାର ମେଲ ଦର୍ଶନ
ଅରମ ଦେବକାରୁ ଯାଏମାନେ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଦଶବ,
ଶ୍ରୀଅଞ୍ଜଳି ଦର୍ଶନ, ଅଛର ଦୃଷ୍ଟି ଏବ ଅମ୍ବ ଜୁଟ ଓ
ସାଧମତେ ରୋମ ପ୍ରଦାତ କର ଉଚାରାର୍ଥ ବୋଧ
କରିଥିଲେ । ଏ ଦକ ସନ୍ଧାରିଯାନ୍ତୁ ମେଘ
ଯୋଦ୍ଧାନୟବାରୁ ଏବ ପ୍ରବଳ ବସନ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତ
ପ୍ରଧର୍ଣ୍ଣ ଯାଏମାନେ ରୌଦ୍ରିତ ଜନନ କଞ୍ଚୁ
ଅନ୍ତରୁଦ୍ଧ କର ବିଥିଲେ । ବିଧେୟଗତ ମନ୍ଦିର
ମେଲେଜର ମହୋଦୟର ସବାବସ୍ତାଯୋଗୁ

ଦର୍ଶନର ସୁବିଧା ସେମାନଙ୍କ ପଥେ ଅଭିଷ୍ଟ
ସୁଖକର ହୋଇଥିଲା । ସତ ପ୍ରାୟ ଏ ୧୯ ବା
୧୦ ରେ ଠାକୁରମାଙ୍କେ ଗ୍ରାମଜଳ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟାମନର
ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀମନ୍ନରାରେ ମଧ୍ୟ ଏ ଦଳ ବିଦେଶ
ଭିତରୋଷ୍ଟୁ ଗର୍ଭର ଚତୁର୍ବାରେ କୁଣ୍ଡଳାର୍ଦ୍ଦ୍ରୁ
କାଠ ଉଥସାର ଥିଲା କର ଯାହିଁ ମାନ୍ଦ୍ରାଜର
ବକୁ ଘରବାହାର କାହାର ବଛୁ ବନ୍ଧୁ ହୋଇ
କି ଥିଲା ।

ପୃଷ୍ଠିମା ଦିନର ପୂର୍ବରୁ ନିଯନ୍ତ୍ରିତ ସମୟ
ହିତା ପ୍ରତ୍ୟାମନ ଦୂର ଦିନ କାର ମେଘଙ୍କ ତ୍ରୈତା
ଅଧିକ୍ଷତ ଯାହିଁ ସଙ୍ଗୀ ୩୦ । ୩୦ ଦିନରୁ
ହୋଇଥିଲା । ନଙ୍ଗାଳୀ ଓ ପଟ୍ଟିମା ଯାହିଁ ଅଧିକ
ଥିଲେ । ପଥମ ଦୂର ଏକ ଦିନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାହିଁ
ସକାରେ ଲକ୍ଷିତାରସ ପରବର୍ତ୍ତା ସାଧାରଣରେ
ଦେବିଟଙ୍କା ହୋଇଥିଲା ବନ୍ଦୁ ପରିବୁ ଏପର
ଦେଲା ଯେ ଜଳପ୍ରତି ନ୍ତରୁ ଛାପ ଅଣାରେ ଯନ୍ତ୍ରା
ଲୋକ ମିଳିଲେ ନାହିଁ । କେବେବ ଘରବାଲ
ଅଧିକ ପରିକା ଅଣାରେ ବର ଖାଲ ବରି ମୁହଁ
କିଥିଲେ ସେ ସବୁ ଘର ଖାଲ ରହିଥିଲା ।
ସାପ୍ତା ବର ଥିଲା । ସମୟ ଯାହିଁ ପ୍ରସ୍ତରନ କରି
ଅନ୍ତର୍ଭାବି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ସମ୍ପଦୀତ ।

ଏହି ଦୟାକର ଅନ୍ତିମକଣ୍ଠ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଃ-
ଲପ୍ତିର ସମ୍ବନ୍ଧ ପାଇଥାରୁ” ସଥା ଫରି ଧନୀ-
ବାର ଅପେକ୍ଷିତ ଧାର୍ମ ନିନ୍ତ ଠାରେ ଅଗ୍ନିର
ସଜାତ ହୋଇ ସମ୍ବନ୍ଧାୟ ବସନ୍ତ ଥର୍ଥାରୁ ଏଠାର
ସେବକମାନଙ୍କର ଓ ସେବକହେତର ଜୀବମାନ-
କୁର ଗୁହୀ ବରତିନ ପେଲିଶ୍ୟାକା, ପେଞ୍ଚୁଥିପେ
କାନ୍ଦିଗୋ ଅପିସ, କାନ୍ତିଆ କାରୁଷ, କାଳକା-
ସ୍ତଳ, ଶ ଲଙ୍ଘନଳ ଦେବତ ଧାରନୋଟି
ପ୍ରଭୁର ଅନ୍ତରୁ ଏକ ହଜାର ଗୁହ ରହୀଥିବୁ
ହୋଇଥାଏ । ଏପରି ଗୁହ ଦାବ ଦୂରୀ ଓ
ଅଛୁଟ । ଅଗ୍ନିର ସଂଘାର ସଙ୍ଗେ ଲୋକ-
ମାନେ ସିଂହବାନ ରାଶାର୍ଥ ଦୂରକୁ ପକାଯିଥି
ଦିଲେ; ମାତ୍ର ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟକାନ୍ତରା ଜିନି ଏ ଶ୍ରୀ
ବରା ଉତ୍ସରେ ରହି ଅଭିରକ୍ତ ଧୂମ ଓ ଦ୍ଵାରା
ସଦ୍ୟ ନ କର ରହିଲାରା ସାଙ୍ଗ କର-
ଅଛନ୍ତି । ଦୂରସ୍ତ୍ର ଗୁହର ଲୋଚମାତେ ସେମାନ-
ଙ୍କର ମୁଖସବୁ ପୋଡ଼ି ଯିବା ବୋଲି ରାତି
ଦ ଥିଲେ; ଏଣୁ ସେମାତେ ସବକଂ ଦ ଥିବାରୁ
ସେମାନଙ୍କର ଗୁହ ଗୁହକ ମୋତିଗାର ଉତ୍ସହିତ
ଅନେକ ଜିନିଷ ଦୟାକର ସାଇଥାଏ । ଅଗ୍ନିର
ସଂଘାର ଓ ଜତିର ବୋଧ କୁଏସମେହ ହଜାରା
ଆବୁରଣୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଜମାନ ହଇଥାଏ ।
ଏବନଦେବତାଙ୍କ ସାହାରାରେ ଅଗ୍ନିରଜୀ ଏବେ

ଭାବୁ ଉତ୍ସୁଳ ସେ ଜୀବନପକ୍ଷ ଦେବକ
ପଚାରା ଦକ୍ଷ ଶିଖାଦ୍ଵାରା ଦଗ୍ଧି ହୁଏ ଦୋର ଯାଇ
ଅଛି । ମୁସ୍ତକ ଗ୍ରାମବସିମାତେ ଭଲ୍ଲ ଦିବାତ ଓ
ତତ୍ତ୍ଵ ପୂର୍ବକର୍ତ୍ତୀ ଦିବପରେ ପାନୀ ପ୍ରକର ମନ
ଭାସନ ଦେଖିଥୁବାର ପାତାଧା କରନ୍ତି । ଗ୍ରୀବାକ
ଅଭୟନ ଦେଉଣୁ ଏପରି ଦିନବ ସିଙ୍ଗେ
“ ଅପରେ ବଂ ରହିଥାଇ ” ପାନୀ ବଗବାଳ୍କ
ଜାଣନ୍ତି । ଏହା ଦୁଇଦଳ ପରେ ଅର୍ଥାତ୍
ମଙ୍ଗଳବାର ଦିବା ସ ୧୨ ଘା ଠାରେ ଭୁବନେ
ଏବଂ ନିକଟକର୍ତ୍ତୀ କଣିକେରରେ ଥାନ୍ତି ଲାଗି
ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ବରସ ସାର ଖୋତି ଯାଇଥିଛି ।
ପୃଷ୍ଠାରୁ ସାବଧାନ ଥିଲାବୁ ଲୋକମନ୍ଦର
ଦିଶେଷ ଦଳ କଞ୍ଚକ ଦୋମନାହିଁ । ଯଥବସ୍ତୁକେ
ଦିଲ୍ଲୀରୁ କମିଶନର ଟିକ୍ଟର ଲୋକଙ୍କ,
ଆବାର ସଃ ତଃ ଅପିସର ଟିକ୍ଟର ମଧ୍ୟ ଓ
ତେଜିଷ ସ ଦେବ ଉପସ୍ଥିତ ଆମ ଲୋକମା-
ନ୍ଦ୍ର ଥାନ୍ତି ଯିବା ଶାର୍କ ନିଷେଖ କରଇ
ଅମି ପ୍ରଶମନ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ସତ୍ତ୍ଵ କରିଥିଲେ ।

ପ୍ରକାଶନକାରୀ ବିଭାଗ

ଭାଲୁ ସରାର ମହେସୁନ୍ଦର ବୃତ୍ତବାର ଦିନର
ଅସ୍ଵରୂପରେ କଳିବାର ଚିତ୍ର ବିଦ୍ୟାଲୟର
ଅଞ୍ଚଳ କବଳି ଅସେଥିବା ଅଣ୍ଟିଏ ପତ ପାଠ
ମର ଯାଇଥିଲା । ଗଢ଼ିରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେଲା ସେ
ଏହି ବିଦ୍ୟାଲୟଟି ଟେଟ୍ ମଧ୍ୟିମାରେ ସ୍ଥାପିତ
ଦୋଷାତ୍ମକ । ଏଥିରେ ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ ମାଟି ଓ ଚାଷ
ପଦ୍ୟକର ତାତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ ପିତା ଦିଅସାବ । ଦୁଇ-
ବର୍ଷ ମାତ୍ର ସାଧାରଣ ଟିକ୍କା ଲାଭ କର ବିଜେଷ
ବିଜେଷରେ ପଡ଼ିବାରୁ ହୁଏ । ଏଥିରେ ଭରତର
ଦୋଷାତ୍ମକ ପିତା ପାଠ କରନ୍ତି ଏବଂ ସାଧାରଣ
ଶକ୍ତିବିଦ୍ୟାର ମାସିକ ବେଗଟ ଚାଲା ଥିଲେ
ଦେବ ତତ୍ତ୍ଵବର, ବନ୍ଦେଶ, ଭୁମିର ମନ୍ଦିର
କାରିଗରମାନଙ୍କର ପିଲାଙ୍କ ସହାଯେ କେବଳ
ଏକ ଚକ୍ର ଥିଲେ । କାରିଗରମାନଙ୍କ ତାଟ-
ରିଯାର ତୌଣିଲ ବୁଦ୍ଧିବିଦ୍ୟାବା ଉତ୍ସେଖ୍ୟରେ
ସେବକ ଅସବ ପିଲ ନେବାସତାଶେ ଏହୁସି
ନିୟମ ହୋଇଥିଲା । ଅନେକ ପଲ ସ୍ଥାନାତ୍ମ-
କେକ ବା ସ୍ଥାନାୟର ଦୁଇ ଦେଇ ପଡ଼ନ୍ତି ଏବଂ
ଉତ୍ସୁକ ଶତକ ହରି ଚଥା ଦେବତା ଶତ ବିଶେ-
ଷତ କାରିଗରଙ୍କ ସ୍ଥାନ ବିନା ବେଗଟରେ ପଡ଼ି-
ଗାରୁ ଦେବାର ନିୟମ ଅଛି । ସରାରେ ସହକାଳୀ
ସରାପକ ବାରୁ ଜାନକ ନାଥ ବସ ଉତ୍ତପାର
ତୌଣିଲ ପାଇଁ ପେନ ବିଦ୍ୟାଲୟରୁ ପଡ଼ିବାରୁ
ମରେ ପେ ଗୁରୁବର୍ଦ୍ଦି ସହାଯେ ମାଟିକ ଚାଲା
ଦେବାରୁ ସମ୍ମତ ସୁବାର ପ୍ରକାଶ ହରେ । ବିଦ୍ୟ-
ଲୟର ଅଞ୍ଚଳ ପଥରୁ ଜଗାଗଲ ସେ ମାସି

ଟ ୨ କା ଦେଲେ ନିଶ୍ଚର୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ
ରୂପେ ଶିରାଳର ଠଗପାଇବ । ଅବଶେଷରେ
ଏହିନିରି ଅଛି ସଂଗ୍ରହ, ଶତ ନିବାଚନ ଓ
କେଉଁ କିମ୍ବୁ ଶିଖ କଲେ ଦେଶପରେ ହତ-
ତର ଦେବ ଏ ସମସ୍ତ ବିଜୁଳକରବା ବାରଣ
ମଞ୍ଚପରିଷ୍ଠରୁ ଗୋଟିଏ ହିତ ଲିମ୍ବୁ ହୋଇ-
ଅଛି । ଅମ୍ବେମାନେ । ଦେଶଲୋକଙ୍କର କୃଷ୍ଣ
ଏଥୁପରି ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁଥିବୁ । ଉତ୍ତର ସମ୍ବାଦ
ଅହେବା ନ ରସି ଦୌର୍ଯ୍ୟ ଲେବ ବା ସମ୍ମୁ-
ଦସ୍ତବିଧିରେ ଅପରାଧ ଲାଲାହାରୁ ସାଦା-
ସ୍ୟର ନାବସ୍ତ୍ର କରି ଶବ୍ଦ ପଠାଇ ପାରନ୍ତି ଏବଂ
ଯେତେ ଅଧିକ ଶତ ଯାଇ ଫର୍ମାଲାର କରି
ପାରିବେ ତେବେ କିମ୍ବା । ଏହାର୍ଥରୁ ଯେତେ ଶତ
ଏହି ବିଦ୍ୟାକୟରୁ ଉତ୍ତରିଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଭିନି-
ଷେମକେ ସମସ୍ତେ ଲାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଅଛନ୍ତି ।
ସାଦାକର, ଏତ୍ସମନ୍ତେ କିମ୍ବା ଜାଣିବାରୁ ଯାଇ-
ଆଏ ସେ ଉତ୍ତରିଲ ଏହାର ସମ୍ମାଦକର ନିକଟକୁ
ପରି ଲେଖିବେ ସବୁଦେଶ ଜାଣି ପାରିବେ ।

୪୭

ମୁଖ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପଣ୍ଡ ତୁଳ୍ଯ । ଶିକ୍ଷାବିନା ଜ୍ଞାନ ଜୀବନ ଲା ଉନ୍ନତ କି ହେଲ ମନ୍ତ୍ରାଧିକା ଲାଭ କରିବାର କାହାଁ । ଶିକ୍ଷାବିନ ଉପାୟ ଉପରେ ଉପରେ ସଥା ସର, ବିଦ୍ୟାଲୟ ଓ ସହିତଙ୍କ । ଅଛି ଶୈଶବକାଳର ପୋତା ମାତ୍ରା କା ବଣିଷ୍ଟ ଲୋକଙ୍କଠିତ କାହାର ସେ ଶିକ୍ଷା ଲଭ କରିବାର କାହାର ଅମେରାକେ ଗର ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ । ଏହି ବିଷୟର କିମ୍ବା ଉଲାରେ ବଢ଼ିଲେ ସୁଶିଳା ଲଭର ଯୋଗ୍ୟ ଦେବ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ବିବିଧ ଜ୍ଞାନାଳ୍ଜିନ୍‌ଫାର୍ମ ଗାନ୍ଧାର ମନ୍ତ୍ର ଦୃଢ଼ ଏବଂ ଉନ୍ନତ ଦେବ । ଏହାର ଦୂର ଉପାୟରେ ଗାନ୍ଧାର ଜୀବିତର ୧୦୨୫୦୦ଟି ହରାଇ ମନ୍ତ୍ରାଧିକା ଲଭର ଯୋଗ୍ୟ ଦେବ ତଥା ଉତ୍ସର୍ଗ ସଂସାରରେ ପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ସୁପରିଶ୍ରବ୍ଧ କାହାର କ୍ଷମିତା ଦୃଢ଼ କରିବ ଏବଂ ବିବିଦୁଷାରେ ଭାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ରେବେ ସେ ମନ୍ତ୍ରାଧିକା ଦେବ ନବୁଦ୍ଧା କୁଟିଙ୍ଗରେ ପତରେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟର୍ଥ ଦେବ ଅଗରବ ସହିତଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରାଧିକା ଦେବକାର ଶ୍ରେଣୀ ଉପାୟ ଅଟେ । ସୁପରିଶ୍ରବ୍ଧ ମହିମା ସକଳ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥିଲୁ ବର୍ତ୍ତର ବର୍ତ୍ତନ ଅନଶ୍ୱର କାହାଁ । ସୁପରିଶ୍ରବ୍ଧ ପାଠକାର ଅଧିକାର ବାକ୍ତିର ସଦବାବ ଲଭ ଏଥୁମଧ୍ୟରେ ଶୈଶବକାଳର କୁଣ୍ଡା ଅଧିକ । ଯେମନ୍ତ ଉପରେତେ ଅଧେଶା ଉଦ୍ବାଦରଣ ଅଧିକ ଭାର୍ଯ୍ୟକର । ସବୁ ସମେତ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦୁଲୋକର ସୁପରିଶ୍ରବ୍ଧ ବିଦ୍ୟାଲୟ

ଅଧ୍ୟ କରୁ ଦିଲେ । ଏଥିପାଇଁ “ନ ଜାଣିଲା
ସୁଅକୁ ସମ୍ଭାବେ ଥିଲେ” ତଥାହା ଏ ବେଶରେ
ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ଯାହାକର ଦୂଷି ଧରୁଥିଲେ
ତରଫ କରିବ ସେମାନଙ୍କ, ଏହା କହ ଲେବୁଥିଲେ
ସମ୍ଭାବନାରେ ଏମାନଙ୍କର କଥା ଏବଂ ଧର୍ଯ୍ୟ-
ମାନେ ଶରୀର ଲାଗନ୍ତି ଏକମେ ସମ୍ଭାବ ଯୋଗେ
ହୁଅଛି : ଏକେ ଅଧିକାରୀ ଦୂଷିମାନ୍ ଏହିଷୀ-
ବାଦିଦଖ୍ଯାତିର ସଙ୍ଗ ଉଚିତାହାତ୍ମକ ପ୍ରକୃତ ସମ୍ଭାବ
ନ୍ୟାକୁ କର ଲିଲନ ପାଇବାକୁ ମଙ୍ଗ ଆବଶ୍ୟକ ।
ପଢ଼ାଇ ଶରୀର ସଙ୍ଗ ସଙ୍ଗ ଚାହେ ହୁଏ ମାତ୍ର
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ହୁଏ ଗାହିଁ ନରଂ ଅବତର ହୁଏ ।
ଅଜି ତାର ଏହିପାଇଁ ସଙ୍ଗର ପ୍ରାତୁର୍କଳ
ଦୋଷାବ୍ୟାଧ ଏବଂ ସେହିହେତୁ ଶିଶୁଦ୍ସ୍ୱାର
ପ୍ରଭୁବରେ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ଦୂଷିତେବାର ଯେତେ
ଆପାଜିତରୁ ତାହା ପଦକିନ୍ତେବ ନାହିଁ । ଜୁଦାକ
ବ୍ୟକ୍ତିର ଅର୍ପଣାହେଉଥିଲାର ସଙ୍ଗ ଘେରିବ
ଏ ସେ ଭବ ଶରୀର ଉଚିତାହାତ୍ମକ ସହ କଲେବିଧି
ଭାବର ଦେବ । ଯେବେ ଅନ୍ୟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଶରୀର
ପୁଲୀର ଅଧିକା ମଧ୍ୟରେ ବନେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଦେଇରୁ
ସେ ଅମ୍ବେମାନେ ମନୁଷ୍ୟ ଦୋଷାହୀତି ଅନ୍ତରେ କେବେ
ଜାଣିବାର ବା ଅନ୍ୟ ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟର ପ୍ରସ୍ତ୍ରୀ-
ଜଳ ତାହିଁ ଲାଭା ଦେଲେ ଅନ୍ତରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟର
ଦେଇ ? ନରଂ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଉଚିତାହାତ୍ମକରେ ପଞ୍ଚଶିର-
ବାର ମନେ ତର ସେଠାରେ ସ୍ଥିର ରହି ନ ପାର
କମେ ବଜାରୁ ଏହି ଅଧିକା । ସବ୍ଦବା ସଶଙ୍କଦାର
ପଞ୍ଚଶିରର ଚେଷ୍ଟା କରିବା ଉପରି ।

ଦୋଷ ଗେତ

ରତ୍ନ ବା ୨୨ ରଖିଲୁ ‘ବଜାବାପ’ରେ
ଅସୁଳୁ ଅଭୁଲକୃଷ୍ଣ ମୋହନିଙ୍କ ଲିଖିଥିଲୁ ‘ତୋଳି-
ଦେୟଯେ’ ଶାର୍ଦ୍ଦିତ ଗୋଟିଏ ପ୍ରବଳ ବାଦାରଥକୁ
ଯେ ରହୁଥିଲେ ହୋଇ ଧେଇ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଶୈ-
ବଶିତ ବା ପ୍ରାଚୀକ ସ୍ମୃତିର ଦେବେ କଥା
ଜଣାଇ ଦେଇଥିଲୁଛି । ସେ ବହିଅଳ୍ପରୁ କ
ସନ୍ଦର୍ଭବାନ୍ତର ପାଇଁ ନ ମହାମ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପରେ
ନାକା ଉତ୍ତାମଧ୍ୟରେ ଦେବିତା ବସନ୍ତର କଥ,
ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିଲୁ । ସେ ପ୍ରକଳ୍ପ ପଡ଼ିଲେ ଧାୟ-
କମାଳେ ସବିଶେଷ ଜାରିପାଇବେ । ଏହି ଦେବ-
ଲିତା ସରସି ନାମରୁ ଏ ପକର ନାମ ହୋଇ
ବା ହୋଇ ହୋଇଥିଲୁ ସେମନ୍ତ କି ମେତା
ଅସୁରର କହିବାକ୍ୟାପାରରୁ ମେଣା ପୋଡ଼ି ବୀ,
ବୀରବିଥିରୁ ଉତ୍ସବ ହୋଇଥିଲା । ଅତ୍ୟନୀ ତ୍ରିନ୍ଦି-
ମଧ୍ୟରେ ଅସୁଳୁ କି, ମୋଶାଳ ଅସୁରକୃତ
ଭାବର ପ୍ରାଚୀକ ଇତିହାସ (Chronology
of Ancient India)ରେ ହୋଇବା ମସି

ଗାସରେ ହୋଇଯାଏ ଦେବାର ଲେଖା-
ଅଛୁ ସେ ଗାହାକ ପୃତିଗ ଅଶ୍ଵିନୀ ଏହି କ
ହୋଇଥାନାମରେ ଏବ ଘରସୀ ଏବ ଘଜାଳ
ସନ୍ଧରେ ଅଚାନ୍ତ ଉଷ୍ଟୁକ କଲ । ଘନା
ଗାହାରୁ ହୌରସିନିରେ ଦମତ ଦର କ ଥାର
ନିଜେ ସେ ଘଜାଳ ଲାଗେ ପ୍ରତାରୁ ଶାନ୍ତିବା
ଦିନା ଅଳ୍ପକିନ୍ତ ଉଷ୍ଟୁକ କ କରିବାର ସଙ୍କାଳେ
ହେବ । ଦିନେ ଲାଗେ ବୃକ୍ଷାର ନାହିଁର ପାଇ
ପ୍ରତିତେ ରୂପୀ ବାନ୍ଧିଥିଲ । ଲାଗେ ମହାସୁରୁଷ
ଦେବୀର ପତ୍ର ଦୂରୀର କରିବାରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାନ
ଦୋଷ ହାରଣ ପାଇଁ ସମସ୍ତ ବୁଝି ବହିଲେ କି
ସାହୁର ଟିଲା ପିଲିଲୁ ଏହି କର ବୁମର ନାହୁଣୀ
ସଙ୍ଗେ ଘରସୀ କରିବୁ ପଠାଇ ପଠାଇ କରିବୁ
ପେମେବୁ କରିବି ସେ ସମସ୍ତେ ନିଶି କୁଷିତ
ଅଳ୍ପକିନ୍ତ ସଦହାରେ ଅଣ୍ଣିତ ନାନ ଦେବେ,
ଧୂଳା ମାଟି ଦେବୋ ରତ୍ନାବ ଗାହା ଦେବିକୁ
ପକାଇବେ । ଏଥରେ ଗାହାର ମୁକୁ ଦେବ
ବୋଲି ବିଦ୍ଵତ ଭେଜାଥାର । ସାଧୁର ବାମରେ
ପିଲାମାତେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦରେ ଓ ଘରସୀ ନିଧିତ
ଦେଲ । ସେହି ଅନନ୍ଦ ସ୍ଵରଗ ଏବ ପିଲା-
ପିଲିଲାର କଳ୍ପାଶାରୀରେ ଦୋଲ ପକରେ ଧୋଳଣ୍ଡି
ଶେଳ ଅଳ୍ପକିନ୍ତ ଦୁଇଥା । ମହା ବଦି ଚନ୍ଦ ବର-
ଦିପିକିର ପୃଥିବୀର ପାତାରେ କୁଣ୍ଡିତ
ଘରସୀର ଏହିଜନ ଏକ କଥା ବିନ୍ଦିତ ହୋଇଥାର ।
ସେ ଶବଦର୍ଥ କାଶୀ ଧାମରେ ଗପସ୍ଥ୍ୟା କରିଲେ
ଅଳ୍ପକିନ୍ତ ପ୍ରସନ୍ନ ଦୋଷ ବହିଲେ ବର ପ୍ରାର୍ଥନା
କର । ତହୁଁ ଘରସୀ ଏବ ମାରିଲ ଯେ ଶେଷ-
ତାରୁ ଦୂରା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହାକୁ ଦଢା ଥିବାୟାରେ
ଆଇ ଯିବ । ଦେବୀ ଏ ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ତର୍କିତ
ହୋଇ ପ୍ରାଣେତିର ବିଦେଶରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତବାରେ
ସେ ବହିଲେ ଓ ତର ଯାତିଥି ବଥ ମାନ
ଅଜିତାରୁ ଏହି ନିୟମ କର ଦିଅ କ ପାଲିତ
ମାସରେ ଅନନ୍ତ କିନିକି ଯେ ଦ୍ୱାରି ଗାନ୍ଧି-
ଦେବ, ଦୋ ଦୋ ପଦ କରିବ ବାୟୁଷର କରିବ
ଅଧିର ଧୂଳ ତେଣାବ ଦେବରେ ବୋଲିବ ଓ
କାହା ଅଙ୍ଗରଗୀ କରିବ କୁଣ୍ଡିତା ଗାହା ପାଖ
ମାତିବ ଦାର୍ଢ । ଶିବକର ଏହି ଅଞ୍ଜି ଅନେକାରେ
ଲେବିବର କରିଥାଣ ନିମନ୍ତେ ଏପରି ଫେରଇ
ବିଧାତ ଓ ଏବାର କାମ ହୁଣ୍ଡି ହୋଇଥାର ।
ଖୋଜିଲେ ଥର କେଉଁ କୁଣ୍ଡରେ ଥର ଉଚ୍ଚ ଦର୍ଶ
ଆଇ ପାରେ । ପଳିତ ହିନ୍ଦୁମଧ୍ୟରେ ଯେତେ
ଏବ ପକାଣୀ ଅଛୁ ସେ ସମସ୍ତର ବିଧାନ ପ୍ରାଚୀତ
କୁଣ୍ଡରେ ଅଛୁ ଏବ ମନୁଷ୍ୟର ଚନ୍ଦର୍ମାଣ ସାଧିତ
ସେ ସମସ୍ତର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଅଛେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଘଜାର
ସୁଆସନ ଓ ଶିରୀ ଓ ସର୍ବାଶୀ ପ୍ରଭାବରେ ଅଗ୍ରର
ଦିଶ ଲେଖ ପାଇଥାର । ସୁତଳା ଅସ୍ଵର ବୟସ

ନିଦାରଣାର୍ଥେ ସେପରି କୁରୁତ ଓ ଅଶ୍ଵିଳୟୁଗ
ଜେଳର ପ୍ରସ୍ତୋତ୍ରଙ୍କ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଧର୍ମ
ବସ୍ତର ପ୍ରାର୍ଥନକ ଦୂର ବଢ଼ୁଥିବ ଓ
ଚହିଁରୁ ରଖା ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ପରି ପର-
ମେଷରଙ୍କର ଜଳକ ଶାଖାରୁ ପାଦାଳର ପ୍ରିୟ
କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ଧାଦତ ଦରବା ମନ୍ଦିରର ଦରିବୀ
ଅଛେ । ପାହାକର କେବେ ଶୁଣିବ ଏବେ
ଦୂରରେ ଚିନ୍ତା କର ତାହାକଠାରେ ସମସ୍ତ
କ୍ଲୁକ୍ ଓ ପ୍ରାତି ଅର୍ପଣ ଉତ୍ତରାହାରଣ ଉପର
ପବର ବିଧାତ କଳା ମହାୟବରଣ କର ଯାଇ-
ଅପ୍ରକଟି ଅମ୍ବେମାକେ ମୃତ୍ୟୁ ଓ ଦେଲାରେ
ପବପାଳନ ନେଲେ ଚହିଁର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନକୁ
ପଥେର ବା ନ ଲୋଚି ଦୂଆ ଏ ଖେଳରେ
ମତ୍ତୁ ଦୋଷ ଧର୍ମ ପାଦୁଥରୁ ଦେବାଳ ମନ୍ଦିର
ନିର୍ମାଣ ପ୍ରବୋଧ ଦେଉ ଓ ସଙ୍ଗେ ଚହିଁର
ଅମଙ୍ଗଳ ଫଳ ଦେଇ ଦରୁଥରୁ । ସେଇଁ
ଶାଖାକୁଣ୍ଡଳ ବିମାନରେ ବପାର୍ଦ୍ଦ ଶୁଭେଶ କର
ଦୂରରୁ ଏବେ ଦୋଳମାରେ ଧର୍ମରୁ ସେମାନେ
କାହାର ପ୍ରତିମଣ୍ଡି ଓ ତାହିଁବ ତାହାର ଏପର
ବରନ୍ତି ଗତ ହୃଦାତରେ ଚହିଁର ବିବରଣ
ଦ୍ୱାରା ଲେଖାଥିବ । ପ୍ରାନାଶ୍ରଦ୍ଧନେ ଚହିଁର ମନ୍ଦିର
ପ୍ରତିବାଦ ଦରବାରୁ ଅମ୍ବମ ଦେଲୁ । ଧର୍ମରେ ଜ୍ଞାନ
ଓ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେଇଲେ ପକଳ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହେଲାର
ଦିବ ଓ କୁଟୁମ୍ବା, କୁକୁର ଅନ୍ତର ଦୋଷାଦିକ ।

ଏକାଥିର ୨୫ ଲକ୍ଷ ପତମ ପଦ୍ମଖଣ୍ଡ । ମେ-
ଦସବୀଂ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବାଦା ପବଦିବ ୬୨
ଅଟେ । ବ ୨୫ ର୍ଥ ଉତ୍ସବ ୧୯୩୭ ରେ
ଦେଖେଇ ଏ ଶୋଭାଗ୍ରାଜ ବ୍ୟାଙ୍ଗ ଲକ୍ଷେ
୨୩ ବଜାର ଏବଂ ପାଠ୍ୟ ପିଲାଇ ସବୀଂ ୪୫
ଲକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରେବସନ୍ଧର ଅନ୍ତରେ ୨୫୯
କୁ ଉଠିଥାଏ ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ଶାହିଂଧର ବର୍ତ୍ତମାନରେ
ଏହା ବୁନ୍ଦି ବଜାରକୁ ସବଜାରର
ଅସ୍ତ୍ର ଦୋଷ ଦେବା ଦେଇବନାର୍ତ୍ତା ୧୦ ହୋଇ,
ସାଧାରଣ ମହିମାର ବ୍ୟସ ୮ ଦୋଷ ଏବଂ
ବେଳବାରରେ ରଘୁନାଥ ୫୫ ଦୋଷକ୍ଷା
ଦରିଷ୍ଟବସ୍ତୁକେ ପ୍ରାମିକ ଶିର୍ଷାର୍ଥ ବ୍ୟସ
ଦେବଳ ୨୭ ଲକ୍ଷ ଦେବା ଦରିଷ୍ଟକୁ । ଏହା ଯୁଦ୍ଧର
ନୁହେ ଏବଂ ଏମନ୍ତ ଯନ୍ମନ୍ଦିରରେ ସାଧାରଣ
ଶିର୍ଷା ବିଷ୍ଟାର ବନ୍ଦୁବାଚରେ ସମ୍ମାନିତ ଦେବ ।
ସେ ଅନ୍ତର ବହୁରେ ସେ ଯତ ବିଜାବେନନ-
ରେ ନାଲବଙ୍କ ବାଧକର ପ୍ରାଣଦିବ ଶିର୍ଷ ଦେ-
ବାରେ ଅଧିତା ମୂରହୋଷ ଟଙ୍କା ଲଗିବ ବହୁ-
ପଢାଣେ ଅଧିତା ଟିକସ ବିଶିରେ କିମ୍ବୁ ମାହ ଶିର୍ଷ
ଦୟାର ଦେଉ । ପ୍ରସ୍ତାବକ ମହାଶୟକୁ ଶତ
ଦୋଷାରର ମାନ୍ୟବର ବାଦା ଉୟ ଓ ମନ୍ତ୍ର
ଦେଖଇ ମାନ୍ୟବର ତତକବସ ମହାଶୟମାନେ
ପାର୍ବତୀଙ୍କୁ ବନ୍ଦୁବା ବନ୍ଦୁଥିଲେ । ପ୍ରଥମ ବନ୍ଦୁ ଅକ୍ଷ୍ୟା-
ନ୍ୟ ବଥାମଧରେ ବହୁରେ ସେ ଶମଜାମ-
ମେତବର ସବୁର ରଗ୍ୟାତ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ସେମା-
ନବର ପିତା ଓ ଅଭିଭବକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦର୍ଶୁ-
ଦ୍ୱାରା ପଢିବାରୁ ବାଧା କରେ ସେମାନବର
ଦିଶେଣ ଅସୁକଥା ଓ ଅଛି ଦେବ । ପଞ୍ଚାତ
ସାଧାରଣ ମଜାଲପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିଶାବ ଦରେ ଏ
ଦେବରୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ପରମାଣୁ ଦେବା ଉପର
ନୁହେ । ପେଣୋକ୍ତ ବନ୍ଦୁମହାଶୟ ବହୁରେ
ସେ ସମସ୍ତେ ପାଠ ଶକ୍ତିରେ ମୂଳିଥ ନିରବ
ଦଠିବ ଦେବ ବାରଗ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ମେରୁ
ପ୍ଲାନରେ ପିଲମାତେ ଶାଠ ପଢ଼ିଥାରୁ ଯାଉଥିଲୁ
ସେମାନେ ମୂର ଲାଗିବାରୁ ଦ୍ଵାରା ବର୍କୁଆର୍କ,
ମୁରଗୁ ମୂଲର ନିରଶବତ୍ର ମାଠଅକୁ । ଏବଂ
ସ୍ଵରେ ସରବାରବର ସମ୍ମୂତ୍ତି ସହାନ୍ତରୁ ଥିଲା
କହୁ ସରକାର ମେତର ମାନ୍ୟବର ଅତ୍ୟନ୍ତ
ସାଦେବ ମହୋଦୟ ବହୁରେ ସେ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ
ଅନ୍ତର୍ଭୂତରୁପରେ ଅଗର ଦୋଷମାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ-
କର କରୁ । ଦଶେଷତଃ ଏଥରେ ସେ
ବ୍ୟସ ଦେବ ତାହା ତଳାନବାସଦାରେ ଅଧିକ
ଟିକସ କରିବାରୁ ଦେବ ମାହ ଗର୍ବନ ଭାବର-
ବାଧିକ ଉପରେ ଅଛି ଟିକସ ଲଦିବା ସହଜ
ନୁହେ । ବଥାପି ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଖିବନବର ଏବଂ
ମହିମମେତର ଏକବ ବରପା ଧାର ମାନ୍ୟବର
ମହିମମେତର ଏକବ ବରପା ଧାର ମାନ୍ୟବର

ପ୍ରାଚୀକଣ ସମ୍ବନ୍ଧ

ପାଇବି ପ୍ରଥମକର ଯାତ୍ରାରେ ଉଦ୍‌ବିଧି ଦେଇ
ଏବଂ ବାଇବ ହାମର ଦର୍ଶିତା କିମ୍ବା ମୁଖ୍ୟମ ଅନୁଭାବିତରେ
ଜାର୍ହିମେଣ୍ଟ ବର୍ତ୍ତିକ କରିପରି ପ୍ରଦେଶ ବନ୍ଦବା ନିଷେଖ
ଦୋଷାଙ୍ଗେ । ତ ବିନ୍ଦେ ମାତ୍ରରୁ ଲାମବ ପକ୍ଷକା ମଧ୍ୟ
ଏ କଣ୍ଠରେ ଯେବେ ଦେଇ ବିଭିନ୍ନ ଦୋଷାଙ୍ଗେ । ସବୁ ଚର-
ମାନ୍ୟମାନୀୟ ମହାନ୍ ମହାନ୍ ମହାନ୍ ମହାନ୍

ତର ହିତରେ ଏହା ସ୍ଵଭାବରୁ ହେବା
ଗୀନ୍ଦେଶ୍ୱର ଯେଷ ଅପୀକରଣ ବନ୍ଦ ହୋଇଥାଏ
ସମ୍ମାନ ନିମିତ୍ତ ।

ସିହରୁମନ୍ଦୟ ଦୟାକରଣ କେତେ ପିଲ ଦୟାବିତାରୁ
ଏଥି ଏ ଠଙ୍କା ଦେବବରୀ ଅଥି ପ୍ରତିବର୍ଷର ଶତିତ
ବହାର ଦେଖି ଆମେ ଗଲ ବସଦରୀ । ଯିବୁ
ନାହିଁର ବଚମାନ ଜାଗିପାରେ ମହିନେ ଅଛାଇ-
ପଥ ଏବଂ ବରସିମାରେ ସେହିମାରୁ ଅପର ଫୁଲ
ଭାଷ୍ପରୁ ।

ପ୍ରକାଶ ପଦି ।

ପଦ୍ମପ୍ରେତୀ ମହାମୂଳିକ ନିରନ୍ତ୍ରେ ଅମ୍ବୋମାଳେ
ଦାସୀ ଦେଖି ।

ମାତ୍ରାଧୟ ପାଇଛା ସମ୍ଭାବକ ମହୋଦୟ-
ସମୀକ୍ଷା ।

ଗର ୧୯୫୧ ରେ ଏକାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ପେଣ୍ଡାକାଳର ଗୀତିଭୂଷଣ ନାମ ସହିରେ
ସାକ୍ଷ୍ୟରେ ଶିବପ୍ରସାଦ ସଂଦର୍ଭ ବଣରୁ ପ୍ରକାଶ-
କାଳର ବୋଲି ଯାଦା ଦେଖାଥିଲୁ ତାଦା ଦୂର
ଅଟେ ପ୍ରକୃତରେ ଉଚ୍ଚ ବନ୍ଦ ଜାଗି ଓଡ଼ିଆ
ଅଛି । ଶିବପ୍ରସାଦ ସଂଦର୍ଭ ପିତାମହ ଏହି-
ଠରେ ବିଳାଦ ବର ବେଳେବ ବର୍ଷ କାହୋଇ-
ପରିଷ୍ରେ ସାହାତ ପ୍ରକାଶକରେ ଥିଲେ ଓ
ତାଙ୍କର ଥୁବ ତିରଦ୍ୱାରା ହିଂଦ ଯେ ବି ବାଲେ-
ବରର ପରହାନ୍ତର ଶେଷ ସେ ସେଠାରେ
ଦୂରସ୍ଥିଲେ । ଏଥୁଯୋଗ୍ବ୍ୟାପ୍ତ ବର ସେମାନଙ୍କ
ପ୍ରକାଶ କୁହାଯାଇବ ? ଏ ବନ୍ଦର ଥୁବ ସୁରୁଷ-
ମାତେ “ବ୍ରାହ୍ମ” ଉପରେ ଧାରା ଅଛି, “ପିଂଦ”
ବଜଦର ଉପାଧ ମାତ୍ର ଓ ଏମାନେ ବନ୍ଦକାଳରୁ
ଅନେକ ସତ୍ତ୍ଵାଣୀଗୁ ରହିଯାଇବା କଣରେ
ବନ୍ଦ ବାଜଦ ବର ତଳାଅସୁଧାରୁ । ଅଦ୍ୟାବିନ୍ଦ
ତାଙ୍କର ସାଧାରାତେ “ବ୍ରାହ୍ମ” ବୋଲଇଅଛନ୍ତି
କ୍ରିଟିକ ବଜଦର ବନ୍ଦ ଦୂରରୁ ବନ୍ଦକାଳରୁ ଏ
ମାକରଣ ଥୁବ ସୁରୁଷମ କେ “ ବ୍ରାହ୍ମ, ଉପାଧ
ଧାରଣ ବର ଯାଇସୁଥର ଥିବାର ପାଞ୍ଚ ପ୍ରମାଣ
ବିଦ୍ୟମାନ ।

ନାରୀ ମହାପୟନ୍ଧର ତ୍ରିମଣ୍ଡଳ ଲେଖାତ୍ମକ
ବର୍ତ୍ତମାନ ବଣୀୟମାନଙ୍କର ସଜ୍ଜିରେ
ସାମାଜିକ ଘବରେ ଅନେକ କାଳଦେଵା
ସଙ୍ଗ୍ରହ ସମ୍ବନ୍ଧା ଅଗ୍ରଏବ ଅପରା ଏହି ପ୍ରତି
ବାତ ଯଦି ବାଧ୍ୟ କରିବାକୁ ଚରିତ୍ରେ । ଯାଃତି

ବସନ୍ତ

୮୦/୩୧୦	} ଶୀ ଲାଗବାଟ ନାୟକ, } ବୁଝୁରୁପ ସାଜିବ
--------	--------------------------------------

ମନ୍ଦିର

ତେଣାର ସ୍ଥାଯୀ ନିବାସୀ ବଙ୍ଗାଳମାଠକୁ
ଅବସ୍ଥା ପରିଷ୍କର ଶୋଚମୟ ଦେଇଅଛି । ଧୂକର
ହଲୁ ଓ ମୁଣ୍ଡଲମାଠ ବଜାଗାନେ ଏମାନଙ୍କର
ପୃଷ୍ଠା ଘୁରସଙ୍କ ବଙ୍ଗଦେଶରୁ ଅଣାର ଝରନ
ଓ ଜମି ଦେଇ ତେଣାରେ ବାସ କରିଥିଲେ ।
ଏଣିହି ଯାଏଇ ବଜ ଏମାନଙ୍କ ଧୂକର ଗଢ଼ି
ସଙ୍ଗେ ବଦ୍ୟ ଲାଇ ନିମନ୍ତ୍ରେ ଦୂର ଦେବାକୁ
ସୁକ୍ତା ଦୂରିତ । ଲାବର ଯାଇବାର ବ୍ୟାପାର
ପଞ୍ଜେ, ଲାଖରଜ ଅଧି ଜମିଦାର ନିବାସ ଦେ-
ବାଇ ବାଜ ଯାଏ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଦୋଷିତାରୁ । ଏମାନେ
କୁଳାଖୁଲ ଦେବୁ ନିଜେ ବୁଝ କି କିମ୍ବା ପ୍ରତିକା
କିମ୍ବା ଅଧିକାରୀ ଘୁମରେ ଲଗାଇ ଅନ୍ତରୁ
କାରିଥିଲେ । ନେଥେ ପରତାଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ
ସେ ସମସ୍ତ ଘୁମଦାର ବୁଝିବ ବୟସି ସହ
ଦୋଷ ଯାଉଥିଲୁ । ଅମ୍ବାଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦକ୍ଷ-
କାଳରେ ସେଉଁମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ସୁତଳ ଥିଲ
କିମ୍ବା ସେଉଁମାନେ ଦକ୍ଷ, କିମ୍ବା ପଦସ୍ଥ ସରକାରୀ
ମୁଦ୍ରା ଦରୁ ଥିଲେ ସେ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କ
ବୌଣି ବିଦ୍ୟାରୀ କିମ୍ବା ବଜାର ବାୟୁ
ପ୍ରତି ବ୍ୟାଳୁ ଉପରୁତ୍ତ ଦେଇ ପେମାନେ ତାକୁ
ପାଖ ସାବ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଅଥବା ବୌଣିରେ
ମୁକର ପ୍ରଥିତି ସେମାନଙ୍କ ନିବଟ ପଦ୍ଧତରେ ପାରୁ
ଅଣା ବସାରେ ରଖାଇ ବାହାର ଯୋଗ୍ୟତା-
ନ୍ୟାସରେ ଅଣ୍ଟିବ ଗଲାର ବସନ୍ତ ଦେବାପରିଷରେ
ଦେବାତ ଦେଲା କରୁଥିଲେ ମନ୍ତ୍ର ଏଣିହି
ସେଉଁ ଶିଖିବ ଭାବ ଦେଖି ସରକାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଅନ୍ତରୁ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାର ଲେବ-
ାଇବ ଫଳାକର ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଦୂରେ ଥାଉ
ସେମାନଙ୍କ ଦୂରରୁ ଦେଖିଲେ ତାଳେ ବିତ୍ତ
ମାରିଲ ଏଣୁ କର ମୁହଁ ବଜାର କୁଳ ଯାଇଥାକୁ
କୁଳାଳ ମଧ୍ୟର ପୂର୍ବ ଧନୀରୁତ ଏବଂ ପ୍ରକର
ଲେଖ ପଦଥିଲୁ ବେଳରେ କରି ଦେବ ବାହା,
କିମ୍ବା ଯାଏଇ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ଚେଣିଦ
ବାର ସଙ୍ଗଦିନ୍ଦ୍ରିୟ ଦ୍ୱାରି ସୁକା ଉଚି ବର ପରା
ବାର କରିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଧିକରେ ଲଣ୍ଠନଗ୍ରୁ କର-
ାରେ ଦ୍ୱାରି କହିଲୁ । ସରେ ସେଉଁମାଠେ ଶିଖର
ଦଳ ପଦପ୍ରାପ୍ତ ଦୋରାଯନ୍ତି ଓ ସେଉଁମାଠଙ୍କ
ଦୂରିରେ ଅମ୍ବୁ ଚୋମିଥାରିଲୁମନବର
କୁଳ ଉଚ୍ଚାଳ ଦେଇ ବୋଲି ଅଣା କରିଥିଲୁ
ଏହି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାରୀ ମୁକର ଏ
ଦେଶରେ ପଣ୍ଡିତ ବଜାର କି ଦୋର ବଜା-
ରିଦଶରୁ ବଜାର ଦୋର ଅଣାକୁ ତରମାଠ
ନେ କରିଥିଲୁ । ଏହି ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ
ଦୂର ଅମ୍ବାଳଙ୍କର ସେବେଦୂର ସହାନ୍ତରୁ
ଏହି ଦେବ ବଜାର ଅଣା ଅପର ବନ୍ଧୁ ଓ କଣ୍ଠେବୁନ୍ଦ

ସମ୍ବାଦ ସନ୍ଦର୍ଭ ପତ୍ର ବିଷୟରେ ।

ଏ ଦେଶର ଗନ୍ଧାର ବାସୁଧ୍ଵ କାଳତମାତରର
ଲେଣା ପଡ଼ା ଶିଖାର ଅସବିଧା ଦେଖି ମହାନ୍ତି-
ଭବ ଗ୍ରୟାନ୍ତ ନାହିଁ ଗୌତମଙ୍କର ବନ୍ଧୁପ୍ରଭାରତ
ଅଦ୍ୱୟ ଚେଷ୍ଟାରେ ବରତରେ ଏକ ବାସୁଧ୍ଵ
ଦେଇଛି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଦେଶବନ୍ଧନ ନାସ-
ବାସୁ ଗନ୍ଧାର ବାସୁଧ୍ଵ ଦିଲକ୍ଷ୍ମିଙ୍କ ଦିଅ ଯାଜ୍ଞପତ୍ର
ସେମାଦିକ ପରେ ଯାଦା ବନ୍ଧୁ ଦେଉଥିବ
ଯାଦାର ଅଧିକାଂଶ ବରତରେ ଥିଲା ଅବସ୍ଥାରେ
ବାସୁଧ୍ଵ ମଦ ପ୍ରସମାନକ ବନ୍ଦହ ବନ୍ଦୁଅର୍ଥରୁ ଉଲ୍ଲି
କାୟପୁ ବୋର୍ଡିଙ୍କର ବେବେବନକର ଶହ ଉଚ୍ଚ
ଶିଖ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲ କେହାଁ ଉଚ୍ଚ ପଦ ମଧ୍ୟ ଲାଭ
କରଥିଲାନ୍ତି ଓ ଅଭ୍ୟ କେବେକ ଶହ ଶିଖ ପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇ ସୁଅସ୍ଥିତିରେ ଯାତା ଦରଶ ଦରୁଅର୍ଥରୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପ୍ରକାର ସମୟ ଉପର୍ତ୍ତି ହୋଇ-
ଥିଲା କେବେକ ଅମ୍ବେମାନେ ଥିଥାର ସ୍ଵଭାବର
ଅବସ୍ଥା ଦିଲକ୍ଷ୍ମିଙ୍କର ନିଜେ ଚେଷ୍ଟା କ
କଲେ ଅଭ୍ୟ କାଳ ଦ୍ୱାରା କେବ ଏ ମାତ୍ର ଉଲ୍ଲି
ପୁରୁଷର କାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାଦନିମତ୍ତେ ଅପରାଧ
ନିଷାଦନିମତ୍ତେରେ ସମସ୍ତେ ବନ୍ଦପଥର ଦେବା
ଉପର । ଚେଷ୍ଟାର ଅଧିକ ବର୍ଷ ବାହୀଁ ଅଗରବ
ଅମ୍ବେମାନେ ଅଭ୍ୟ ନିଷାଦନିମତ୍ତେରେ ଦାଇଦରଣ
କରି କାସୁଧ୍ଵ ବୋର୍ଡିଙ୍କର ସେପର ଭବି
ଦ୍ୱାରା ଓ ପ୍ରତିକର୍ତ୍ତା ଅଧିକମ୍ପଣ୍ୟକ ଗନ୍ଧାର
ବାସୁଧ୍ଵ ଶଫକ, ବୋର୍ଡିଙ୍କରେ ଛହଣ କର
ଯାଇପାରେ ଯାଦାର ବିହତ ଉତ୍ସାହ କରିବ
ନାହିଁ । ଉତ୍ସାହର ସେହିପାରେ ସେତେ
ବାସୁଧ୍ଵ ବାସ ଦରୁଅର୍ଥରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ତ୍ରମର
କାସୁଧ୍ଵ ମହାପଥୁରର ଅଗ୍ରନିମନ୍ତେ ଅପରାଧ
ପମବିଦାତାରେ ବୋର୍ଡିଙ୍କର ବିଷୟ ବିଷବ-
ରୂପେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବରୁ ଯାଦାର ସେପର ଅବସ୍ଥା
ଯାହାଠାରୁ ଦହନୁସରେ ମାସିକ ବିମା ବାର୍ତ୍ତା
କରାନ୍ତି ପଞ୍ଚରେ ଏହାଜାରୀର ବହୁ ବ୍ୟାଧ
ଯାଦା କରି କରି କାସୁଧ୍ଵ ବୋର୍ଡିଙ୍କର ସମ୍ପଦ
କରି ମହାଶୟଦିତ ପଠାଇଲା ଅଧିକାର
କରିଲା କେବ ଉଲିବାର ଦାଇବୋର୍ଡିଙ୍କର
ଅନ୍ତରାମା ଠାର ମନ୍ଦିରର ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ
ଦୀର୍ଘ ମଜ୍ଜାଧ୍ୟ ବାର୍ତ୍ତା ବ୍ୟାପକା ଅର୍ଥାତ୍
ପରି ଗର ପାହାର ଗନ୍ଧ, ଅବସ୍ଥା କର ବଜା
ଦର୍ଶକ ଶତ ବାଲକର ପ୍ରତିକର୍ତ୍ତା ଅରଗ୍ର
ଦର ଜାପାନ, ଅମେରିକା, ଫର୍ମନା ଓ ଇଂରାଜରୁ
କି ଶିଖ କରିବାନିମତ୍ତେ ପଠାଇ ଅନ୍ତର୍ଭାବ
ମେମାନେ ପଦବ୍ୟ କାସୁଧ୍ଵ ଉତ୍ସାହରେ ବାସ
ବୁଝିବାପ୍ରକାର ଅମ୍ବନିକବଦ୍ଧାର ବର୍ଷରେ
୧୦୦ ଲକ୍ଷ ଗନ୍ଧାର ବାସୁଧ୍ଵ ଶହ ଅକାୟିଷରେ

ଶିକ୍ଷା ଲାଭ ଦର ପାଇବେ । ଅମୃତାବଳୀ ମଧ୍ୟରୁ
ଦେବେହ ଦିନିକ ଓ ଉତ୍ତରଦାରୁତି ନାହିଁ ବୁଧି
ଆମୋଦ ଓ ଧର୍ଯ୍ୟାସନ ବ୍ୟସରେ ଯାଦା ଏଇରେ
କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି ସହ ତାଦାର ବିସ୍ମଦଂଶ ପଶବ
ଶିକ୍ଷାବଳୀ ଶିକ୍ଷାରେ ଦାତ କର ପାରନ୍ତି
ତେବେ ବିଶେଷ ଉପକାର ଦ୍ଵାରା ଏକଜନ
ତ୍ରୋମିଷାରଳିତ ବଙ୍ଗାଳୀ ଭାବମାନବଠାରେ
ସବିମୟ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲୁ ଓ ସେମାନେ ଏ
ଗର୍ବବର ପ୍ରାର୍ଥନାରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେମେ
ଅଚେତ ମଧ୍ୟବର ଉପକାର ଦେବ ।

ବନ୍ଧମତ
ସାକ୍ଷୀର } ଉଦ୍‌ଦେଶ ଗୋଟିଏ ଏବଂ କୁ
ହୋଲ୍ଦ } ଗମ୍ଭୀର ବଜାଳୀ

କ୍ଷେପଣୀ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବର୍ଦ୍ଧକାଳ ଜୀବ ବିବିଧାର ଲଜ୍ଜା ଥିଲେ
ସମସ୍ତର ଦନ୍ତବନ୍ଧୁ କଷୟରେ ଚେଷ୍ଟା କରିବା,
ବିଧେୟ; ଯେଉଁ ଗାନ୍ଧିଦୂର୍ବଳ ଦନ୍ତବନ୍ଧୁ ଉଭ୍ୟ-
ମର୍ମପେ ଚରିତ ହୋଇ ମରିବ ନାଲସହିତ
ମେଣ୍ଡିତ ଓ ହୃଦ ସେ ଦିଦରସ୍ତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଜାର୍ତ୍ତ ହୋଇ ନ ପାରେ ରାଜୁଦୂର୍ବଳ
ଆମ ନ ହେଲେ ବାନାପ୍ରକାର ପୀତା ହୁଏ ।

ଏହି ଦକ୍ଷଶୋଧକ ତୃପ୍ତି ଦକ୍ଷତା ସମ୍ଭବ ଓ
ଅକ୍ଷୁ ଉଚ୍ଚବାର ଗୋଟିଏ ଅଛି ଉତ୍ତରପୁ ପଞ୍ଚଶିଳ
ମନୌଷିଧ ଥିଲେ । ଏହାବୀଷ ଦାକ୍ତିମୂଳର ଘେ
ଫୁଲ, ଦରଳ, ରକ୍ତ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟତା ଏକାବେ-
ଳକେ ନନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ ଯେଉଁମାରଙ୍ଗର ଦନ୍ତ-
ଅର୍ଥ ତମ୍ଭା ଗରମୀଘେଲଜନଗ ଦାକ୍ତିର ପାଢ଼ା
ଆଏ ସେମାରଙ୍ଗ ପରିରେ ଏହା ଅମୋଦ ଆଶା
ଅଟେ । ଏହି ତୃପ୍ତି ପ୍ରତିଦିନ ବ୍ୟକ୍ତବାର କଲେ
ଗୋଟିଏ ତିବା ଏକ ମସରେ ଶେଷ ହେବ,
ଦୂଲ୍ହ ପ୍ରତି ଏକ ତିବାକୁ ୮୦ । ; ତିନିତିବାକୁ
୮୦ ୬୫ ଛ ତିବାକୁ ୮୨୫ , ବାରତିବା ବା
ଏକ ତଳିଗୁରୁ ୮୯ ତାହାଙ୍କୀ ସୁରତ
ଏହି ତିବା ରଖି ଟିକି ରେ ପଠାଯିବ ମାହଁ ।

ପ୍ରମେହସ୍ୟାସିନୀ; ମେହବେଶର

ଅବ୍ୟର୍ତ୍ତ ମଦୌଷିଷ୍ଠ ।
ମେହ ମୋଟିଏ ଥୁବୁକୁ କଟିଲ ଏବଂ ଶୀଘ୍ର-
ଦାସୁତ ସେଇ, ଏବାବୁ ଏ ବେରି ବ୍ୟାଙ୍ଗ
ଉଦ୍‌ଘାଟକା ଧଳି ନଷ୍ଟ ହୁଏ ଏବ ସେ ଉଚିତାଳ
ସଂସକ୍ରମ ନାନାପ୍ରକାର ସୁଖକୁ ଦେଇ ହୋଇ
ନହେ । ଅମୁମାତର ଏହି ପ୍ରମେତ୍ର ସ୍ଵାଧୀନ
ସକ୍ଷମକାର ମେଦବେଶର ମୋଟିଏ ଆଶ୍ରମ୍ୟ
ଫଳପୁର ମଦୌଷିଷ୍ଠ ଦେହାତୀ ପ୍ରସ୍ତରକାଳୀନ-
କଳା, ଖଣ୍ଡିତକପର ମୋତାପ୍ରମ୍ପାବ, ପୁରୁ-
ଷକଃ ପ୍ରସ୍ତରକର ବେଗ; ମୁହିନାଶିରେ ଦୀର୍ଘ, ପୂର୍ବ
ଓ ରକ୍ତପ୍ରସ୍ତର; ଲୁଗରେ ଦାଗ ଲାଗିବା;
ପ୍ରସ୍ତର ଦୁକେ ବା ପରେ ଧରୁ ନିର୍ଗର ଦେବା;
ମୃଶରଗ, ଅଛି ବର୍ଷଯିବା; ଏବ ଅଭ୍ୟାସୀ ଉପ-
ସର୍ବ ସବୁ ଥିଲେ ଅବେଳ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।
ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଧା, ବିଜଣିଷିତ ଧା ଲ୍ୟ; ଯୁ
ଷିଷି ଟ ଦ୍ୟା; ଏବ ଉର୍ମିର ବା ନାରଶିଷି ଟ ହେବ
ତାକମାସି ସ୍ଵରନ୍ଧ ।

ଯାଦର ମଳମ ।

ଏହି ମଲମ ବ୍ୟକତାର ଦଳେ ବନ୍ଧୁଭାଲୀଙ୍କ
ଆହୁପେମ ଦୂରଦଳ ମଧ୍ୟରେ ଆସଗା, ଦୋ-
ଇଥାଏ ଏବ ଅରେ ରଲ ହେଲେ ଆଉ ଅରେ
ଦେବାର ଅଧିକା ଥାଏ ପାହିଁ, ବ୍ୟକତାର
ଦଳେ ଚୌଣ୍ଡି ଛାଲା ସନ୍ଧରା ବୋଧ ଦେବ-
ପାହିଁ, ମୂର୍ଖପ୍ରକଳିତବାଳୁ ଟୋଠୋ; ଉଚି ତବାରୁ
ଟୋଠୋ, ଛି ତବାରୁ ଟୋଠୋ, ବାରତବା-
ବା ଏକ ତଳନକୁ ଟୋଠୋ ତାକର୍ଣ୍ଣା ସୁନ୍ଦର
ଲାଗିବ। ଏକ ତବା ରାଯ ପାହ ରେ ପଠାଯିବ
ପାହିଁ ତାକମାସୁର ସହ ନାହିଁ ପଠାଇରେ
ଏକ ତବା ପଠାଯିବ।—

H, Dutt, Sutahat, Cuttack,
ଏହା; ଦିନ ସୁଶାଶନ କଟକ

କେଣରଙ୍ଗକ ଚେଳ ପଥବା ଅସ୍ତ୍ରାଳ୍ଲକ୍ଷ୍ୟ,
କେଣରଙ୍ଗକ !

KESH Ranjan OIL

ବେଶରଙ୍ଗ—ମୁହଁର ଦେଖିଲୁ ପଡ଼ାଏ, ସନ୍ତୋଷ
ହେଲ, ଅଛଳ ଦେଇ, ଏହା ଦେଖିଲୁ କିମ୍ବା, ପଢ଼ିଲୁ
ଏହିମ କର, କୁଠ କିମ୍ବା କାହାର ଦେଖିପାର ଦେବା
ହେଲ, ପଢ଼ା ଅର୍ଥରେ ଦେଇ, ମୁହଁର କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ହେଲେ, ମୁଣ୍ଡରାଜ ଓ ଅର୍ଥରେ ଦେଖିଲାମ ଅର୍ଥରେ ଦେବା
ହେଲେ ଶୀତଳ ରତ୍ନ ଚିତ୍ରର ଶବ୍ଦରେ ହେଲେ ।

ପୁରି ପିଣ୍ଡର ମୂଲ୍ୟ ୩ ୧୨ ଟଙ୍କା । ଏଥାକୁ ୩
ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ହିଁ ଆବଶ୍ୟକ

SONITA SODHAR

ଶ୍ରୀଗୋକାଳ—ଏହା କୃଷ୍ଣ ଓ ସେଇ ଦୟା
ପ୍ରେରଣା ଦର୍ଶନ, ହାତ ଓ ଗୋଟିକ ବନ୍ଦଗାନ୍ଧେ ଦ୍ଵାରା,
ଚାରିବା ଓ କର୍ଷିତ ଏହ ସଙ୍ଗ ମୁମାଲକର ସପ୍ରବୃଗନ୍ତ ପରି
ବାହ୍ୟ ଉଦ୍ଦରଖଣ୍ଡ ପାଠୀ ପ୍ରତି ବନ୍ଧୁ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ବହାନାମ
ପରେବା ତୃତୀ ଦେହର ବଜାଦାନାମ ଅର୍ଥରେ ବନ୍ଧୁ
ପରିବର୍ତ୍ତ ସବଳ ଓ ଭାର୍ଯ୍ୟକମ ହେବ। ଏହ ଦୂର ସେଇ
କାହାରେ ଗୀ ଜିଥର ମିଳି । ୫ ଜାମ ମାତ୍ର । ୫ ମର
SWASARISHTA

ପ୍ରାସାଦରେ — ଏହା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯଥା ପାଶୀ ବାଟ, ବରତ
ନିଃସ୍ଵରୂପ ପରେବ ଦେଖ । ଉପରେତୁ ଦର୍ଶନ
ପରମାନନ୍ଦର ପଞ୍ଚପାତାଙ୍ଗ ସମ୍ମାନ ପାଶୀ ପରାଦିକାବ୍ଲେ
ବର୍ଷାକୁ ଯାତାର ରହିବା ମୁଣ୍ଡର ଦର୍ଶନ, ଯାର ତୁ
ରାଜର ଦୀର୍ଘତା, ତ ରହିବା ଅର୍ଥର ଜୀବା ସମ୍ମାନ ଦୂର
ରେ ସରତରେ ମୁଳା ଟ୍ରେ ର, ୧, ୩୦୧ ।

— ଅସମାନର ପଦିକାଳର ସହିତର ପ୍ରାଚୀନ
ର ଗ୍ରନ୍ଥର ଉତ୍ସାହ ଉତ୍ସାହର ପ୍ରତିଷ୍ଠା
ଠିକ ଖେଳ ଏବୁ ଅଜଞ୍ଜଳର ପଦ୍ମାବତ କିମ୍ବା ଶ୍ଵର
ରଜନୀର ହିଂଦୁର ଦିନମିଳିବୁଧ ସେବନ ବଲେ
ତାହାରୁଠ ପଣ୍ଡରେ ।

**ଏହି ପତ୍ର ଦେଖାଇ ଏ ପଢିବା ଓ ମାଧ୍ୟମ କାମ
AVIRAJ NAGENDRA NATH SEN,
Govt. Medical Diploma-Holder,
Member of the Chemical Society**

8-1&19, Lower Chitpur road Calcutta

ବିମା ଅପରସ୍ପାଇମେଣ୍ଟ ପଞ୍ଜଗାରେ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତିର
ଲାଭ କରିଥିବା କିମେ ଟିକ୍ଟୁଷିଟି ଦେ ବୋଇ
ନିତିନାଥ ବାଠକା ବଦ୍ୟାଳସ୍ଥ ନିମନ୍ତେ ମସିବ
ଟ ୧୦ ଟଙ୍କା (ଦଶଟଙ୍କା) ଦେବନରେ ନାହିଁ
ଦେବତାର ଟିକ୍ଟୁଷିଟି ଥବନ୍ତିକ । ଶେଷୋକ୍ତ
ବ୍ୟକ୍ତି ଟିକ୍ଟୁଷିଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଭିନ୍ଦିତ ଲାଭ
କରେଥିବେ ଅନୁରମଣିକ ଟ ୫୯ ଟଙ୍କା (ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା)
ରେଖାର୍ ଏଲକ୍ଟ୍ରିକ୍ ପାଇବେ । କର୍ମ ପ୍ରାର୍ଥନୀ
ମାକେ ସ .ସ ପ୍ରଣାମ ପତ୍ର ସହି ନିମ୍ନ
ସାରବନ୍ଧିକ କିମେ ଆବେଦନ କରିବେ ।

ମହିନ୍ଦ୍ରା ମନ୍ଦାଳସାର ଛପକଣ୍ଡା କେଲାନଙ୍ଗ
କୁଳରେ ଅବୁଧିତ । ବୋଦବକ୍ତ ଓ ମହିନ୍ଦ୍ରା
ଉଦୟ ସ୍ଥଳର ଜଳବାୟୁ ଦେଖ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକ
ଚାରୀଶତାବ୍ଦୀ ।

Kasinath Mahanty
ଭାଇସୁ ଦେଖୁରମେନ୍
ଏହୁକେଣନ ବୋର୍ଡ
ବୌଦ ଘୋଷ୍ଟ
ଭାଗ୍ୟ ଛଣିଲେ

ବିରତ୍ତ ମହାଭାରତ ସମ୍ମର୍ଣ୍ଣ କ୍ଲାପା ହୋଇଅଛି

ଭାବିତ ଅଳ୍ପରେ ଦିନମାତି କବି ବିଷୟର
ନଦୀଶ୍ଵରରୁ ବିବିଧ ସନ୍ଦର୍ଭର ବିଚକା କର
ଭାବିତ ଥାହିବୁ ଯେ ମହା ଜ୍ଞାନକାର କବି-
ମାନୁଷଙ୍କରୁ ଏହା ସମସ୍ତେ ଚାହନ୍ତି । ଏହାଙ୍କ
ରତ୍ନ ବିଚିତ୍ରରୁ ଭାବିଲାର ବାଧାରେ ଲୋଗେ
ଆମ୍ବାୟାସରେ ପାଦାୟବେ ଏହି ଅଭିଭାୟରେ
ଭାବୁ ମହାଶ୍ଵରରୁ ବଳପତ୍ର ପୋଖରୁ ବସିବ
କର ଯଥାତ୍ମକ ସଂଶୋଧନ ଦର ପଥ କରଇଥିବୁ
ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ଯେଉଁପର ରତ୍ନ ହୋଇଥିବୁ
ତାହା ବହିବା କାହୁଲୁ ମାତ୍ର । ଗୋଟିଏ ଶିଳ୍ପ
ପଢ଼ିବାରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଶିଳ୍ପ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏହି
ବାକୁ ଯତ୍ତା ହେବ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଣ୍ଠର ଦୂର
ଦୂରେ ଦିଅଗଲା ।

ଅଦୟର ଟ ୦ ୫ ମାତ୍ରପଦ ଟ ୦ ୧୫ ସହିକ
 ଟ ୦ ୧ ବଳଦୟ ଟ ୦ ୨ ଦିଲ୍ଲିପଦ ଟ ୦ ୫୯
 ଦୋଷର ଟ ୦ ୧ ଜମ୍ବୁପଦ ଟ ୦ ୩ ଶ୍ରୀପଦ
 ଟ ୦ ୧ ଓଦ୍ଧର ସମ୍ପଦ ଟ ୦ ୧୫ ଥୀରପଦ
 ସହମୋଟ ଦୂର୍ବଳ ଟ ୦ ୨୫ ମାତ୍ର ସମଦାୟ ପଦ
 ଏହିପଦ ନେଇଲେ ଟ ୦ ୪୫ ସରଳ ଟ ୦ ୫

ପତ୍ର । ଏକାଇ ଦେଲେ ଟ ୦ । ଟେଣ୍ଡା ଅଧିକ
ପତ୍ର । ଅର୍ଣ୍ଣାକୁ ସଂମୋହିତ ଦୂର ଟ ୨୯ ଲୈ
ଚିନିଷକ ଟ ୨୫ ଏ ଗାଦ ଟ ଥା ପତ୍ରକ ।
ଏହି ସଳକ ଦୂରରେ ଉତ୍ତରାରେ ମହାଭାବତ
ଦେହ ଛୁଟାଇ କବାନ୍ତି । ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡ ଦେଲେ
ସଜ୍ଜା ଉମ୍ବାଦ ହାତୀଯିବ ।

କରୁଥିବା କରନ୍ତିର ପ୍ରଦିଵ-ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ
ହୋଇ କରେ ବନ୍ଧୁମୁ ହେଉଅଛି ।

WANTED.

Two Sub-Inspectors and one Head constable for the Nilgiri state Police on salaries of Rs. 25/-
20 and 12 per month respectively.
Uria candidates with fair knowledge of English and experience in Police work will have preference. Applications with testimonials of respectability and good moral character will be received by the undersigned up to 10th proximo.

ବନ୍ଦିକାଳ ।

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ୟାମନୀ

ଅନୁପଦ୍ମୀ । ଅସୁରକଷାପ ଓ ଉତ୍ତରାଳୟ

ଶ୍ରୀ ଧର୍ମବଜ୍ରାର କୃତିକ ।

୬ ସଦମାନ୍ତ୍ର ସେବକ ।

ଏହା ସେବକଙ୍କ କଲେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରପାତାଳ, ଧୂକରୁଜ, ସ୍ଵପ୍ନପାତା
ବୁଦ୍ଧ ଦଳଗା, ଅଦିତ୍ୟ ସ ମୁଁ ବନ୍ଧୁକଳ, ଦୋଷ ଘୁମାତା
ପରିମା ମାତ୍ରପତି ଖୋଜିଦେବା, ବୋଧ ବନ୍ଦେଶ୍ୱର ନ ଦେବ,
ପେଟରେ ବାସୁ ଦେବା, କଷର କୋଣି ଉପ ଦେବା,
କମଳ କଥା ଦେବା, ମୁଣ୍ଡ ଦେବା, ଅକୁ ଦିନମ
ଦେଲେ ନିଶ୍ଚନ୍ତି ଦେବା ଦେବା ପରିଶାନିଶ୍ଚନ୍ତିର କ
ଦେବା, ପଦିଷାପନ୍ଦକ କରମ ରଙ୍ଗ ଦେବା, ଶୁଦ୍ଧ ଦେବା,
ଅକୁ ଅଗ୍ନି ନିର୍ମିତ ଦେବା ଶୀଘ୍ରତାବସରପଦକାଳ
ଦେବା, କମ୍ବା ଅମ୍ବ ଦେବା, କମ୍ବା ପର୍ବତୀଶ୍ଵର ଶକ୍ତି
ଦେବା, କମ୍ବା ଅମ୍ବ ଦେବା, କମ୍ବା ରାଜୁ ଦେବା, କାରି
ଗୋକୁଳା, ପଦମା ଶାରୀ ଦେବା, କମ୍ବା ରାଜୁ କରନ୍ତକ
ଦେବା, କମ୍ବା ପ୍ରେତରେ ପଦକ ଦେବା, କମ୍ବା ପେଟ
ପରିମା, କୁରାଳ କେଥ ଦେବା, ଶୀଳ ଅବସର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ।

ଉକ୍ତିଲ ଦୀପିକା ॥

EDUCATIONAL REPORT.

The Director's Report on Public Instruction in Bengal for 1908-9 complains of increasing difficulty for want of funds in spite of steady increase of Provincial grants on educational heads during the last three years. In 1905-6 the expenditure from Provincial Revenue stood at 34

lakhs. In 1908-9 it rose to '49½ lakhs. The Director commences his report by observing that the dominant factor in education at the present time is financial and later on states that the whole of his report will be found to be an eloquent plea for more money for education—eloquent not from the form of expression merely but from the facts disclosed. The University reforms necessitate large expenditures on colleges, and an attempt to raise Collegiate education necessarily implies an expansion of the secondary and Primary schools, for the colleges are built of the materials derived from the secondary schools. Unless extensive improvements are introduced into the secondary schools, the attempt to raise Collegiate education must, as a matter of course, be crippled.

The report recognises the growing importance of the Ravenshaw College and notes with satisfaction the work done during the year under the control of the late Principal, Babu B. V. Gupta, both on the sides of education and Collegiate life. The College Council instituted during the year is reported to have worked well. The chemical laboratory though considerably improved requires further improvements. The sad want of a Botanical laboratory is noted. The College Hostel has accommodation for 113 boarders and is self-supporting. The Director has been well pleased with the Hostel arrangements and is of opinion that the Ravenshaw College Hostel system is specially worthy of imitation. The complaint of the Principal regarding the want of accommodation for College classes, the want of an examination hall, a suitable play-ground, quarters for the staff in the neighbourhood of the College has been duly noted. The Principal also urged the necessity of the affiliation in History. The removal of the Collegiate school to its new site will obviate several of the difficulties noted above and the Director thinks that the congestion of the College and school buildings is serious and recommends the removal of the school as soon as funds are available. As to the local Survey School the Director reports that the want of funds alone hinders the pressing forward of the scheme to give Orissa its school of Engineering. He says a most suitable site has been provisionally selected at Jorba, plans have been designed and costs worked out. It is accepted that ripe time has come for this important development at Cuttack, but the financial difficulty has so far been insuperable. With regard to the two rival High schools for girls at Cuttack, the Director doubts very much if there is scope for two such schools and he regrets that the influence used to bring about an amalgamation between the two schools failed.

ବିହାର ଅଷ୍ଟଲର ଜିଲ୍ଲା ସୁଲକ୍ଷଣରେ
ଦର୍ଶକର୍ତ୍ତା ପୂର୍ବେ ତି, ଏ, ଉତ୍ତାଖନ୍ଧାସ ଜାତ ଏ
ପିଲାତ ଥୁବାପୁଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୁଳଜୀବ ସକା
ରହୁଥ ଥୁବାତ ଜଙ୍ଗିୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସର୍ବରେ
ମାତ୍ରବର ଗାନ୍ଧି ବ୍ୟକ୍ତିଶୋଭପ୍ରସାଦ ପ୍ରଧା
ନରକ୍ତ୍ରେ ସର୍ବାର ପରମ ଚାହା ସତ୍ୟ ସ୍ଵର୍ଗୀ
ଏହ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାତନେତ ନ ଦିଲବାରୁ
ଏପରି କୃତ୍ତବ୍ୟାକର ଉତ୍ତର ମିଳିଲା । ଦେଶ
ଲୋକେ ଦେବାତ ଦେଶ ବିଦ୍ୟାକୟରେ ଶିକ୍ଷା
ଦେବା ନାହିଁ ସର୍ବତ୍ର ଏହ ଚକ୍ରାର ଉପସ୍ଥିତ
ମହାଦେଶାତ ଦେବାତ୍ମା ଦେଶଲୋକରେ
ବିଶେଷ ଦାନ ହୁଏ । ସୁତ୍ତବା ଏ ପଳନିମିତ୍ତ
ମବୁର୍ମୁଦ୍ରେ ଦାୟୀ ହେବାନ୍ତି । ଦେଶଲୋକେ
ଉତ୍ତାର ନ ଦେଲେ ବହିର ପଳ ଥିଲେ
ଯାହିଁବେ ।

ନାହିଁ ରକ୍ଷଣାର ଅପରାଧକୁ ରେ ଏ ବନରର
ଶାନ୍ତିକ ଲମ୍ବଦେଶ ଦଳରେ ରୂପଦେଶର ର
ବୟାକର ଅଗ୍ରାହିରେ ଚନ୍ଦସକ ହୋଇଥିବା
ଲେବଳ ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥୀ ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗ ହୋଇଥିଲା
ପ୍ରାୟ ୫ ୨୦ ଏ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଉପରୁତ ଥିଲେ ।
ବାରୁ ଦିଶରର ବାନ୍ଧ୍ୟା ସଜ୍ଜାକ ମହୋମାନର
ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟର ମୁକ୍ତି ବରତ୍ରେ ବାରୁ ପ୍ରସ୍ତଳାଥ
କୁର୍ମ୍ୟା ବୃଦ୍ଧବାହକଙ୍କର ଲେଜବର ହୁବିବୟାର
କଥା ପ୍ରକାଶ ଦିଲେ । ଧରେ ସେହି ନିଷ୍ଠାଯୁ
ବାହ୍ୟିକ ସାହାଯ୍ୟାର୍ଥୀ ଦେବାହୁ ରୁ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ
କର ରୂପଦେଶର ସାହାଯ୍ୟ ଭାବିତ ନିଜରେ
ପଠାଇବା ଏବଂ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟ ନିବାହ ନିମନ୍ତେ
ଗୋଟିଏ ହାତି ଗଠିତ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବମରକ
ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇ ସବୁ ବଜା ଦେଲା । ଉମନୀ
ଦେବା ସଂଗ୍ରହ ଓ ସଂଗ୍ରହକ କବା ପ୍ରେରଣରେ
ଶୀତ ସହବାନ ହେବାର ଅଶା କବିତାଏ ।

ନର ହୃଦ୍ୟକାର ସମ୍ପାଦନସ୍ଥଳେ ଏଠା
ତୁମ୍ଭରଦେଶୀୟ କରିବେ ରଜ୍ୟର ନିବାସ।
କାମକ୍ଷେତ୍ରଗାନ୍ଧୀୟ ପଣ୍ଡିତ ଯାହବେଦର ଚରଣଥ
ଦାସ୍ୟ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସମଜରେ ମୋଟିଏ ବହୁର
ରଥରେ । ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ ଦମ୍ପତ୍ତିରକ
ଦରେହେବେ ଗାନ୍ଧୀ ବହୁର ବଜବାର ଯାତ୍ରାରେ
କି ଅଛୁ ଏବ ପ୍ରାୟ ଦେବତାଶକାଳ ତେ-
ଜାଗାରବେରେ ଶୈଖଶିର ଅଳ୍ପ ଏବ ଭାଗ-
ର, ଭଗବଦ୍ଗୀତା ଓ ସାଂଖ୍ୟଦ୍ଵାରୁ ବଦଳମାତ୍ର
କୁତୁର ରହ ବିଷତାଜୀବରେ ବଳ୍ପି ଏବ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ରୁ ପ୍ରକାଶ ପାରେ । ଏତେ ଦର୍ଶକ ବହୁର
ଶୁଣାମାନେ ନିରଜ୍ଞ ଚିତ୍ତରେ ଶୁଣିବାହୁ
ତ୍ରାକ ବହୁର ସାରବନ୍ଧର ସ୍ରଥାକ ପର-
ମ୍ପତ । ବହୁର ଶୁଣିବାଷକାଣ୍ଡ ଏତେ ଲେଖ
ଦାରୁଥରେ ସେ ଦଳମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରାନ୍ତବା-
ଦର୍ଶି ଅନେକ ବାହାରେ ଦଶ୍ୟମାଳ ରହିବା
ବୁଝି ବୋଦ୍ଧରେ ।

ମୁସଲମାନଙ୍କର ବାରପାଇଥ ପକ୍ଷ
ଦାରସମୟରେ ପଡ଼ିବାରୁ ଫେରିବାରଠାରେ
ହନ୍ତୁ ଓ ମୁସଲମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦଙ୍ଗା ଦଙ୍ଗାମା
ଦୋର ଉଦୟ ପରେ କେତେ ଲୋକ ଦତ୍ତ
ଦୋରଥୁଲେ ଏବଂ ଦୋବାଦମାଳ ଲୁଣପାଇ
ଦେଇଥିଲା । ବାରପାଇଥ ପଦ ଦୁଃଖଜଳକ
ଏବଂ ଦୋର ସୁଖମୟ କଥିବ ନୁହେଁ ମୁସଲମାନ
ମାନେ ତାଙ୍କର ଦୁଃଖବମୟରେ ହନ୍ତୁମାନେ
ଅକନ୍ଦରେ ମାତ୍ର କେଳ ଖେଳିବାଦେଇ ଏହି
କାନ୍ତି ଉଥର ଅଛନ୍ତି । ଉଦୟ ପରେ ଦଙ୍ଗାକାରି
ମାନେ ଟୁଟ ଦୋର ଦିଗ୍ବିଧୀନ ଅଛନ୍ତି । ଲୁଣି
ଦୋରଥୁଲା ଦେବାନିମାନଙ୍କର ସାହ୍ୟାର୍ଥୀ
ସେଠାରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଦୋରଥୁଲ ତହିଁରେ
କିନ୍ତୁ ଲେବକୁ ଚାକିଶହଜାର ଟଙ୍କା ସାହ୍ୟ
ଦେବାର ପ୍ରୟୋଜନମୟ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ ଦେଲା
ସର୍ବପୁଲରେ ଘୋଲଦତ୍ତାର ଟଙ୍କା ଉଠିବା ସୁଖର
ବିଷୟ ଅଟେ । ପ୍ରକୃତ ଧର୍ମ ବାଚ ଶବ୍ଦ ଅବାରରେ
ଅଲିଲେ ଏହିପରି ପଳ ଘଟେ ।

ଅସନ୍ତ୍ରା ଦସବର୍ଷୀୟ ସେନ୍ତିକ୍ଷ ବା ଲୋକ-
ଗଣକା ସତ ୧୯୯୯ ସାଲ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ଥା ୧୦
ଛଜରେ ନି ଅଧିକାର ପଣ୍ଡିତଙ୍କରଣକୁମେଳ ଧାର୍ଯ୍ୟ
କହିଅଛୁନ୍ତି । ସେହି ଗାରଣ ସତ ୧୯୯୮ ସାଲ
ପଶୁଗଣମାସ ଥି ୨୭ କରେ ପଢିବା । ସେ ଦିନ
ପଶୁବନ୍ଧୁମାତ୍ରିଦେବୁ ଗଣକାକାରୀ ଶେଷଦେବା
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଯା ଏ ସଥିଖୁ ଅଳୁଥ ଥିବ । ସେ ଦିନ
ବିଦାଦର ଲୁଗୁ କାହିଁ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଦସ୍ତର ଲୋହ
ପଗରେ ଦୂରବାର କଥା ମାହଁ । ଉତ୍ତରାଶ
ମୌର୍ଯ୍ୟ ସଲେ ସେ ସଥିରେ ମନ୍ତରରୁ

ଠାକୁର ବାବାରାନ୍ତି ଓ ମେଲଚ ହୁଏ ଦାଖ
ତାହା ପ୍ରାସ୍ତୁ ଶେଷପଡ଼ିରେ ପଢ଼ିବାବେଳୁ ଧାଖ,
ବେଳ ନାହିଁ ଆସିଲୁ ମେଟ ସାଦେବସି, ଥର, ର
ଜୀବଗର ସେନ୍ଧୁ କମେଶତର ଦୋର ଅଛନ୍ତି
ଓ ଏହା ମାସକୁ ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ପ୍ରଦୟମାନେ ନିସ୍ତର
ଦୋରାଞ୍ଜନ୍ତି । ବର୍ଷପ୍ରଦେଶର ସମ୍ପ୍ରଦୟ
ଦୋରାଞ୍ଜନ୍ତି ଅସ୍ତରୁ ଏଇ, ଏବ, ଏବ, ଠମାଠ-
ସାଦେବ । ଯେଉଁ ଫାଇମରେ ଲୋକଙ୍କା
ଲେଖାଯିବ ତାହା ଭାବତମର୍ତ୍ତମେଣ୍ଟ ପ୍ରଦର
କରାନ୍ତିରୁ ଓ ତାହା ହୃଦୟ କରିବାର ଉପକାର
ତହୁଁରେ ପଣ ଦୋରାଞ୍ଜନ୍ତି । ପ୍ରାଦେଶିକ ସମ୍ପ୍ରଦୟମାନେ
ଅଧିକା ଉପବେଶ ଅବଶ୍ୟକମନ୍ତରେ
ତହୁଁରେ ଯୋଗ ଦରିବେ ଓ ତାର୍ଥ୍ୟ ଉପକାର
କାର ପମ୍ପ ବନ୍ଦୋବନ୍ତ ନରିବେ । ଅକ୍ଷୁଟରେ
ସେ ସମ୍ବନ୍ଧ ପତାମ ପାଇବ ।

ଭଜନାଗବାସିମ୍ବ ଲେଖିଥିଲୁଛି କି ଏହି
ହୋଇଥେଳ ସେଠାରେ ବଜ କୌତୁଳରେ
ସମାହିତ ହୋଇଥିଲ, ସ୍ଵପ୍ନ ବଜାମଦେବତୀ
ବଜାରମାତରଶୁଭ ହୃଦୟରେ ସବସାଧାରଣ-
ସହିତ ମେଲମିଶି ଉତ୍ସବୋଚିହ୍ନଠାରୀରୁ ବଜ-
ବାଢ଼ୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖେଳ କର ଅନ୍ତିମରେ । ବଜାର-
ପ୍ରକାର ଏହା ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର ବିଷୟ କୋଳି
ଅମେରାକେ ମଧ୍ୟ ଦିଲୁଆଛି । ସେ ଅନ୍ତର କହି-
ଅଛି କି କୋର ପଦରେ ଫରୁ ଓ ବଜାରର
ପଞ୍ଜାପିଣ୍ଡି ଦେବା ହେହିଁ ରୂପସାର ଗ୍ରାମସାର
ଅସମ୍ଭାବିତ୍ୟ ମନେ ବରନ୍ତି ମାତ୍ର ଏହା ବୋଟିର
ଖେଳ ସମାଜରେ ରହିବା ଅବଶ୍ୟକ କିମ୍ବା
ଭାବ ଦେଖିବା ଉପର । ଏଥରୁ ବଜାର ଏହା
ଯେ ଯାଦା ଧରି ଶାଖା କା ପରମ୍ପରା ବନ୍ଦବହାର
ସଙ୍ଗତ ବାଦା ଦ୍ୱାରା ବୋଲିବାରୁ ଅମେରାକେ
କୁଣ୍ଡିତ । ମାତ୍ର ଏହା ହୋଇଯାଏଇରେ ପଦ ପାଳ-
ବାର ଯେ ସମସ୍ତ ଧର୍ମାନ୍ତରୁ କର ବିଧିକୁ ସେ
ସମସ୍ତପଦକୁ ପକାଇ ଦେବଳ ପରାର ରଙ୍ଗ
ଖେଳ ସାର ହୋଇଥିଲ । ଏମନ୍ତ ଦେବା କିମ୍ବା
ନାହେ । ମୁଖୀ ଯେ ସମସ୍ତ ଦେଖିଯି ଉଧବରଣରେ
ପ୍ରଭୁତ୍ବ ରଙ୍ଗଜଳ ସ୍ଵର୍ଗ ହେଉଥିଲା ସେ ସମସ୍ତ
ଉଠିଶାର ଯେ ପ୍ରତାର ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନ ବାବ-
ଦାର ଦେଉଥିଲ ତାହା ସୁଲଭ ହେଲେବେଳେ
ଦେବ ପ୍ରତି ଅଛିତତର ଏବଂ ବନ୍ଧୁ ମଜାରୁ,
ତଞ୍ଚାକର । ତତରଣ ସାଦା ଧର୍ମାନ୍ତରର ଦିନ୍ବଳ-
କର ଏବଂ ଶରୀର ଓ ଦ୍ୱାରା ବାନ୍ଧକର, ଦେଖ
ବାଲପାତି ବିବେଚନାରେ ଗାହାରୁ ଅପାର
ପରମ ଦେବା ଲଭିତ ନାହେ ।

ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ତାଳିପାଠରେ ଥାହିଁ । ଖେଳ-
ଲକ୍ଷ ମର୍ଦ୍ଦାଦୟ ଏହିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଓ ହୋଇ
ସୁଧି ଚଢ଼ିବ ଅଦେଶ ସଙ୍ଗେ' ସେହି ବ୍ୟାକ୍-
ମାନେ ଲାଜ ଦେଇଅଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ଦେବୀ
ବ୍ୟକ୍ତିର ବାମ ପ୍ରତିକାଣ କରେ ଫୌଜିବାରୀ
ଅଦାରତକୁ ଉଲ୍ଲାସ ଓ ଦେବାର ନିୟମ କର-
ଅଛନ୍ତି । ମଧ୍ୟ ସେହି ମଦଲୁମାର ସ୍ଵରଘେଣ୍ଡେ
ଦିଲ୍ଲିତ ସାନେବଳ ମାମରେ ଶୁଭମରେ ଅଭି-
ଯୋଗସହ ଲେଖି ମୋଦିଗା ତଳାପବାର
ଅଦେଶ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ବଲିବଗା ସବରରେ
ଉଚ୍ଛବେଶକ ପାଇ ବର୍ମଣ୍ୟରାମାନେ କିମ୍ବଳ୍କ ଥିବା
ଅବସ୍ଥାରେ ଏହିର ବାଟା ବାଟିବାପ୍ରକଳେ ମୋଦି-
ମନ୍ଦିର ଅବ୍ୟବେଚ୍ଛିତ୍ତାଗୀ ବର୍ମଣ୍ୟବନ୍ଦହାର
ଓ ଦେଇଥିବ ତାଦା ସବନରେ ଦୂର୍ବା ହାତ-
ପାରେ । ଅମ୍ବେମାତେ ଶୈଳମନ୍ତ ମହୋଦୟକ
ଦରମୃତ ସବ୍ରାଦ୍ଧି ଅଦେଶରେ ଅନ୍ତରିତ
ହୋଇଥାଏ । ଚଦନ୍ତିକାରୀ ବନ୍ଦିକୁ ବାରୁ ଖାତା-
କରଣ ପାଇ ତେବେ ତାକୁ ଦିଲ୍ଲିତ ଦର୍ତ୍ତ ମହା-
ପ୍ରସ୍ତମାକେ ଯଥେଷ୍ଟ ପାଦ ସ୍ଥା ଦେଇଥିବାରୁ
ସେମାନେ ଧର୍ମକାର ପଇଥାଏନ୍ତି । ବମେଳ
ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ସେ କଳ ଯଥେଷ୍ଟ ଥିଲ ମନ୍ତ୍ର
ବର୍ଦ୍ଧଣ୍ୟତମାନକର ଅବର୍ମଣ୍ୟତା ଓ ଅନ୍ୟାୟ
ଆଚବର ଦେବୁ ଶରୀ ନିବାପିତ ହୋଇପାଇଲି
ଥାହିଁ ଓ ଲେବେ କଷିତ୍ସ୍ତ ଦେଲେ ।

ଡକ୍ଟର ଅନ୍ଧା ସହବିର ଚାର୍ଟ ।

ବଜୀସୁ ବାବସ୍ତାପକ ସମ୍ରାଟ ମର ମାର୍ଗମେ ସବୁ
ଗା ୧୫ ଦଶ ଅଧିବେଶନରେ ବଜେଟ
ଅଲୋଚନା ସଙ୍ଗରେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଡିଇରେ
କୃତ ମହେଦୟ ଉତ୍ତରା ସକାଣେ ଖାତା ହୋଇ-
ଥିବା ଗୋ ୨ ୯ ବୁଝି ଗାଢା ପରିଚ ପ୍ରସ୍ତାବ
ଦିବସୁରେ ମାତ୍ରବର ଦେବପ୍ରସାଦ ସକାଧିକାରୀ
ବର୍ତ୍ତୀ ଦରେ ଯେ ବର୍ତ୍ତନରେ ଅନ୍ତର
ଶ୍ରେଣୀ ସହି ଉତ୍ତରା ବଜ୍ଞାନୀ ସତଳ ପରିଚ
ସବତରେ ଅନ୍ତର ପରିଚ ପାଇଲୁ ମାତ୍ର ସମ୍ମାନ
ଦାସ ବିଷେଷକୁ ବୁଝି ଦେବାର ବିଧଳ ହେଲୁ
ଯେଉଁ ବଜ୍ଞାନୀ ଉତ୍ତରବ୍ୟକ୍ତମଟେ ଉତ୍ତରରେ
ଅଛନ୍ତି ସେମାତେ ଗର୍ଭରୁ ବିଶ୍ଵ ଦେବେ,
ଏହର ପ୍ରାଦେଶିତ ନିୟମ ଭୂତଳ ପ୍ରସବ କରୁ-
ଥିବାର ସେ ଦେଖାଇଲେ । ଏଥରେ ଉତ୍ତରଳ
ସଦସ୍ୟ ମାତ୍ରବର ମଧ୍ୟସ୍ଥକ ଦାସ ସି ଆର, ଡା
ନିହାନ୍ତର କହିଲେ ଉତ୍ତରର ଲେବ ଏହ ଯେଉଁ
ମାତେ ଉତ୍ତରାସୀରୁଷେ ଉତ୍ତରରେ ବାପ କରି
ବାକୁ ମହା ବରନ୍ତି ଏହ ଉତ୍ତରର ମଙ୍ଗଳରୁ
ଅଧିକାର ପରିଚ ମନ୍ତ୍ର ସେହିମାତ୍ରକ ସକାଣେ
ସେ କବି ଖାତା ଯାଇଥିବୁ । କୌଣସି ଲେବ

ଦେଶ ସକାଣେ କାହାଁ ଚନ୍ଦ୍ରମେ ତାଖାକୁ ବେଶ
ଦେଖିବାର ଦେବାର କୋଳପିକ ଏବଂ
ସେ ଲୋତ ଅବ୍ୟାକ୍ଷମ ଶିଖା ପାଦପୁରେ ସୁନ୍ଦର
ଦେବାର ଜୀବନ ଉଛିଲାରେ ଏବଂ ଉଛିଲାର
ଉଥରା ସକାଣେ ଘାସିବ ଦେବା ଉଛିଲା,
ଉଛିଲାଯୁ କଙ୍ଗାକ ବା ଧଳା କାହାର ନେବଳ
ଦେବାର ସେବରଙ୍କରରେ ବହୁଧର୍ମୀୟ ମାତ୍ରାକୁ
ଲେବସଂଖ୍ୟାର ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଥ୍ୟିବା ଉଛିଲା
ମନ୍ୟବର ଦାସ ମନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଏ ହିଂକପକ୍ଷର
ରେ ଅମେମାକେ ଦୁଇ ପାଦୁ ଲାହୁଁ ମାତ୍ରାକୁ
ବନ୍ଧାଧିକାରୀ ମନ୍ୟାୟ ବଜାଲାବୁ ସୁଦ୍ଧା ସେ ବୃଦ୍ଧ
ମିଳିବା ଦର୍ଶ୍ୟ ଅବଗାରଣୀ କର୍ଯ୍ୟର ମାତ୍ରା
କଙ୍ଗାରଙ୍କର ବଲିବିଗାରେ ପାଇବାର ତାଙ୍କା
ପ୍ରକାର ସୁଦ୍ଧା ସୁଦ୍ଧା ଓ ଉଛିଲାମାନିଙ୍କର ସେପରି
ସୁଦ୍ଧା କି ସୁକାରୁ ଏ ବୁଝ ଉଛିଲାଯୁମାନକ
ସକାଣେ ଖଣ୍ଡା ଯାଇଥିବାର ବହୁଧରେ ସଥେଜୁ
ଦୋଷଥାକ୍ତା । କି ପରମାଣରେ ସେ କୁରେ ଉଛିଲା
ଯୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବସାନ୍ତିବ ବହିର ରତ୍ନ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମି ଲାଗି ରହିଥିଲୁ ଏବଂ ଏଠା ପ୍ରତାପ
ସାରେ ତେଥେ ଏବଂ ଉଛିଲର ସ୍ଵାୟ୍ୟ ଧରିବା
ହେବ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପାର୍ଥକୀୟ ରଖା ନା
ଯିବାର ସିକ୍ଷାକ୍ରୁ ଦେଇଥିବା ପ୍ରକାର ଉଛିଲର
ପ୍ରତିନିଧି ଅନୁଷ୍ଠାନର ବଥା ଉଠାଇବା ଠିକ ଦେଲା
ନାହିଁ । ଅକୁଣ୍ଠ ଧରିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଦାର୍ଢା କଲିବା
ନାହିଁ । କାରଣ ବିଦି ତେଥେ ଏବଂ ଏହା ପ୍ରତିବି
ଦରିବା ସହଜ ନାହିଁ । ଉଛିଲ ସିରିକାର “ଉଛିଲ
ନାୟ” ଶବ୍ଦର ଉଦାର ବାଣୀ ମବର୍ତ୍ତିମେଷ୍ଟ ଯେତିକି
ସମସ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଉଛିଲାଯୁମାନଙ୍କ ସକାଣେ ଶତ
ଦେଇବ ସବୁ ମୋଳମାଳ ନିବାରିତ ଦେବ ।
ତେଥେ ଶତମାନେ ବର୍ତ୍ତମନ୍ ସେମନ୍ତ ସୁଦରପରି
ଦେଖାଇଥିଲୁ ପ୍ରତିଶେଷିଗାରେ ସେମାନଙ୍କର
ଦେଖି କିମ୍ବା କୋଣି ଅଧିକ ପାଇଁ ।

ଅର୍ଦ୍ଧଭାଷ୍ମ ଚେପକମାଳ

ବାଲେଇର ଲେ ଗୋର୍ତ୍ତର ଶୁଣି କେବୁ-
ମାନ ଶ୍ରୀମତୀ ସାମନ୍ତ ବଧାତରଙ୍ଗ ଦାସ ଗତ ବିଷ
ମୋପଦିତ ଗସ୍ତ କହ ଚିଲ୍ଲବୋର୍ତ୍ତର ଦାର୍ଢିମାନ
ଦେଖି ଯେଥର ସୁଖାଶ ଘଜଳ ଦୋଷଥିଲେ
ଓ ବର୍ଣ୍ଣମେଷକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପାଇଥିଲେ ଗାନ୍ଧି
ଆଠବାମାନକୁ ଡରାଥିଛି । ଅମେରାକେ ଅବନ୍ଦି
ଅଜନ ସହି ଅବନନ୍ତ ଦେଲୁ ସେ ସାମନ୍ତ
ମହାଶୂନ୍ୟ ଏବର୍ଧ ହର୍ବୁ ଅଧିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇ
ଅଛନ୍ତି । ସେ ନନ୍ଦି କାନ୍ଦୁଶ ମନ୍ଦ ଗା ୫୫ ର
ଖରେ ଗସ୍ତରେ ବାହାର ଗତ ଗା ୨୭ ରିକ୍ଷ ମାର୍ତ୍ତି
ରେ ସହି ମୁଦାମକୁ ଲେଇଛି ଅବିବେ । ଏହି

ତ ଖାତ ମଧ୍ୟରେ ଥେ ମା ୨୭୮ ଲକ୍ଷ ଗୁଣର
ବର୍ତ୍ତମାନେ ଏକ ଅବେଳା ସ୍କୁଲ, ପାନ୍ତ୍ରିକାଳା,
ବାଜି ଦାଉସ, କାଶାପାରାଣ ପରିଚି ପରିହର୍ଷତ
ବର୍ତ୍ତମାନେ । ଏହି ଦର୍ଶକ ପରିଚିତର ସମସ୍ତ
ବ୍ୟାସ ନିଜେ କହନ ବର୍ତ୍ତମାନେ ଏହିବ ନହେ
ଯହି ଉପରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍କୁଲ
ସମ୍ବନ୍ଧର ଲକ୍ଷଣ କାଳକ ଓ କାଳମାତ୍ର
ଟ ୨୨୩ ର ଶାତ୍ୟ ସ୍କୁଲର ଦିନ ହେବ ଅଛନ୍ତି
ଦୂରମ୍ଭ ସ୍କୁଲଗୁଡ଼ ନିର୍ମିତିମାତ୍ରେ ଟ ୨୫୦ ଲା
ଏବି ସେହି ସ୍କୁଲର ଜୀବିତ ନିମନ୍ତ୍ରେ କିମ୍ବା
ଜଳଗାରେ ଏକ ଅଣ୍ଟାରୁମି ଛାତ୍ର ଦେଇଥିଲୁଣା
ଏବି ବାଲେଇର ଆଜା ସାରଗାରେ ମୋଟିଏ
ପେଶ ପତ୍ରମାତ୍ର ପୁଷ୍ଟରଣୀର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଙ୍ଗୀ-
କାର କରିବାର ଟ ୧୦୦୦ ଲା ମଧ୍ୟରୁ
ଟ ୨୦୦୯ ଲା ଦେଇଥିଲୁଣା । ଏବୁଷେ
ଟ ୨୨୨ ନିଜକ ଦାନ ଠରିଥିଲୁଣା । ପରେ
ଦୂରମ୍ଭ ଦାରୁମ୍ଭକୁ ମାପେଇ ଟ ୫୫ ଲା ଏବି
ସେଠାର ଫେରିଲକ ଦାନକା ସ୍କୁଲକୁ ମସିବ
ଟ ୧୬ଲା ଦେବା । ଦେବାରୁ ଶୀତଳ ହୋଇ
ଥିଲୁଣା । ସାଧିରଣ ହିତିର୍ଯ୍ୟରେ ଏହିଦର
ଦେମନ୍ତ ଅନୁଭବ ଓ ଜୀବାଳି ଏବି ନିଜ
ବର୍ତ୍ତମାନରେ କେମନ୍ତ ଦୟାକ ଓ ସହ
ଉପରଳିବିନ୍ଦ ଦିବବଣରୁ ଜିବସାଧାରଣ ଅବା-
ପ୍ରସରେ ରୂପିତାରିବେ । ଏମହାଏସ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟା-
ଳୟର ଉତ୍ସାହାତ୍ମକ ନୃତ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚ ଦିବରୁରେ
ଦେମନ୍ତ ଧର୍ମର ଦେଇ ନ ଥିବେ । ମାତ୍ର ଯେ
ବିକ୍ଲି ଅପଣା ବର୍ତ୍ତମାନର ମହିଳା ଅନୁଭବ
କରି ପାହା ସାଧିନିଜମାତ୍ରେ ପରିଶ୍ରମ ଓ ଅର୍ଥ-
ବନ୍ଧୁରେ ଅଭାବର ଏକ ଯାତରଣ ହିବାଟେ
ମୁକୁତପ୍ରତି ସେ ନିଜାର ବାକୀ ଏବି ସାଧିରଣ
ପ୍ରକଳିନ୍ଦର ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲିବା ବନ୍ଦଳି । ଅନ୍ୟା-
ନ୍ୟ ଜୀବମାତ୍ରରେ ଯୁଦ୍ଧରମାତ୍ର ଏହି ଅର୍ଦ୍ଧରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
କରିବାର ଅଣ୍ଟା ହେବୁଁ । ଅର୍ଦ୍ଧରେ ଏହିଅରେ
ମୋଟାହା ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି ରହିବା ଓ ନିଜେ
ସମସ୍ତ ବ୍ୟାସ ସହିବାର ସମସ୍ତକର ସୁଧା ଓ
ସଙ୍ଗକ ନାହିଁ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର ଜିଲ୍ଲା ଦେବାରେ ଉପରେ
ସ୍କୁଲ ଦରରେ ଲକ୍ଷ ଶର୍ଟ ଦେବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଥିବାକୁ ପଞ୍ଚାଙ୍ଗ ବାଧା ଥିଲୋ ହୋଇ
ନ ପାରେ ଓ ଗ୍ରାମ ଶର୍ଟ ଦେବାର ଦୋଷ
ଦେହ ଧରିବା ଉପର ନାହିଁ । ଏକାଦେଶେ
ଦର୍ଶକଙ୍କ ଗ୍ରାମ ଦରବାର ଅଣ୍ଟା ଦରୁମା ଓ ଗହିର
ପ୍ରଯୋଜନ ନାହିଁ । ସମୟକୁରେ ଅବହାଶମଳେ
ଏଲାକାର ଏହା ଗ୍ରାମ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦରବାର
ସମେଷ୍ଟ ଓ ବାଧା ଅଧିକ ଲାଭ ଦେଇ
ଅମ୍ବେଲାକେ ବିବେଦମ ଦିଲୁ । ଯାହାର ବର୍ଷ-
ମଧ୍ୟରେ ଏକମାତ୍ର ସ୍କୁଲ ଗ୍ରାମରେ ଅବ-

ବାର୍ଷିକ ଗାଲ ମେହିର କେବଳ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ
୨ ୨୦୦ ଟ କେବଳ ପାଇଁ ହୋଇଥାଏ ।

କେ କୁଣ୍ଡଳିବାର ସମ୍ବନ୍ଧେ କେବୁଳେବ କରିଏତ୍ତି
୬ ଦିନାଂ ହୋଇଥାଏ । କରିବାରେବେ କେବି ପଠି ପଠି ତେ
କରିବାର କରି ଯାଇଥାଏ । କରିବାର କରି କରି କରି
କରି ପାଇଥାଏ ।

ମୋରେବ କରିବାର ଏ କରିବ ବାରିବାର
ବରାଦେ ଚାହିଁବ କରିବ ବାରିବ ବାରିବ ବାରିବ
କରି କରିବ କରିବ କରିବ କରିବ କରିବ ।

କେବେବାର ଅଛି ଗୋଟିଏ ସବଳିଶେବଳ ଯାଇଲେ
ଯେଠାବାର ଦିନାଂକ ବ୍ୟବିହାର କରିବାର କରିବାର
କରି କରିବ କରିବ କରିବ କରିବ କରିବ ।
କରିବାର କରିବାର କରିବାର କରିବାର ।

ସାଧାରଣ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

କରିବାର ଏବଂ କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର । କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର କରିବାର । କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର । କରିବାର
କରିବାର କରିବାର ।

କରିବାର । କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର । କରିବାର
କରିବାର କରିବାର ।

କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର ।

କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର ।

କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର ।

ଅଭିନ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧ ।

କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର ।

କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର କରିବାର
କରିବାର କରିବାର ।

— ୨୨ —

ପ୍ରେରଣାକ୍ଷମି ।

ପରିପ୍ରେରଣାକ୍ଷମି ମରାମତିମନ୍ତ୍ରେ ଅମ୍ବେ କରି ତାଣୀ ଦୋଷେ ।

The Chikati Palace is situated 10 miles from the nearest Raiway station. From here three miles of this distance is covered by the grand Trunk Road. Over the loop-line which connects the Estates of Chikati, Bodokimidi and Shergada, a distance of 7 miles has to be covered before Chikati Kotah is reached. The Estates of Chuin Kimidi, Dharakota and Bodogodo may also be approached by off-shoots from this loop line. His Highness, the Rajah Sahib of Chikati's "Bosonho Bono" is a most lovely garden adjoining the Palace. Since the installation of the present Rajah Saeb this garden has been wonderfully improved. Its area has been greatly increased, and what was once an uneven, undulating tract behind the garden, consisting of thick jungle growth and forest trees is now perfectly level, and so beautifully and ornamenteally laid out as to evoke the highest credit to His Highness' lofty and artistic ideas. The original garden practically square, is intersected by beautiful masonry walhs and where these masonry paths cross, artistic masonry platforms are built with ornamental masonry pillars surrounding them, and the whole covered by a beautifully interlaced wire dome, on top of which various species of select floral creepers, including the grape vine, display their luxuriant growth. Trees, both floral and fruit bearing, fill this lovely garden, and the scene before a stranger is indeed most pleasing, and makes him feel that he is in far loftier regions. This original garden possesses a tank where the lovely lotus is in evidence, and the waters contain fish, turtles, and other aquatic creatures in abundance. Above this garden there lies a beautiful tank the bed of which, not long ago, was covered with huge boulders of rock. The bunds of this tank were lofty, covered with jungle growth and mighty forest trees. The bunds have been cleared and beautifully levelled and the rocky islands in the bed of the tank have all been blasted with dynamite, and cleared. This tank is now a pleasure resort to His Highness the Rajah Sahib. Fine masonry steps at one spot lead down to the tank, and above the steps a square masonry platform has been built, where, before sunrise and after sunset, His Highness generally here sits, and enjoys the gentle zephyrs which are faimed to advantage in this particular locality. The bunds of this tank have been planted with foliage, floral, and fruit trees, and the scenery is indeed grand. Innumerable fish originally brought from Calcutta live in this tank, and are fed twice daily in His Highness' presence. The fish so well know when they are to be fed,

and come in swarms to the surface of the water with their mouths wide open. To see them feed is indeed a grand sight. Seated on the platform facing the tank a large tract of land to the right and behind the palace, formerly very uneven and undulating, covered with thick jungle growth and big forest trees, has been cleared, and perfectly levelled at great cost. Here His Highness the Rajah Saeb is having an upper storied bungalow erected. Here also is the house built to shelter His Highness' commodious, and beautiful motor car. A beautiful masonry road leading from the back gate takes the motor car to the front of the bungalow under construction. Here the masonry road takes a circular turn as is seen in large Railway stations, the turn-table arrangement for Locomotive Engines. Above the second tank alluded to there exists a third tank which is used by the people of Chikati for drinking and ablutionary purposes. A grand amphitheatre of hills stands above and behind the last named tank. The hills are reserved, and the forest growth on them is indeed beautiful and pleasing to the eye. A grand masonry compound wall which from a distance looks oval in shape, partaking of the form of the pleasing amphitheatre of hills behind, encloses the original garden, divides the two last named tanks, and encloses the levelled tract of land to the right of the second tank. To His Highness the Rajah Saeb, great credit is indeed due for such lofty engineering and horticultural ideas, and the entire scenery, viz the beautiful garden, lovely tanks and well cut bunds, the immense stone-wall enclosing the precincts, and the grand amphitheatre of hills behind, is really most picturesque, combining human skill with natural beauty.

His Highness the Rajah Saeb is having separate schools for boys and girls constructed, with play grounds and a gymnasium. The school for girls is ready, and that for boys will soon be completed.

We wish His Highness the Rajah Saeb, and the noble House of Chikati health, long life and prosperity.

One who knows

ମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଭାବପତ୍ରିକାର ସ୍ଵାମୀ
ପଞ୍ଜାବ ମହାଦେଶୀର୍ଷୀ ପାଦପାତ୍ର
ଶରୀରରେ ଦେଖିବାର ପାଇଁ କରିବାର ।

ମୋହର ପରିଲୋକର ପିତୃତେବ କଢ଼ିବର
ପାଦପାତ୍ରର ସମ୍ମ ପ୍ରକଟିତାର ମୁଖ୍ୟମାନ
ପର୍ବତର ସର୍ବାପରିପାଦନ କରିବାର । ପରାମର୍ଶ
କରି ଉକ୍ତ ପରିଲୋକର ସମ୍ମାନର ପାଦପାତ୍ର
ମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟବୁଦ୍ଧି ଦିଲ୍ଲି, ଅମ୍ବା, ରା,
ମହାଦେଶୀର୍ଷୀ ସର୍ବାପରିପାଦନ କରିବାର ।

